

Proleter DEVRİMÇİ DURUŞ

Kurtuluş Devriminde, Sosyalizmde

Aylık siyasal dergi

Mayıs 2008 Sayı: 65

Fiyatı: 1,5 YTL (KDV dahil)

2008 1 Mayısını

1 Mayıs, tüm dünyada ve ülkemizde büyük bir coşku ile kutlandı. İşçi ve emekçiler, bu yıl asıl olarak artan hak gasplarına karşı öfkelerini sokağa taşıdılar, daha iyi bir yaşam öylemlerini haykırdılar.

Türkiye'de her zaman olduğu gibi 1 Mayıs'ın kalbi İstanbul'da atıyordu. İstanbul'un ise Taksim'de. 1 Mayıs'a yaklaşan günlerde Taksim için devlet ile kıran kırana bir mücadeleden ve restleşmenin yaşandığı bu yıl, 1 Mayıs'ın nasıl geçeceği daha büyük bir önem kazanmıştı.

Devlet, bir yandan 1 Mayısı "bağırına basarak boğma" siyaseti izliyor, bir yandan da tehditler, yalan ve demagojiler ile kitleleri korkutarak 1 Mayıs'a katılımı azaltmaya çalışıyordu. Fakat hiçbir kar etmedi!

Daha gecedan Şişli'deki DİSK binasına akmaya başlayan işçi ve emekçiler, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama kararlılığını ortaya koydu. Marşlar ve sloganlar gecedan başladı. Pankartlar yorgan oldu, dövizler, flamalar yastık. Bir bayram yeri gibiydi Şişli, DİSK binasının içi, önü ve çevresiyle...

Bu manzara, günlerdir 1 Mayıs kabusu gören egemenleri daha da korkuttu. Henüz gün ağarırken başladı biber gazlı, tazyikli sulu saldırılar... Ve gün boyu sayısız kez devam etti. Ama 1 Mayıs kitlesi, kararlı, direngen ve boyuneğmez bir duruş içindeydi. Taksim'e kilitlenmişlerdi bir kez, bunun önüne hiçbir güç geçemezdi. Ne polisin copu, biber gazı, ne sendikacıların zikzakları, hiç biri durdurmaya yetmedi gerçekten de.

Her sokak bir eylem alanıydı artık. Küçük-büyük gruplaşmalarla Taksim'e yürünüyordu, önüne çıkan polis barikatlarını aşı aşı, çatışa, çatışa...

Sayfa 2'de sürüyor

2008 1 Mayısını BİZ KAZANDIK DEVRİM KAZANDI!

Bütün sokaklar Taksim'e çıkıyordu, bütün saatler Taksim'i gösteriyordu. Kararlaştırılan saatlerde defalarca hücumla geçildi Taksim'e doğru. Belki '77 1 Mayıs'ında olduğu gibi 500 bin emekçi ile girilememişti meydana. Ama tıpkı '89, '90 yılında olduğu gibi dört bir koldan Taksim kuşatılmış ve zorlanmıştı. Hem de bu kez daha kitlesel...

Yüzyılı aşkın süredir burjuvazi için öylesine korkulu bir gündür ki 1 Mayıs, ellerinden gelse takvim yapraklarından çıkarıp atacaklar. Ve hemen her dönem sınıf mücadelesinin seyri açısından bir barometre özelliğine sahip olmuştur. 2008 1 Mayıs da öyle oldu.

Son aylarda çelişkileri iyice keskinleşen burjuva klikler, 1 Mayıs üzerinden birbirleriyle hesaplaşmaya kalkıştılar. Tüm düzen partileri, işçi ve emekçilere şirin görünmek için 1 Mayıs'a sahip çıkar pozlarına büründü. Öyle ki, 1 Mayıs'ın resmi tatil olması yönündeki kanun teklifi, meclisteki tüm partilerce kabul gördü. Faşist MHP bile 1 Mayıs'ın tatil olmasını, kutlamalarına izin verilmesini savunabildi. CHP, DSP gibi "sosyal-demokrat" partiler ise, temsili düzeyde de olsa kutlamalara bizzat katıldı. Onlar 1 Mayısı, AKP'yi yıpratmanın bir aracı haline getirmek istiyordu. AKP de her aşamada bolca malzeme sundu.

Her fırsatta "milletin bağrından" gelmekle övünen AKP lideri, "ayaklar baş olursa kıyamet kopar" diyerek büyük bir çam devirdi. 1 Mayıs'ın resmi tatil olmasına "iki trilyon zarar olur" diyerek, bu zenginliği yaratanların bayramlarını kutlamalarını çok gördüğünü ortaya koydu. 1 Mayıs günü ise, İstanbul'da yine fiili sıkıyönetim ilan edilmesine, başta göstericiler olmak üzere Taksim civarındaki herkese vahşice saldırılmasına göz yumarak adeta kendi ipini kendisi çekti.

2008 1 Mayıs'ı, AKP hükümetinin sonunu hazırlayan bir gün olmuştur. Burjuva kliklerle dalaşmasından çok daha büyük bir darbeyi almış durumdadır. AKP'nin siyasi ömrü, açılan kapatma davasının sonucunu beklemeye gerek kalmadan 1 Mayıs günü bitmiştir.

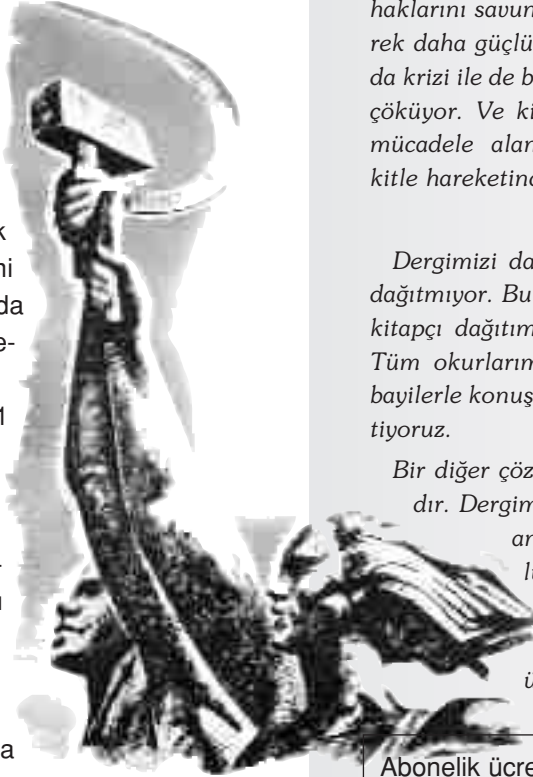
Her zaman 1 Mayısların devrim ve karşı-devrim arasında bir hesaplaşma, güç gösterisi olduğu söylenir. 2008 1 Mayıs'ında bu hesaplaşmayı kazanan devrim cephesi olmuş-

tur.

1 Mayıs günler öncesinden tartışılmış, devletin en üst makamlarının, bakan, başbakan, hatta cumhurbaşkanının devreye girdiği, sendika yöneticileriyle görüşmek zorunda kaldığı bir 1 Mayıs olmuştur. Faşist, gerici sendika ve partilerin bile sahip çıkmak zorunda kaldığı bir 1 Mayıs olmuştur. İlk kez 2008 yılında "emek ve dayanışma günü" olarak yasallaşmış ve resmi tatilin önü büyük oranda açılmıştır. Ve ilk kez gerici Hak-İş sendikası önderliğinde "resmi 1 Mayıs" kutlamaları yapılmıştır. Tıpkı Newroz gibi 1 Mayıs da, egemenlerin engellemeyi başaramadıkları noktada, içini boşaltarak sahiplenme çabalarına sahne olmuştur. Bu, bu günleri kazanma uğruna verilen büyük savaşımın zaferidir. Dökülen kanların, verilen canların zaferidir. Ezilen halkların, işçi ve emekçilerin bayramlarını kutlama azminin, ısrar ve kararlılığının zaferidir.

Elbette 1 Mayısın içinin boşaltılmasına Newroz'da olduğu gibi izin verilmeyecektir. 1 Mayıs her zaman kızıldır ve kızıl kalacaktır. Onun proleter enternasyonalist özü ve ruhu, resmi kalıpları, şoven-milliyetçi söylem ve simgeleri parçalayıp bir kenara atar. Daha önceki yıllarda Türk bayraklarıyla mitingleri provoke etmeye kalkışan karşı-devrimci İP'i ve onun gibileri fırlatıp attığı gibi.

Ve tabi ki, 2008 1 Mayıs'ı Taksim'i kazanmıştır. Bu artık tartışılmaz bir gerçektir. Bugün DİSK Başkanı Çelebi'nin, "2009 Taksim'deyiz, şimdiden önleminizi alın" demesi, bu özgüvenle konuşabilmesi, devrimcilerin bu yıl Taksim'i kuşatması ve her yönden zorlamasının sonucudur. 2004 yılında Saraçhane mitingi ile başlayan ve 2007'de iki-üç bin kişinin Taksim'e girmesiyle sonuçlanan bu savaşım, 2008'de tamamlanmıştır. 2009 1 Mayısı Taksim'de kutlanacaktır. Bunun mührü bu yıl vurulmuştur.

Okurlara...

Merhaba,

1 Mayısı kazanmış olmanın coşkusuyla karşılıyoruz Mayıs ayını.

Baharda doğanın uyanışına, kitle hareketinin yeniden canlanması eşlik ediyor. GSS eylemleriyle yükselen dalga, 1 Mayıs ile birlikte yeni bir evreye giriyor. Bir taraftan burjuvazinin ekonomik ve siyasi krizi derinleşiyor; krizi aşmak, faturayı işçi-emekçi kitlelere yıkmak için çözümler arıyor. Bir taraftan kitleler, gaspedilen haklarını savunmak için alanlara çıkıyor. Etkisini giderek daha güçlü hissettirmekte olan ekonomik kriz, gıda krizi ile de birleşerek emekçilerin üzerine kabus gibi çöküyor. Ve kitleler, sorunları için en etkili çözümünü mücadele alanlarında arıyorlar. Mart-Mayıs süreci, kitle hareketinde yeni bir yükseliş muştuluyor.

Dergimizi dağıtım tekelleri Ocak ayından bu yana dağıtmıyor. Bu sorunun temel çözüm yollarından biri, kitapçı dağıtımını iyi bir biçimde örgütleyebilmektir. Tüm okurlarımızın, bölgelerinde bulunan kitapçı ve bayilerle konuşarak, adreslerini bize göndermelerini istiyoruz.

Bir diğer çözüm yöntemi ise, abonelik kampanyasıdır. Dergimizi düzenli olarak takip etmek isteyen, ancak bulunduğu alanda ulaşmada zorluk yaşayan okurlarımız, abone olabilirler.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

Abonelik ücreti: 6 aylık 20 YTL

Hesap numarası: Yediveren Kökleri Yayınevi-Garanti Bankası Şişli Şubesi- 152 / 6298889

Abonelik ücretine posta masrafı dahildir. 6 aylık ücreti hesaba yatıran okurlarımız, banka dekontunu merkez büromuza faksladıklarında, dergimizi adreslerine göndermeye başlayacağız.

65. sayıda

3	AKP hükümeti için yolun sonu
4	Yine kavgadaydık, yine siperde
5	Taksim... İşte yine buradayız
6	Kazanan devrimciler, kaybeden devlet oldu
7	Gelecek 1 Mayıs'ta da Taksim'deyiz
8	Büyük bir aile gibiydik
9	Türkiye'nin dört bir yanında 1 Mayıs
10	Avrupa'da 1 Mayıs
11	Akdeniz Üniversitesinde yaşananlar
12	İşçi sağlığı ve iş güvenliği
14	Taksim 1 Mayıs alanıdır
16	'68'li olmak devrimci olmaktır
18	Nepal'de Maoistlerin seçim zaferi
20	Nato Zirvesi
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	8 Mayıs 1945; Kızıl Bayrak Berlin'de
23	2008 1 Mayısının gösterdikleri

AKP

hakkında Anayasa mahkemesinin açtığı kapatma davası, kritik aşamaya geldi. AKP'nin savunmasını verdiği

bu aşama, aynı zamanda onun geleceğini de belirliyor.

Yargıtay Başsavcısının AKP'yi kapatma davası için hazırladığı iddianameyi, büyük bir kızgınlıkla ve karşı-saldırı ile karşılayan AKP kurmayları, Anayasa mahkemesinin davayı açmayı kabul etmesiyle birlikte bir süredir yelkenleri suya indirmişti. Fakat yine de AKP'nin ne yapacağı konusunda kesin çizgiler belli olmamıştı.

İddianamenin kamuoyuna açıklanmasından sonra, AKP hükümetinin parti kapatma ile ilgili anayasa değişikliğine gidip konuyu referanduma kadar götüreceği söyleniyordu. Meclisteki çoğunluğu, bunu başaracak gücü veriyordu. Fakat AKP de, her şeyin “meclis çoğunluğu” ile çözülemeyeceğini anlamıştı.

ayrımcılık”tır diyerek kadınların çıkarlarını gözettiklerini ileri sürüyorlar ve türbanı bir “özgürlük simgesi” şeklinde sunma demagogilerini sürdürüyorlar.

Bunca “savunma”nın ardından, iddianameyi hazırlayanlara kızgınlıklarını da “iktidar partisi kapatılamaz, bunu tarih affetmeyecektir” sözleriyle ortaya koyuyorlar. Davanın hukuki değil, siyasi olduğunu ve iddianameyi hazırlayanların ideolojik-siyasal bir argüman kullandığını söylüyorlar vb...

Davanın siyasi bir dava olduğu ortada. Esasında siyasi parti, örgüt, kurum ve kişilere dönük açılan tüm davaların siyasi olduğu, bunun başka türlü olamayacağı, devletin bir üst kurumu olan hukukun zaten bunun için var olduğu bilinen bir gerçektir. Fakat AKP gibi düzen partileri, bunu ancak kendilerine dokunduğunda hatırlayıp bağırırlar. İşçi ve emekçilere, ezilen halklara, onların öncülerine veya kendi rakiplerine dönük davalar

mesi ve halk desteğini giderek yitirmesi vardır.

* * *

Anayasa mahkemesinin Temmuz sonunda alması beklenen kararlar birlikte AKP'nin kapatılacağına artık kesin gözüyle bakılmaktadır. Bunu AKP kurmayları ve onun şakşakçıları da kabul etmiş görünüyor. ABD ve AB'den gelen mesajlar da bu yöndedir. AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı Lagandijk, Mayıs ayı başında “AKP kapatılacak, onun yerine kurulacak parti daha güçlü olarak iktidara gelecek” diyerek, oluşan kanıyı kesinleştirmiştir.

Şimdi AKP ve şürekası, yeni “yol haritası” çizmekle meşguldür. 3 Mayıs Cumartesi günü, Başbakan Erdoğan'ın kendisini destekleyen bir grup gazeteciyle (basına kapalı!) yaptığı yemekli toplantı, bu “yol haritası”nın kesin çizgilerini ortaya koyan ve bu doğrultuda kamuoyu oluşturmayı hedefleyen bir toplantıdır. Toplantının yapıldığı gün, basına sızması ve katılan gazetecilerin de toplantının içeriğine dair belli başlı noktaları ortaya dökmeleri, bunun göstergesidir.

AKP, şimdiden kapatma sonrasına hazırlanmakta, bu doğrultuda planlar oluşturmaktadır. Hatta AKP'nin kapatılmasıyla birlikte yeni partinin kurulacağı, bunun da başına Ali Babacan'ın geçeceği kesinleşmiş gibidir. Ancak AKP'nin kapatma ile birlikte bölünüp parçalanma ihtimali de çok güçlüdür. Daha önceki kapatılan partilerin akıbeti, çoğunlukla böyle olmuştur. Zaten amaçlanan da budur. AKP için de bu tehlike büyüktür. Bugünden Abdülatif Şener'in ismi, AKP'ye alternatif bir parti için geçmektedir.

AKP'nin kapatılması, hükümetin düşmesini bu da “erken seçim” olasılığını arttırmaktadır. 2009'da yapılacak olan yerel seçimlerle, genel seçimlerin birleşebileceği, bugünden konuşulan güçlü ihtimaller arasındadır. Dolayısıyla önümüzdeki aylar, ekonomik krizin yanı sıra siyasal krizin de derinleşerek süreceğini göstermektedir.

* * *

Başından beri AKP hükümetini yıkacak olanın, burjuva kliklerden ziyade işçi-emekçi hareketi olacağını söyledik. Yılın başında GSS'ye karşı yükselen hareket AKP'yi sıkıştırmaya başlamıştı. 1 Mayıs ise, AKP için “sonun başlangıcı” oldu. Kürt halkının, işçi ve emekçilerin ve son olarak aydınların da desteğini yitiren AKP için yolun sonu göründü. Efendileri ABD-AB emperyalistleri de ondan elini yıkamışa benziyor. Her efendi-uşak ilişkisinde olduğu gibi işine yarayaacağı müddetçe kullanılıp, sonra bir kenara fırlatılacak. Elbette yeni işbirlikçiler devreye sokularak...

İşçi-emekçi, Kürt düşmanı AKP, tarihin çöplüğüne atılmalıdır. Fakat yapılanların hükümet değil devlet politikası olduğunu unutmadan ve “iktidar perspektifi”ni yitirmeden mücadele daha da yükseltilmeli, gasp edilen haklar birer birer alınmalıdır.

AKP hükümeti için YOLUN SOLU GÖRÜNÜYOR

Bu kez “ek süre” isteyerek zaman kazanma seçeneği üzerinde duruldu. Ancak geçen zamanın AKP'nin lehine değil, alehine işlediği ve işlemeye devam edeceği görüldü. Ve son noktada, savunma için verilen sürenin bitmesine iki gün kala, AKP Anayasa mahkemesine “savunması”nı sundu.

* * *

Her ne kadar AKP kurmayları bunun “savunma” değil, “tarihe not düşme” olduğunu söylüyorsalar da, 98 sayfayı bulan bir savunma hazırladılar. Bu 98 sayfa içinde yer yer iddianameyi hazırlayanlara yönelik saldırılar bulunsun da, AKP, savunmaya geçmiş durumda. “Gizli gündemleri bulunmadığı”nı, “laikliğe karşı olmadıkları”nı, aksine “laikliği toplumsallaştıran bir hareket” olduklarını kanıtlamaya çalışıyorlar. Son yıllarda sıkça tekrarladıkları “tek millet, tek bayrak, tek dil vb...” ‘tek’çi tekerlemeyi yineleyerek, devlet katında kabul görmek istiyorlar. Bir de bu dava ile, “devletin bütünlüğü”nün sarsılacağı, “ekonomik krizin artacağı” vb. endişeleri sıralayarak egemen sınıfların çıkarı için fazla ileriye gitmemelerini istiyorlar. Geçtiğimiz günlerde gazeteci Fikret Bila'ya konuşan Cemil Çiçek'in “AKP kapatılırsa, Güneydoğu'yu kaybederiz” türü, düzenin en büyük korkularına oynayarak...

Türban konusunda savunmaları ise, hayli trajikomik. “Türban uygulaması pozitif

inse, “hukukun üstünlüğü” üzerine nutuklar atarlar. Örneğin AKP, kapatma davası için “siyasi dava” derken, “Ergenekon Çetesi” adı altında emekli subayları, İP yöneticilerini, kimi burjuva aydınları, gece yarısı operasyonlarıyla gözaltına alıp tutuklamayı “hukuk” olarak addetmiştir. Keza Taksim'i işçi ve emekçilere kapatmak ve 1 Mayıs günü o civarda bulunan herkese terör estirmek, hastaneleri, sendika ve parti binalarını gaz bombasıyla doldurmak “hukuki” olabilmektedir.

AKP'nin “demokrasi havarisi” kesilmesinin ikiyüzlülüğünü, onun Kürt halkına, işçi ve emekçilere ne denli düşman olduğunu gösteren o kadar çok olay vardır ki, sıralamakla bitmez. Geçtiğimiz yıllarda Kürt halkının baskı ve teröre isyan edip sokağa çıkmasının ardından “eyleme katılan kadın-çocuk da olsa gereken yapılacaktır” sözü hatırladadır. Ve bu sözün ardından kaç Kürt çocuğunun katledildiği, kadınların vahşice dövüldüğü... Son olarak 1 Mayıs öncesi “ayaklar baş olursa kıyamet kopar” diyen, sonrasında uygulanan vahşeti ise, “güvenlik güçleri gerekeni yapmıştır” diyerek onaylayan da, her zaman mazlum ve mağdur rolünü oynayan Başbakan Erdoğan'dır.

Fakat AKP'nin suyu artık kaynamıştır. Ve bunda burjuva klikler arasındaki çatışmaların rolünden daha fazla, onun gerçek yüzünün kitleler tarafından daha fazla görül-

Başından beri AKP hükümetini yıkacak olanın, burjuva kliklerden ziyade işçi-emekçi hareketi olacağını söyledik. Yılın başında GSS'ye karşı yükselen hareket AKP'yi sıkıştırmaya başlamıştı. 1 Mayıs ise, AKP için “sonun başlangıcı” oldu. Kürt halkının, işçi ve emekçilerin ve son olarak aydınların da desteğini yitiren AKP için yolun sonu göründü. Efendileri ABD-AB emperyalistleri de ondan elini yıkamışa benziyor. Her efendi-uşak ilişkisinde olduğu gibi işine yarayacağı müddetçe kullanılıp, sonra bir kenara fırlatılacak. Elbette yeni işbirlikçiler devreye sokularak...

Dünyanın her yerinde işçi-emekçiler kendi bayramı; birlik mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs kutlamak için alanlardaydılar. Milyonlar aynı talepler ve aynı hedef doğrultusunda birleşmiş, ortak düşmanları burjuvaziye karşı alanları doldurmuştu.

Ülkemizde de yaygın bir şekilde 1 Mayıs kutlamaları yapıldı. Neredeyse bütün illerde sokaklar işçilerin-emekçilerin ayak sesleriyle doldu. Ama mücadelenin kalbi İstanbul'daydı. Gözler, kulaklar İstanbul'a kenetlenmiş, iki sınıf arasındaki kavga, Taksim üzerinde kilitlenmişti. Taksim herhangi bir alan değildi. Taksim 1 Mayıs alanıydı. 1 Mayıs, "1 Mayıs Alanı"nda kutlanmalıydı.

İşte beklenen an geldi. "İşçilerin hepsi vardı siperlerin başında / Yüzlerinde uzun sakal/gözlerinde kavga var"dı. Sabahın erken saatlerinde başladı çarpışmalar. Onbirler, yüzlerini Taksim'e dönmüştü, ne tazyikli su, ne gaz ne de kafalara inen coplar, Taksim ısrarından vazgeçirebilirdi. Faşist devletin bütün saldırılarına rağmen kavgadan geri dönen olmadı. Taksim'e kitlesel girilmese de, içinde bizim de yer aldığımız devrimci örgütlerin Taksim'e girmesi engellenemedi.

Devletin tüm demagojileri boşa çıkarıldı

Her 1 Mayıs öncesi, iki sınıf da hazırlıklara başladı. İşçi sınıfı kitlesel-birleşik-devrimci 1 Mayıs kutlamalarının hazırlığını yaparken, burjuvazi de buna engel olmak için her türlü çabayı gösterir. Özellikle son iki 1 Mayıs'ta Taksim üzerinde daha şiddetli restleşmeler ve çarpışmalar yaşandı. Devlet "provokatörler iş başında olacak" gibi söylemlerle korku dağı oluşturmaya çalıştı. Hedefleri bir yandan korku salarak kitlelerin 1 Mayıs'a gelmelerini azaltmak, diğer yandan devrimci örgütleri hedef göstererek saldırılarına kılıf uydurmak, devrimcilerle kitlelerin bağını koparmaktır.

Onlar da bütün bu demagojilerin, tehditlerin işe yaramayacağını, bunlara rağmen Taksim hedefinden vazgeçilmeyeceğini biliyorlardı. Bu yüzden "orantılı güç kullanacağız" tehditleri, çaresizliklerinin ifadesiydi. Savurdıkları tüm tehditler, kitleleri Taksim ısrarından vazgeçirmedi.

Demagojik yalanları da anında boşa düşürüldü. Propagandaları kitleleri eskisi gibi etkilemiyordu. Asıl provokatörlerin devletin kendisi olduğu, bugüne dek yapılan tüm provokasyonların arkasında devlet güçlerinin bulunduğu belgelerle ortaya kondu. "Yasaklı alan" dediler; ama herkes de biliyor ki, Taksim sadece işçi-emekçilere yasaklı! "Her tarafı kırıp dökecekler" dediler; ama kendileri kırıp döktüler. "Canlı bombalar var" dediler, kendileri her tarafı bombaladılar, vb. vb.

Taksim herkesin gündeminde

Hava bizden yana. Burjuvazinin artan saldırısı, hak gaspları, işçi-emekçilerin tepkilerini artırdı. Özellikle GSS yasası, mücadeleyi genelleştirdi ve birleştirdi. Son aylar işçi-emekçilerin eylem takvimiyle doldu. Bu eylem takviminde, sokak eylemleri, uyarı grevleri vb. çeşitli mücadele biçimleri vardı.

Bu canlanmanın eşliğinde 1 Mayıs karşıladık. Bu yüzden ki, devletin propagandası tutmadı, dema-

Yine kavgadaydık, yine siperde!

gojileri boşa çıkarıldı. Bu yüzden ki, Taksim herkesin gündemine girdi. CHP'sinden DSP'sine herkes, bir şekliyle müdahil olmaya, kendilerine pay çıkarmaya çalıştı. Burjuva basını, hükümete yakınlığı ile bilinen kesimler bile "izin verilsin" diyorlardı.

Devlet de işçi-emekçilerdeki bu canlanışın farkında olduğu için bunu eritmenin peşindeydi. Demagojiler, tehditler, uzlaşma arayışları, hepsi "bu dalgayı nasıl düşürürüz"ün planlarıydı. Her yolu denediler. Üzerlerindeki basınç ağırdı gerçekten. Cumhurbaşkanı, Çalışma Bakanı, Başbakan sendikacılarla görüşmek zorunda kaldılar. Sendikacılar üzerinden tepkiyi eritmeye çalıştılar. Taksim hedefinin önünü kesmek için 1 Mayıs resmi tatil yapacak yasal düzenlemelere gideceklerini bildirdiler. Sendikacılar aracılığıyla işçi-emekçileri bir beklentiye sokmaya çalıştılar.

Çıkan sonuç, işçi ve emekçilerle alay edercesineydi. 1 Mayıs, "Emek ve dayanışma günü" olarak yasalara geçirildiler. Ardından Başbakan'ın "ayaklar baş olursa kıyamet kopar" sözü de gelince, herkes daha bir bilendi.

1 Mayıs'ın ekonomik-siyasi faturası

Onca resmi tatil varken, dini bayramlar 9 gün uzatılırken, ekonomik kayıplar sözkonusu edilmiyor. 1 Mayıs'a gelince, ülkenin ekonomik kaybı, bizzat bu ekonomiyi yaratanların karşısına çıkarılıyor. İşin daha trajikomik yanı, resmi tatil için "trilyonlarca kayıp" olacağını söyleyen devlet, 1 Mayıs günü, işçi ve emekçilere yağdırdığı gaz bombalarıyla, kırıp döktüğü işyerleriyle çok daha fazla ekonomik zarara uğramıştır. Bunu bizzat Ticaret Odası Başkanları tespit etmiştir.

Onlar da, bunu baştan biliyorlardı. Fakat sınıflar mücadelesinin gerçekliği bu. Burjuvazi vurup öldürme, kırma dökme ile oluşan "ekonomik kaybı" her zaman göze alır. Ama 1 Mayısın resmi tatil ilan edilmesi gibi işçi-emekçi lehinde bir hak sözkonusu olduğunda, bir kuruşun hesabını yapar.

500 bin emekçi olacaktı Taksim meydanında. Bunun zemini de mevcuttu. Resmi tatil ilan edilse, milyonları bulacaktı. Devlet, bunu çok iyi biliyordu. Milyonlarca işçinin Taksim'i zaptetmesi ise, kendi gücüne güvenini arttıracak, burjuvazinin işçi ve emekçilere dönük saldırı politikalarını tıkayacaktı. O yüzden

de 1 Mayıs'a katılımı olabildiğince azaltma ve Taksim'i yasaklamayı şart gördüler. Bu AKP hükümetinin ötesinde bir devlet politikası olarak şekillendi. Fakat fatura doğal olarak AKP'ye kesilecekti.

Zaten bir ayağı çukurda olan AKP hükümeti açısından 1 Mayıs, onun sonunu hazırlayan bir milat oldu denilebilir. Bir süredir Kürt halkının desteğini büyük oranda kaybeden AKP, 1 Mayıs'la birlikte işçi-emekçi desteğini de yitirmeye başladı. Kitle desteğini kaybeden bir parti, ne emperyalist ne de işbirlikçi burjuvazinin işine yarar. Şimdi AKP'nin düştüğü pozisyon budur.

Devletin şiddetine, sendikaların yalpalamalarına rağmen...

1 Mayıs günü, on binlerce işçi-emekçi Taksim'e gitmek üzere yola çıktı. Ne var ki sendikacılar, 1 Mayıs öncesi gösterdikleri kararlılığı, sonuna kadar götürmediler. Tabana güvenmek yerine, parlamento-daki kimi milletvekillerine güvendiler. Türk-İş "vazgeçti-vazgeçmedi" gibi sallantılı durarak, katılımı düşürmeye çalıştı. DİSK ve KESK de kitlelerini taşıma konusunda gerekli çabayı göstermedi. Bırakalım diğer illerden kitleleri taşımayı, İstanbul'un Anadolu yakasından gelecek otobüsleri bile 30 Nisan gecesi iptal ettiler.

Sabah ilk çarpışma DİSK binası önünde başladı. Onların tankları, tüfekleri, gaz bombaları vardı. Bizimse kardeşçe atan yüreklerimiz. Herkes korkuyu yenmiş, defalarca sıkılan gaz bombalarına, tazyikli suya rağmen ille de Taksim diyordu. Teslim olmak yok! Kavga alanından kaçmak yok! Her dağılmadan sonra tekrar toplanıp caddeyi dolduruyorduk. Bu bir meydan okumaydı!

İşçiler devrimcilerle kolkola girmiş, tazyikli sulara ve gaz bombalarına karşı bedenlerini siper ediyorlardı. Bu siperde her sektörden işçiler vardı. Emekli-Sen'li 60-70 yaşındaki işçilerle, 20'sindeki gençler, aynı siperde çarpışıyordu. Kaç kez gaz sıkıldıysa, yıldırımadılar. Her gaz bombasından sonra "öldürmek mi istiyorsunuz, ölmeye hazırız" diyerek yeniden çıkılıyordu. Gaz ve tazyikli suyun etkisiyle düşenler, yaralananlar yerlerden kaldırılıp tedavi ediliyor, gözaltına alınanlar tekrar geri alınıyordu. Sloganlar daha coşkulu atılıyordu şimdi, kin ve öfke daha da bilenmişti.

Elbette çarpışma sadece DİSK'in önünde sürmedi. Her taraf 1 Mayıs alanı, her taraf savaş yerydi. Yüzler Taksim'e dönmüştü. Hedef Taksim'di ve yolu yok zapt edilecekti.

Sendika başkanlarının eylemi bitirme kararına kimse aldırış etmedi. DİSK'in önünden ayrılan kitleler, arka sokaklarda çarpışarak Taksim'e ilerledi. Taksim'e çıkan bütün sokaklar çarpışma alanıydı. Girdiğimiz ara sokaklarda, kadınlar-çocuklar bizi alkışlıyor, su, limon veriyorlardı.

2008 1 Mayıs her yönüyle daha çok konuşulacak. Kitlesel olarak Taksim'e çıkamamış olabiliriz. Ama kitlelerin artan eylem gücü, Taksim ısrarındaki kararlılık, güçlü direniş, işte iz bırakacak olan bunlardır. Taksim hedefli güçlü direniş ile 2008 1 Mayısı kazanılmıştır.

Taksim... İşte Yine Buradayız!

Geceyi DİSK binasında geçirdikten sonra, ilk saldırı başlamadan birkaç dakika önce oradan ayrılıyorum. Çünkü Taksim'de olmam gerekti. Görevimiz, Şişli'de eğer barikatlar aşılamazsa, alınan karar gereği Taksim'e gelecek kitleyi toparlayıp orada eylem örgütlemektir. Hazırlıklarımızı önceden bitirdiğimiz için, sadece sabah Taksim'e girebilmekteydi problem. Ben yola çıktığımda henüz otobüsler çalıştığından rahat bir şekilde İstiklal Caddesi'ne çıktım ve diğer Devrimci 1 Mayıs Platformu bileşeni temsilcilerini bulmaya çalıştım.

Onlarla buluşup kısa bir görüşme yaptıktan sonra, caddenin durumunu kontrol etmek için keşfe çıkıyoruz. Bu arada ilk saldırı haberleri de gelmeye başlıyor. Taksim'e ulaştığımızı bildirmek için yoldaşları aradığımda, saldırının boyutunu öğreniyorum. Şimdi beklemek daha güç geliyor.

Sabahki ilk saldırıdan sonra ara sokaklara çekilen yoldaşların bir kısmıyla haberleşiyoruz. Onlar ilk çatışmaları yaparak, barikatları kurmuşlar. Ancak kitlenin büyük oranında dağılmasının ardından, Taksim'e gelmelerini söylüyorum. Bir an önce burada yapılacak eylemin başlamasını istiyorum. Henüz gerekli haberler gelmediği için de beklemek zorundayız.

Diğer temsilcilerle görüşüp gelişmeleri anında öğreniyoruz. Şişli'de Adliye önünde kitlelerin toplandığını, Cevahir'in önünde zorlamaların başladığını, Osmanbey'de toplanmaların başladığını vb. duydukça coşku artıyor. Bu arada çatışmalardan çıkıp da Taksim'e gelen insanları toparlamak gerekiyor. Henüz eylemin saati belli olmadığından onlara zaman geçirmelerini söylüyoruz. Onlar da haliyle sabırsızlanıyorlar. Saldırı arttıkça, İstiklal Caddesi'ndeki önlemler de artıyor. Bu arada yoldaşların bir kısmı da geldi ve onlarla görüşüp gerekli şeyleri konuştuktan sonra ayrılıyoruz.

Sendikacıların "pazarlık" yaptığını, Taksim'e girme kararından vazgeçtiklerini öğreniyoruz. Ancak, biz hazırlıklarımızı, her tür olasılığı hesaplarak ve kendi gücümüze güvenerek yaptığımız için rahatız. Her koşulda Taksim'i zor-

layacağız, bu bilinç ve kararlılıkla hareket ediyoruz. Önemli olan, varolan kitleyi toparlamak, coşkulu ve militan olmak. Çatışmalardaki tavırlar da bizi coşkulandırıyor, umutlandırıyor.

Şişli'den haber gelmesinin ve inisiyatifin bize bırakılmasının ardından, eylem saatini diğer temsilcilerle konuşarak 12.30 olarak belirleyip, hem İstiklal'de bulunan yoldaşlara, hem de çatışan yoldaşlara eylem saatini bildirmek için ulaşmaya çalışıyorum. Hepsini bir yerde çatışmada olduğu için, Taksim'e yönlerini çevirmiş durumdadır. Daha öncesinden bu konuda kilitlenmemiz olduğu için, Taksim'de olacağımız muhakkak.

Kitleler de yavaş yavaş sokak başlarında toplanmaya başlıyor ve sağda solda zaman geçirenler ilk atılacak sloganı sabırsızlıkla bekliyorlar. Yoldaşlar da öyle. Ne zaman başlayacak gibi yakınmalar geliyor. Saat 11.45 gibi denetimimiz dışında gruplardan Anarşistlerin ve Mücadele Birliği'nin attığı sloganlarla cadde bir anda eylemcilerle doluyor. Bu erken hamle girişimlerini tahmin ediyoruz, ama yine de artık ok yaydan fırlamış durumda. Yoldaşlar, ilk yürüyüşü başlatanlar oluyor ve pankartlarını açıp sloganları patlatıyorlar. "1 Mayıs Kızıldır Kızıl Kalacak", "İşte 1 Mayıs İşte Taksim" sloganları adeta çölde suyu bekleyenler gibi coşku ve kararlılıkla atılıyor. Polis barikatına doğru yöneliyorlar. Polisin üstüne üstüne yürünüyor ve ilk yüzyüze gelen bizimkiler oluyor. Bu ilk zorlamada Mücadele Birliği, ESP, HÖC, HKM ve Anarşistlerin pankartları, flamaları açılıyor. Polis su sıkmaya başlayınca, pankartımız 10-15 saniye öyle açık duruyor barikatın karşısında. Ancak kitlenin büyük çoğunluğu sokaklara çekilmiş durumda. Gaz bombalarıyla cadde bir anda si-se bulanıyor. Yoldaşlar da geriye çekiliyor. Pankartı tutan yoldaşlar, onu açık tutmaya çalışıyor ve ellerinden düşürmüyorlar. İki yoldaş da "bırakırsam pankart yere düşebilir" endişesiyle sıkı sıkı tutuyorlar, neredeyse birbirleriyle çarpışacaklar. Nihayetinde birbirleriyle anlaşarak çekiliyorlar. Bu tür gösterilerde pankart ve flamaları yere düşürmemek, ölümüne korumak, çok önemli. Yoldaşlarımız da öyle davranıyor.

Kitleler sokağa çekilirken büyük bir sürprizle karşılaşyoruz. İstiklal Caddesi'nin göbeğinde TİKB(B) imzalı bir pankart bizi selamlıyor. Tüm önlemlere rağmen, tüm kuşatmaya rağmen işte yine orada tüm ihtişamıyla duruyor pankart. Tarih yine hükmünü veriyor. Polisler, öylesine telaşa kapılıyor ki, bir anda pankartın önünü kapatıp görülmelerini engellemeye çalışıyorlar. Her şey görüldü bile. Hınçla pankartı indiriyorlar ve sokaklardaki direnişçilere daha azgınca saldırıyorlar. Taşlar ara sokaklardan polis-

lerin üzerine yağıyor. Onlar da sarılabilecekleri tüm silahları devreye sokuyorlar. Kitle, gazdan sokak aralarına doğru çekiliyor. Sloganlar hiç durmuyor. "Faşizme Karşı Omuz Omuza", "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız",

"1 Mayıs Kızıldır Kızıl Kalacak" sloganları yankılanıyor.

Eylem erken başladı, ama bizim 12.30 saatimiz hala geçerli. İkinci eylem bu saate başlayacak ve Devrimci 1 Mayıs Platformu'nun inisiyatifiyle gerçekleşecek. 12.30 olduğunda kitle yine aynı yerde Mis sokağın başında görülüyor. Yine en önde pankartımızla yoldaşlarımız yürüyor. HKM'liler, HÖC'lüler, ESP'liler, Mücadele Birliği var. Bu sırada tasfiyeciler koşarak önümüze geçmeye çalışıyorlar, fakat polisin saldırısından sonra geriliyorlar.

Yine polis barikatına doğru yükleniliyor, ama polis bu sefer daha yakın ve hazırlıklı. Bombalar üst üste patlıyor, sular sıkılıyor. Taşlar da yağıyor bu arada. Gaz bombaları kitlelerin nefes almasını oldukça güçleştiriyor. Polis önüne her gelene saldırıyor. Turistlere, çalışanlara, gazetecilere... Gözaltına almalar da başlıyor. Kitleler ara sokaklarda toplanıp toplanıp İstiklal Caddesi'ne çıkıyor. Her taraftan Taksim'i zorluyor. Bu arada çatışmaların Tarlabası, Dolapdere, Nişantaşı, Osmanbey'de sürdüğü haberleri geliyor. Taksim'e açılan tüm sokaklar tutulmuş durumda. Meydanı bariyerlerle kapatan devletin tek amacı bizleri buraya sokmamak. Fiilen giremiyoruz ama her yönelim oraya doğru. 1 Mayıs'ı kazanmanın vermiş olduğu moral ve coşkuyla yükleniliyor sokaklardan meydana doğru. Böylece saatlerce sürüp gidiyor çatışmalar.

Saat 14 gibi eylemleri iradi olarak bitirme kararı alıyoruz platform olarak ve yoldaşlara da haber veriyoruz. Çünkü Taksim'i zorlamak için her tarafta çatışan yoldaşlar ve diğer devrimci dostlar oldukça bitkin düşmüş durumda. Burada eylemler sürdüğü müddetçe de zorlayacaklar. Yine de buradaki abluka artmış durumda olduğundan bitirme kararı alıyoruz.

Evet, Taksim'i kazandık bir kez daha. Devlet yaptığı açıklamalarda "kimsenin burnu kanamadan 1 Mayıs atlatılmıştır" dedi ya, kazın ayağı hiç de öyle değil. Onlar sadece Taksim Meydanı'na hükmedebildiler. Sokaklar, cadeler bizimdi. Taşlarla, sapanlarla, sopalarla direnenler olarak, onların yalanlarını tekrar yüzlerine vurduk.

1 Mayıs öncesi, İstanbul'un çeşitli semtlerine ve merkezi yerlerine Proleter Devrimci Duruş imzalı afişler, pullar yapıştırıldı, kuşlamalar yapıldı.

YÜZÜMÜZ TAKSİM'E DÖNÜKTÜ

Sabah saat 6:30 da DİSK'in önünde devletin saldırısına, bizde kahvaltı yaptığımız meyva suyu şişeleri ile karşılık verdik. Sonra Şişli'nin arka sokaklarında devam ettik eyleme. Devletin saldırılarına rağmen yüzümüz Taksim'e dönüktü.

Ve 10:30 civarında Taksim'in arka sokaklarından bir grup arkadaşla beraber istiklal caddesine girdik. DİSK'in gelmesini bekledik, fakat DİSK çark edince, kendimiz Taksim'e girme hazırlıkları planları yaptık.

Saat 12:30 da İstiklal caddesine geldik ve bir alkış sesiyle diğer siyasetlerle toplandık, pankartımızı en öne açtık ve yürüyüşe başladık. İlk saldırı geldi, saldırıya taşlarla karşılık verdik ve daha sonra TİKB(B) militanlarının pankart açtığını gördük. Sonra ara sokaklara çekildik, tekrar istiklalden yürümeye çalıştık, giremedik. Ama İstiklal'i zapt ettik. Tüm baskılara rağmen İstiklal'in ara sokaklarında diğer siyasetlerle birlikte eylemimize devam ettik. Sonra kendi irademizle eylemi bitirdik.

Kazanan Devrimciler Kaybeden Devlet Oldu

2008 1 Mayıs, devrimci iradenin Taksim ısrarı ile faşist diktatörlüğün korkusu ve bu korkudan dolayı fütursuzca saldırıya geçtiği bir gün olarak yerleşecektir tarih sayfalarına. Ama yine kazanan devrimci iradenin kendisi oldu.

1 Mayıs çalışmalarına yine günler öncesinden ve bu kez daha bir coşku ve heyecanla başladık. İşçi ve emekçilerin olduğu her yere afişlerimiz, bildirilerimiz ve kuşlamalarımızla ulaşmaya çalıştık. İşçi ve emekçilerle yaptığımız 1 Mayıs sohbetlerinde hedefimizin neden Taksim olduğunu ve bu 1 Mayısın neden tarihsel bir öneme sahip olduğunu anlattık. Yeni emperyalist paylaşım savaşı ve GSS yasa tasarısı, 1 Mayıs çalışmalarımızın ana gündem maddesi oldu.

Bütün hazırlıklarımızı tamamladıktan sonra 30 Nisan gecesi DİSK genel binasında toplandık. Sabahın erken saatlerinde DİSK genel binası önünde saat 06.30'da hareketlilik başladı. Kitleye megafonla "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız", "1 Mayıs Kızıldır, Kızıl Kalacak" sloganlarını attırarak binanın etrafını saran ve "dağın" uyarıları yapan üniformalı faşist gürhün karşısında ne kadar kararlı olduğumuzu gösterdik. Bu kararlılık faşizmi korkutmuş olacak ki, fazla beklemeden üzerimize gazla karışık tazyikli su sıkarak saldırmaya başladılar. Hedeflenen saatten çok önce eylem ve ilk çatışma başlamış oldu.

İlk saldırıya maruz kalan kitle içerisinde PDD okurları olarak biz de bulunuyorduk. Ardından Şişli'nin ara sokaklarında ilk barikatımızı kurarak taş ve sapanlarımızla çatışmaya başladık. Bir taraftan çatışıyor, bir taraftan da içinde bulunduğumuz grubu, "Devrimci 1 Mayıs Platformu"nun kararı doğrultusunda Taksim'e yönlendirmeye çalışıyorduk. Bu konuda ne kadar ısrarcı olduysak da kitle bir süre sonra dağılmaya başladı. Kalan 30 kişilik grup içerisinde platform bileşenlerinden Partizan, kimi devrimci gençlik grupları ve biz PDD okurları vardık. Taksim'e gitmemiz gerektiğini bunu

hem devrimci bir irade ve hem de platformun kararı gereği yapmak zorunda olduğumuzu söylememize rağmen Partizan okurları, "Okmeydanı'na gideceğiz orda toplanma kararımız var" diyerek yanımızdan ayrıldılar. Geriye kalanlar olarak bizler ise ikişer üçer ayrılarak Taksim'e gitme kararı aldık.

Taksim İstiklal Caddesi'ne vardığımızda platformun belirlemiş olduğu ikinci eylem komitesinin hareket saatini bekleme kararı aldık. Saat 12.30 da Beyoğlu'nun ara sokaklarında bekleyen ve aralarında HÖC, HKM, Mücadele Birliği bulunduğu devrimci kitleyle İstiklal Caddesi'nde toplandık. "Proleter Devrimci Duruş" imzalı pankartımızı açarak kitlenin en önünde Taksim meydanına doğru yürüyüşe geçtik.

Karşımızdan gelen faşist gürh, yine üzerimize tazyikli su ve gaz bombalarıyla saldırdı. Gaz bombalarının etkisiyle ara sokaklara çekildik, sonra yeniden toplanarak İstiklal Caddesi'nden Taksim'e yürümeye başladık. PDD okurları olarak yine en önde yerimizi alıp yürüyüşe geçtik. Bu esnada Alinteri korteji önümüze geçmek istedi. Saldırı anında kaçacaklarını hesaplayarak kendilerine yakışır bu tutumlarına itiraz etmedik ve tam da düşündüğümüz gibi oldu. Saldırı anında yine biz panzerle karşı karşıya kaldık ve sonrasında yine aynı sahneler yaşandı. Gaz bombaları ve tazyikli su ile yine saldırdılar ve yine ara sokaklara çekilmeler başladı, bu böyle sürdü gün boyu.

Bütün bu hareketliliğinin ve gaz bombalarının arasında TİKB(B) imzalı pankart, İstiklal Caddesinde bütün görkemiyi gördü. Saldırının şiddeti ile birlikte düşününce, bu pankartı asabilmenin önemi çok daha büyüyordu.

Genel olarak kitlenin polislerle uzun soluklu yüzyüze bir çatışma yaşayamamasının tek nedeni, gazın insanlar üzerindeki etkisiydi. Umarım bundan sonra böylesi durumlarda gazın etkisini kırarak yeni araçlar yaratabilir, ya da belli sayıda gaz maskesi alınabilir.

Bizler PDD okurları olarak Taksim çatışmalarında disiplinimizle sloganlarımızla militanlığımızla hep en ön saflarda yerimizi aldık. Her ne kadar Taksim meydanına giremediyse de kazanan devrimciler, kaybeden devlet oldu.

Baskıya, zorbalığa ve devlet terörüne rağmen, 1 Mayıs'ta devrimci irade ve kararlılık kazandı!

İşçi ve emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs, İstanbul'da devletin vahşice saldırıları ve bu saldırılara karşı sokak sokak yaşanan direnişlerle geride kaldı.

2007 1 Mayıs'ında fiili ve meşru gücümüzle Taksim'e çıkılmasının ardından bu yılda Platformumuz erken bir tarihte Taksim'de olacağını ilan etmişti. İlerleyen günlerde Konfederasyonların da 2008 1 Mayıs'ını Taksim'de kutlama doğrultusundaki açıklamaları bu çağrıyı güçlendirmiş, tüm güçlerin, sendikaların, ilericilerin, devrimcilerin Taksim'de buluşması doğrultusunda hazırlıkları hızlandırmıştır.

2008'de de Taksim'de olmak, bu ülkenin emekçi halkı açısından büyük bir önem taşımaktadır. Yıllardır bizlere kapatılan 1 Mayıs alanının sergilenen irade, kararlılık ve birleşik güçle yeniden kazanılması, işçi ve emekçiler için maddi ve moral kazanım anlamına gelmektedir.

Bu durumun farkında olan devlet, 1 Mayıs'ı önceleyen günlerde tehditlerine, karalamalarına başladı. Özellikle devrimci güçleri hedef göstererek günlerce "terör" ve "provakasyon" edebiyatını sürdürdü. Ancak biz biliyoruz ki, işkenceleriyle, katliamlarıyla, sokak ortasında infazlarıyla asıl "terörist" de, '77 1 Mayıs katliamında olduğu gibi, asıl provakasyon yaratan da devletin ta kendisidir.

Devletin uyguladığı terörü, 1 Mayıs sabahı erken saatlerden itibaren gördük, yaşadık. Şişli ve Taksim'i içine alan tüm bölgede adeta sıkıyönetim ilan eden, okulları, otobüs seferlerini, metro seferlerini, vapur seferlerini iptal eden devlet, 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen tüm güçlere vahşice saldırdı.

Sabah erken saatlerden itibaren DİSK'in önünde biriken işçi ve emekçilere, devrimcilere vahşice saldırı yaşanmış ve bu saldırı 10:00'a kadar defalarca sürmüştür.

Aynı şekilde Şişli Taksim arasında toplanma yerlerine ulaşmaya çalışan tüm güçlere biber gazlarıyla, coplarla, boyalı sularla, Cevahir otelinin önü ve Teşvikiye'de olduğu gibi kurşunlarla vahşice saldırılmıştır.

Bu saldırıdan sadece eyleme gelen işçi ve emekçiler değil, halkımız da doğrudan etkilenmiştir. Gözü dönmüş polis, önüne gelene vahşice saldırmış, Şişli Etfal Hastanesi'ne girmiş, hastaların bulunduğu bölümlere gaz bombalarıyla saldırmıştır. Avukatlara da saldıran, birçoğunun yaralanmasına neden olan polis, hızını alamamış Şişli Adliyesi'nin içine de gaz bombalarını atmaktan çekinmemiştir.

Tüm gün boyunca yaşanan çatışma ve saldırılarda 500'ün üzerinde insanımız gözaltına alınmış ve yüzlerce insan yaralanmıştır. Yaralanan arkadaşlarımızın içinde kolu bacağı kırılanlar, kurşun yarası olanlar vardır.

İstanbul'da neredeyse sıkıyönetim ilan edilmesinin, işçi, emekçilerin, devrimcilerin kendi taleplerini, 1 Mayıs alanı olan Taksim'de ifade etmelerinin engellenmesinin, tüm gün boyunca uygulanan her türlü zorbalığın sorumluları AKP hükümetinin kendisi, onun İstanbul'daki temsilcisi Vali Muharrem Güler ve İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah'tır. Onlar bu saldırıyla emeğin ve özgürlüğün düşmanları olduklarını bir kez daha kanıtlamışlardır!

Ancak devletin uyguladığı tüm baskı ve teröre, konfederasyonların belli bir aşamadan sonra Taksim kararından vazgeçmelerine rağmen, binlerce emekçi ve devrimci, Taksim ısrarını ve kararlılığını sürdürmüştür.

Yüzünü Taksim'e dönen binlerce kişi, her sokaktan Taksim'e çıkmayı zorlamış ve saatler boyunca polisle çatışma yaşamıştır.

Devletin zulmü ve zorbalığı sökmemiş, Şişli'den Taksim'e kadar hemen her sokakta çatışan emekçiler ve devrimciler, Taksim kararlılığını ve iradesini dost-düşmana göstermişlerdir. 1 Mayıs günü yaşananlar göstermiştir ki, bir kez daha devrimci irade kazanmıştır.

Devrimci 1 Mayıs Platformu olarak, 1 Mayıs günü uygulanan baskı, terörü ve zorbalığı kınıyor, sorumluların derhal görevlerinden alınmasını istiyoruz.

1 Mayıs günü Taksim'i kazanma iradesi sergileyen tüm güçleri işçileri, emekçileri ve devrimcileri kutluyor, Taksim kararlılığını ve direnişini selamlıyoruz!

Taksim 1 Mayıs alanıdır, bu gerçeği ne atılan geri adımlar, ne de uygulanan devlet terörü değiştiremez.

Devrimci 1 Mayıs Platformu
3 Mayıs 2008

Gelecek 1 Mayıs'ta Taksim Meydanı'ndayız!

Bu böyle bilinsin!

1 Mayıs ve Taksim... 1 Mayıs'a giden gidemeyen, hatta bütün ülke işçi ve emekçilerin gözü, kulağı ve yüreği Taksim'deydi o gün.

İstanbul'da, hiç kimse, bırakalım devrimci-demokrat insanları bir işçiye bile başka bir alana 1 Mayıs kutlamaya götürmezdi o gün.

Ben de 1 Mayıs alanına, Taksim'e doğru yola çıktığımda, Şişli'de barikatlar zorlanmaya ve çatışmaya başlanmıştı bile. Yoldaşlarla haberleştim. Taksim tarafından da alan zorlanacaktı ve o tarafa gitmem söylendi.

Otobüsler işlemediği için, Unkapanı Köprüsü'nden yukarı yürümeye başladım. Şişhaneden başlamıştı polis barikatları. Şişhane'den Tarlabası'na kadar, gaz maskeleri boyunlarında joplari ellerinde "av"larını bekleyen birer sırtlan sürüsü gibi öbek öbek toplanmışlardı. Beyoğlu'nun Tarlabası'na açılan bütün sokaklarının başı tutulmuştu. Aynı yoğunluk, eski TÜYAP binası önü, Odakule önü, Tünel, Galatasaray ve İstiklal Caddesi boyunca da gözleniyordu. Beyoğlu ve Taksim'e tek bir eylemciyi bile geçirmeyeceklerine dair kendilerine güvenen bir halleri vardı.

İstiklal Caddesi'ni geçip ara sokaklara girdiğimde, her sokakta, her cafede, börekçide eylem saatini ve işaretini bekleyen emekçiler, gençler, birbirine gülümsüyorlardı. Zaman geçirmek için herkes buralarda oyalanıyorlardı.

Şişli'de çatışmalar had safhaya varmasına rağmen, Beyoğlu'nun sokaklarında toplu iğne yere düşse sesini duyacak kadar büyük bir sessizlik var.

Ama dolaşan gençlerin gözlerindeki pırıltıyı gördüğünüzde, o sessizlikte gümbür gümbür yürek seslerini duyacak gibi oluyorsunuz.

Caddeye baktığınızda polisten başka kimse görünmüyor. Ama sokak aralarında eylem anını bekleyenlerin iyice yoğunlaştığı görülüyor.

Eylemin 12:30'da başlayacağını öğreniyoruz yoldaşlardan. Epey bir vakit var. Bu vaktimi Taksim meydanında değerlendirmek istedim. Meydan polis ve asker işgali altında. Bunlar da yetmemiş, bir de metal barikatlarla çevrilmiş. Meydanın karşı kaldırımlarında bir yoğunluk var. İlk anda işi olan insanlar zannediyorsunuz. İçlerine girdiğinizde, kalabalığın, 1 Mayıs coşkusuyla Taksim Meydanı'na gelenlerden oluştuğunu görüyorsunuz. Herkes o anı bekliyor. Geçen yıl olduğu gibi, meydanı çevreleyen barikatlar bir yerlerden yırtılacak ve içeriye dolacak coşku selinin içine kendini bırakmayı bekliyor.

Bir anda arkamızda sloganlar patlıyor. Eski TEK binasının o taraflarda çatışma başlıyor. Polisler o tarafa doğru koşarken, kalabalıkla beraber aralarında kalıyoruz. Bir taraftan ağızlarından salyalar akıtarak koşarken, bir taraftan da bizi geriye doğru itmeye çalışıyorlar.

Bir sivil polis, elinde papatya demeti bulunan bir kadına yaklaşıp, "birazdan provokatörler gelecek, size zarar vermelerini istemiyoruz" diyor yapmacık bir sevecenlikle. Kadın, "onlar bize zarar vermez, yeter ki siz vermeyin" diye yüzüne çarpıyor sözünü. Polis neye uğradığını şaşırarak, kuyruğunu kıstırıp gidiyor. Orada bekleyen kalabalıkta heyecan dorukta.

Tam bu sırada, telefonla eylem yerine gelmemiz söyleniyor. Koşarak Mis Sokağın başına gidiyorum. Bir anda bine yakın öfkeli ve coşkulu insan seli caddede akmaya başlıyor.

"Proleter Devrimci Duruş" pankartı rüzgar gibi geçiyor yanımdan. En önde dalgalanıyor pankartımız. Hiçbir tereddüt, kaygı yaşamadan öfke seli polis barikatının üzerine doğru akıyor. Sloganlar yırtıyor biraz önceki sessizliği. Polis de hareketleniyor. Panzer kitlenin üzerine su sıkıyor. Suya direniliyor. Gaz bombaları patlamaya başlıyor dört bir yanda. Nefesler kesiliyor. Ara sokaklara atıyoruz kendimizi. Boşalan caddede ilerleyebiliyor ancak polis.

Gençler müthiş öfkeli. Gazdan dolayı polisle göğüs göğse dövüşecek kadar yaklaşmamak öfkele-ri daha da biliyor. Zaten biriken öfke artık sokak aralarına sığmadığı için eylem zamanından önce patlayıp caddeye dökülmüşler.

Bu eylemin erken yapıldığı ve 12:30 saatinin hala geçerli olduğu haberi yayıldı sokak aralarında. Yeni bir çatışma daha olacağının haberi gençleri rahatlatıyor. Sokak aralarında artık tek tek dolaşmıyor insanlar. Öbek öbek bekliyorlar artık o anı.

Saat tam 12:30. Yine büyük bir kalabalık bir anda caddeyi dolduruyor. Devrimci Duruş pankartını açan yoldaşlar çoktan yola koyulmuş, son hız polis barikatlarına doğru yürüyorlar. Hemen peşlerinden yetişiyorum. Ama bu sefer daha az bir kitle yürüyor pankartların arkasından. Birisinin, "yürümüyorum arkadaşlar" diye haykırdığını duyuyorum. Geriye bakıyorum. Bağırın anarşist grubun içinden birisi. Diğer siyasetlerden gençler, anlaşılan eylemi yöneten yoldaşlarıyla iletişim sorunu yaşıyorlar. Çünkü pankartı barikata doğru taşınan siyasetlerin pankartlarının arkası da boş. Bu siyasetlere ait olan gençler, uyarının herkes adına yapıldığını zannetmiş olmalılar. Gaz bombalarıyla yeniden püskürtülüyor.

Eylem komitesiyle iletişim içinde olan yoldaş haber beklememizi söylüyor. Köşe başlarında insanlar yine bekliyorlar öbek öbek.

Biz haber beklerken sokaklarda yeni bir slogan dalgası patlıyor. Yine bir sokakta kortej halinde kitleler caddeye doğru akıyor. Bu öfke seline karışıyoruz yoldaşlarla. Yine genç yoldaşlar pankartı

kaptıkları gibi öne koşuyorlar. Biz de peşlerinden. Yeni bir çatışma ve yeniden sokak aralarına dönüyoruz, gazdan nefeslerimiz kesilerek.

Bu sefer büyük bir kitle halinde İnsan Hakları Derneği'nin sokağına çekiliyoruz. Kitlenin öfkesi sokaklara sığmıyor. Herkes polisle çatışmak istiyor. Birisi "bu tarafta polis var" diyor. Diğerleri başka bir yoldan İstiklal'e tekrar çıkma önerisi getiriyor.

Tam bu sırada arkadan polis sızmış, gaz bombaları atmaya başlıyor. Hep birlikte Alman Hastanesi'nin önüne yürüyoruz. Alman Hastanesi çalışanları bize sevgi gösterilerinde bulunuyorlar. Bu sefer kitle, Taksim İlk Yardım Hastanesi'nin önündeki caddeden Tophane'ye akmaya başlıyor. Amaç, bir yerlerden İstiklal'e tekrar çıkmak. Biraz öfkeden, biraz da yol bilmemekten kaynaklı aslında gittikçe İstiklal'den uzaklaşıyoruz. Sloganlarla yürüyoruz. Sendika binası mı, kültür merkezi mi bilemediğim bir yerden yüksek sesle 1 Mayıs Marşı çalınıyor. O zaman aklıma geliyor. İHD'nin sokağında beklerken uygundu neden 1 Mayıs Marşı'nı söylemedik. Hatta, Alman Hastanesi'nin önünde "Gün oldu hep uyandık.." marşı söylendiğinde de heyecandan aklıma gelmemiş bu. Şimdi geldi ama şimdi de uygun bir an bulmak zor. Çünkü bizim bölgeye daha çok anarşistler ve PKK'li gençler düşmüşler, ortak slogan bile atamıyoruz.

Yol bitiyor. Kitle öfkeli ama ne yapacağını da bilemiyor. Tekrar geri dönülüp aynı yoldan yürünüyor. Ama kortejden ayrılanlar oldu. Ağırlıklı olarak PKK'li gençler kaldı. Yoldaşlardan eylemin bitirildiğine dair haber alıyorum. Diğer yoldaşları kalabalıkta kaybettiğim için artık ben de oradan ayrıldım.

İstiklal Caddesi'ni boydan boya geçerek Tarlabası'na indim. Hala gazdan insanın nefesi kesiliyor. Başka bölgede çatışan yoldaşlarla karşılaştım. Heyecanla çatışma anlarını anlatıyorlar.

Şimdilik gün bitti.

Ama bu yıldan sonra sıradan bir işçinin bile kafasına Taksim'de 1 Mayıs kazanmış durumdadır. Bu yıl Taksim'deydik. Gelecek yıl Taksim Meydanı'na da gireceğiz. Bu böyle bilinsin...

BÜYÜK BİR AİLE GİBİYDİK

Sabahın erken saatlerinde DİSK binasının önü kaldırımlarda uyuyan ve bekleyen insanlarda dolmuştu. Saatler ilerledikçe binanın içinde ve dışında uyuyan insanlar, uyanmaya ve DİSK'in önü bayram yeri olmaya başladı. Kimi halay çekiyor, kimi horon tepiyordu. Eylemcilerin coşkusu ile birlikte sayımız da artıyordu. Tulumuyla gelen Hopalı Çay Emekçileri "Çaylar şirketten, kanser devletten" pankartı ile yürüyüşe katılacaklarını açıkladılar. Saat 05.00 a doğru Ankara'dan gelen başka guruplarla birlikte sloganlar başladı. "Yaşasın 1 Mayıs" "Yaşasın Devrimci Dayanışma" sloganları DİSK binasındakileri tümüyle uyanmıştı.

Slogan sesleri ile birlikte bizler de önlüklerimizi giyip sloganlarımızı haykırmaya başlamıştık. O büyük ailenin bir parçası olduğumuzu hissediyorduk. Tanımadığımız pek çok yüz, pek çok heyecan ile kırk yıllık arkadaşmış gibi sohbetler ediyor, büyük bir hasretin yarattığı özlemi gideriyorduk. Kısa sohbetler sloganlara karışıyor, içimiz içimize sığmıyordu. 1 Mayıs'ı İstanbul'da kutlamanın mutluluğu, doğacak günü karşılamının heyecanı ve yeni bir dünya yaratma isteği bizleri daha da ateşliyordu. Gün ışıkları belirmeye başladığında polisler tam teçhizat sokağın başında mevzilenirken bizler de hep bir ağızdan sloganlarımızı haykırıyorduk.

Polisin "yaptığınız eylem kanunsuzdur" uyarısına sloganlarla karşılık veren kitleye, DİSK yöneticileri binaya girmesini söylüyordu. Polisin bu kadar erken saldırmasını beklemeyen kitle, bir an ne yapılması gerektiği konusunda tereddütte kaldı. Saldırı esnasında "DİSK'li işçiler" pankartlarının arkasında durup slogan atarken, bizler de DİSK yöneticilerinin binaya girin ısrarlarına karşı işçilerin arkasında sloganlarına eşlik ediyorduk.

Daha ne olduğunu anlamadan polis önce biber gazı sıkı üzerimize, ardından gaz bombalarını göndermeye başladı. Ne yapılacağına karar vermeden hareket etmiş olmanın sıkıntısıyla birbirimizi kaybettik.

O kadar çok gaza maruz kalmıştık ki, ya nefes alamıyor ya da aldığımız nefesi hissedemiyorduk. Gözlerimizi açmamızsa imkansız gibiydi. Seslerimizdeki kararlılık ve devrimci duruşumuz faşist polisi o kadar korkutmuş olacak ki, bu kadar erken ve vahşi bir şekilde saldırıya geçtiler. Gaz bombaları atıldıktan sonra orada bulunan insanların yardımlaşması ve dayanışması muhteşemdi. Daha iyi durumda olanlar diğerlerine yardıma koşuyor, gazın etkisini azaltmaya çalışıyorlardı. Bizler de o kadar çok biber gazı yemiştik ki, insanlar ilk bakışta yaralı olduğumuzu düşünüyor, suratımızdaki boyalı biber gazların görüntüsünü kan sanıp endişeleniyorlardı. Fakat bizim gülüp şakalaştığımızı görünce, rahatladılar.

Saldırı o kadar şiddetliydi ki, fenalık geçirenler, bayılanlar oldu. Yardıma koşan insanlar ilk müdahaleleri yaptıktan sonra ambulanslarla yaralıları hastaneye gönderdiler. Gazın etkisi biraz geçtikten sonra tekrar sokağa çıkarak daha bir dirençle slogan at-

maya başladık. Kitlede herhangi bir yıldırmaya polis saat 08.00 civarında ikinci saldırısını gerçekleştirdi. Bu sefer biber gazını doğrudan DİSK binasının içine sıkıtlar. Binanın girişini dolduran biber gazı kan gölünü andırıyordu. Giriş katı daha çok bir harabeye dönmüştü. Binayı bu halde gören sendika yöneticileri, sinirlerine hakim olamıyorlardı. Taksim'e çıkmak için beklenen saat, sabır sınırlarımızı zorluyordu. Biran önce buradan çıkmak ve Taksim'e doğru yol almak istiyorduk. Polisin azgın saldırısı, kitleyi o kadar çok kızdırmıştı ki bazı işçiler binanın önünde "bunun hesabını vereceksiniz, bugün burada sizin de kanınız akacak" diye haykırıyordu.

Saat 10:00 civarında milletvekilleri geldi ve pazarlık başladı. Uzun bir pazarlıktan sonra olumlu bir sonuç çıkmadı. Taksim'e çıkmakta kararlı olan eylemciler, bu karardan sonra bu kapandan çıkmanın yollarını aramaya başladılar. Bunun üzerine konuşmalar yapıldığı arka sokağa çıktık. Konuşmalar bi-

cek yoktu. Taksim'e doğru yol almaya başlamıştık. Yol üstünde DİSK'in önüne gelmek için çatışan eylemcilerin kurmuş oldukları barikatlarının halen yandığını görüyorduk. Sokaklar çatışmalarda polislere atılan kaldırım taşlarıyla doluydu. Yolda Taksim'e çıkmak isteyen farklı guruplarla karşılaşıyor, biz de bir ana önce bizi oraya götürecek yolu arıyorduk.

Bu arada sayımız yaklaşık 500 kişiyi bulmuştu. Taksim'e doğru sokak aralarında slogan atarak ilerliyorduk. Geçtiğimiz mahallelerde insanlar attığımız sloganlara eşlik ediyor, zafer işareti yaparak desteklerini gösteriyorlardı. Bir ara çok yaşlı bir nine büyük bir sevinçle evinin önünden geçen bütün eylemcilere zafer işareti yapıp, büyük bir sıcaklıkla gülümseyerek el salladı. Taksim'e yaklaştığımızda daha kısa olacağını düşündüğümüz bir yola girerek gruptan ayrıldık. Kısa bir süre sonra polislerle karşılaştık. Dolapdere'de polis nerdeyse her sokağı tutmuştu. Biz de dağınık bir şekilde polisin yoğun olduğu yerden bir boşluk bularak Taksime çıkan bir sokağa girdik. Sokaklar eylemcilerle doluydu. Birbirimizi tanımamamıza rağmen hemen bir durum değerlendirmesi yapıyor ve Taksim'e nerden girebileceğimizi tartışıyor, ardından polisin zayıf olduğunu düşündüğümüz yöne doğru hep beraber hareket ediyorduk. Polisin müdahalesine elimizdeki taşları atarak karşılık veriyor, polise takviye gelince biz de geri çekilip başka bir sokağa giriyorduk. Aynı şekilde orda da tanımadığımız eylemci guruplarla ve mahallelilerle bilgi alış-verişinde bulunuyor birlikte, tekrar polislerle çatışıyorduk. Büyük bir aile gibiydik.

Yaklaşık iki saat öyle devam etti. Oradan Taksime giremeyeceğimizi düşünerek farklı bir yol denemeye karar verdik ve geldiğimiz yoldan geri döndük. Karşımıza mahallenin çocukları çıktı ve bize çatışmaların yakınlarda sürdüğü yerleri göstererek heyecanlarını paylaştılar. Elllerinde taş ve soda şişeleri vardı. Bir tanesinin yüzü maskeliydi. Bu halleriyle ağabeylerinden ve ablalarından geri olmadıklarını gösteriyorlardı. Onlarla yaptığımız kısa sohbet esnasında İstiklal'deki barikat savaşlarından gelen eylemcilerle karşılaştık ve gitmeyi düşündüğümüz yolun polis tarafından tutulduğunu öğrendik. Ancak gidebilecek farklı yollar olduğunu konusunda da tahminler yürüterek bize fikir verdiler. Biz de İstiklal civarında çatışan yoldaşlarımızla telefonlaşarak son durum hakkında bilgi aldık.

Kısa bir değerlendirmeden sonra dağılmaya karar verdik. Ve bizi evlerimize götürecek arabaya binmek için yola koyulduk. Bizi kırmızı boyalar içinde gören insanlar bizimle konuşmak istiyordu. Kimi üzerimizdeki boyanın Tayyib'in gazı olup olmadığını sorarak takılıyor, kimi sıcak bir ilgi gösteriyordu. Biz de kısa cevaplarla soruları geçiştiriyor bir an önce gideceğimiz yere varmaya çalışıyorduk. Bizim boyalı halimizi gören polisler ise düşmanca bakıyordu. Biz de onlara aldırmadan yaşadığımız günün mutluluğuyla İstanbul sokaklarında yol alıyorduk. Doğrusu keyfimize diyecek yoktu.

Bize en büyük moral Taksim'e çıkan gurupların haberini almak oldu. Amacımız kısmen gerçekleşmiş polisin Taksim ablukasına karşılık eylemci birkaç gurup Taksim'e çıkmayı başarmıştı. O gün oradaki mücadele ve dayanışmayla gördük ki, örgütlü mücadelenin önünde hiçbir güç duramaz.

tince polis Mecidiyeköy yönünü açtı. Bizler de bu yönden Taksim'e doğru yola koyulduk.

Bu dağılma esnasında birkaç polisin bir eylemciyi 100-150 kişilik polis gurubundan ayrılarak diğer polis gurubuna götürmek

istediklerini gördük. Diğerlerinden biraz uzaklaştıklarında polisler önce şişeler atıldı sonra sloganlar yükseldi. Bunu gören eylemci, daha fazla direnmeye başladı. Polis artık eylemciyi sürüklüyordu. Bizler de daha gür sloganlar atmaya başladık ve polisin üzerine yürüdük. Canlarını kurtarmanın tek yolunun o eylemciyi bırakmaktan geçtiğini anlayan polisler, arkalarına bile bakmadan kaçmaya başladılar. Kaçarken ki halleri görülmeye değerdi. Bizler ise eylemciyi polislerin elinden almanın mutluluğu içerisindeydik.

Bu sefer diğer yönden bu durumu fark eden farklı bir polis gurubu, üzerimize gaz bombalarını atarak peşimizden koşmaya başladı. Artık keyfimize diye-

Türkiye'nin dört bir yanında

1 MAYIS KUTLAMALARI

Bu yılki 1 Mayıs kutlamaları, İstanbul dışındaki diğer illerde de coşkuyla yapılırken, Taksim'de yaşanan direnişin yansımaları buralarda da hissedildi. Ankara ve Adana'da yaşanan çatışmaların yanı sıra, Kürt illerindeki miting ve eylemlere de Taksim direnişi damgasını vurdu. "Faşizme Karşı Omuz omuza", "Yaşasın 1 Mayıs", "Her Yer Taksim Her Yer Direniş" sloganları en sık atılan sloganlar olurken, özellikle İzmir'de yapılan mitingin kitleselliği ve coşkusu, Ankara'da yaşanan kararlı duruş, öne çıkan yönler oldu.

1 Mayıs kutlamalarının yasaklandığı iller de vardı. Hakkari bu şehirlerden biriydi. Miting yapılmayan ya da izin verilmeyen yerlerde de yapılan basın açıklamalarıyla 1 Mayıs kutlandı. Devlet, mitinglere katılımı engellemek için otobüsleri Diyarbakır gibi şehirlere bırakmazken, 1 Mayıs korkusunu tüm ülke üstünde hissettirdi. Ancak kitlelerin kararlı duruşu ve coşkusu, 1 Mayıs'ı gündeme taşımasını bildi.

Ankara'daki mitinge damgasını vuran Taksim'de yaşanan direniş oldu. Saat 14'te kortejlerin Opera binası önünde oluşturulmasıyla Sıhhiye Meydanı'na doğru yürüyüş başladı. KESK, TMMOB, devrimci yapılar ve siyasi partiler bir koldan yürürken, DİSK ve KESK'e bağlı sendikalar da diğer koldan yürüdü. Sosyal yıkım saldırılarına karşı atılan sloganlarla yürüyen kitlenin bir kısmı alana girdikten sonra, arama noktasında Halkevleri kortejinin taciz edilmesiyle kısa süreli bir çatışma yaşandı. Sonrasında da alana girmeden Tayyip Erdoğan kuklası yakan ÖDP kortejine saldıran polisin bu saldırısına devrimciler de karşı koyunca, çatışma çıktı. "Her Yer Taksim Her Yer Direniş" sloganının sıklıkla atıldığı çatışmanın ardından devlet arama noktalarını kaldırmak zorunda kaldı. Mitinge 10 bine yakın işçi ve emekçi katıldı.

yan mitinge, yaklaşık 10 bin işçi ve emekçi katıldı. Taksim'de yaşanan direnişin alana damgasını vurduğu miting sırasında devrimcilerin kortejlerine tahammülsüzlüğünü gösteren devlet, flama ve pankart sopalarına el koymaya çalışınca, çatışma çıktı. DİSK kolunda devrimci kortejler yürürken, Türk-İş ve KESK'in kolunda da meslek odaları ve diğer siyasi partiler yer aldılar. Saygı duruşunun ardından, bir TEKEK işçisinin yaptığı konuşmayla miting devam etti. Saat 19 gibi dağılan mitingin ardından AKP önüne yürüyerek Taksim saldırısını protesto etmek isteyen Halkevi üyelerini bahane eden polis, alandaki kitleye saldırdı ve 43 kişiyi gözaltına aldı. Ertesi gün de Adana'da gözaltına alınanları protesto etmek için eylem yapıldı.

Diyarbakır'da KESK ve DTP'nin kitlesel katıldığı miting, üç ayrı koldan Dağkapı meydanına yürünmesiyle başladı. Taksim direnişinin etkisinin hakim olduğu miting boyunca, "Biji Yek Gulan", "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganları sıklıkla atıldı. 5 bin kişinin katıldığı mitingte, Kürtçe ve Türkçe türküler

ler söylenip halaylar çekildi. Özellikle DTP kortejinde çokça "Katil Erdoğan" sloganları atıldı, Kürt sorununa çözüm isteyen sloganlar dikkat çekti. Diyarbakır'daki kutlamalara diğer illerden katılmak isteyenlerin otobüslerinin girişi ise, devlet tarafından engellendi.

Van'da, Mavi Plaza önünde bir araya gelen KESK'e bağlı sendika üyeleri, DTP, EMEP vb. parti üyelerinin katıldığı 1 Mayıs eyleminde, Taksim'deki devlet saldırısını pro-

testo etmek için Sanat sokağına kadar sessiz bir yürüyüş gerçekleştirildi.

Trabzon'da TEDAŞ önünde toplanan KESK, Türk-İş'e bağlı sendikaların yanı sıra birçok devrimci yapı ve siyasi partilerin katıldığı 1 Mayıs mitingi coşkuyla gerçekleşti. Yaklaşık 2000 kişinin katıldığı eylem boyunca coşkulu sloganlar atıldı. Saat 12'de başlayan yürüyüş, Meydan alanında sona erdi.

Ankara'da 1 Mayıs

1 Mayıs'ta Taksim'de olamamanın verdiği hüznle ben ve benim gibi olduğumu düşündüğüm onbinler, Sıhhiye Meydanı'nda safımızı aldık.

Öğlenden sonra toplanmaya başlayan insanlar, Opera'dan Sıhhiye'ye kadar her yeri doldurdu. Emeğinin, gücünün farkında olan "ben de varım" diyen, yediden yetmişe herkes, üyesi olduğu ya da ilgi duyduğu sendika ve örgütlerin kortejlerine katıldı.

Halktan ne kadar korkulduğunu gösteren sıkı güvenlik tedbirleri(!) gözlerden kaçmadı. Meydana girerken polislerin herkesi didik didik araması, o sıcak havada herkesin sinirlerini gerdi. Nitekim bu gerginlik Halkevleri'nin meydana girişi sırasında doruğa ulaştı ve polisle kitle arasında çatışma çıktı.

Polis, her zaman olduğu gibi elindeki cop ve biber gazıyla halka saldırdı. Yaklaşık on beş dakika süren bu çatışmada kitleler nefes alamamanın verdiği zorluk ve gözyaşına rağmen sol ellerini yumruk yapıp hep bir ağızdan "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganını haykırdı. Sonra ortam sakinleşti. Ancak orada olan herkes şunun farkındaydı: Devlet kendi gösterdiği alanda kutlama yapmak isteyen işçisinden, emekçisinden dahi ürkütlü, korktu ve faşizanca önlemlere başvurdu. Nedenli ya da nedensiz kendi eliyle kargaşa yaratıp sonra da halka savaş açtı.

Eğitimcisiinden öğrencisine, çiftçisinden fabrikadaki işçisine, çöpçüsünden fırıncısına, kısaca hayatı elleriyle yaratan, topluma can veren, aş veren, "faşizme geçit yok", "yaşasın halkların kardeşliği", "iş, ekmek, özgürlük" diyen, insanca bir yaşam dileyen herkes, meydana doldurarak avazı çıktığı kadar tüm bu dileklerini haykırdı. Simaların yabancılığının bir önemi yoktu. Onları bir araya getiren; emeğin ve yüreğin samimiyeti, insanca sevgisi, elleri birbirine kenetledi. Sömürüye dur demek için bir adım attırdı. Dil, din ya da mezheplerin önemi yoktu. Ortak payda "emek, iş, aş"tı. Bunun en güzel örneği de Kürt sanatçı Reşo'nun coşkulu ezgileriyle orda bulunan herkesin halaya durmasıydı.

Saat beş sularında sona eren kutlamada, herkes hep bir ağızdan "1 Mayıs" marşını söyleyerek ve tekrar orada buluşmak dileğiyle, mutlu bir şekilde alandan ayrıldı.

Kitlenin devletin saldırısı karşısında gösterdiği direnç, geleceğe umut taşıyan önemli bir noktaydı...

Ankara'dan bir PDD okuru

Adana'da DİSK ve KESK tarafından düzenlenen ve iki kol halinde Mimar Sinan önünden başla-

AVRUPA'DA 1 MAYIS

Avrupa'daki 1 Mayıs gösterilerinde öne çıkan talepler, başta emeklilik olmak üzere mücadeleler sonucunda kazanılmış sosyal hakların gaspının engellenmesi. Bir diğeri, ücret zamları ve hayat pahalılığı oldu. Savaşa karşı tek tük pankartlar görüldü ve konuşmalar yapılsa da "savaşa hayır" sloganı temel bir talep haline gelmedi.

2008'e grevlerle giren ve hala grevlerle sarsılan Avrupa'nın birçok ülkesinde, ekonomik büyüme oranları ve buna bağlı zenginlikten pay alamama, yani zengin ile fakirin arasında makasın iyice açılması, insanları sokağa döken en önemli nedendi.

Almanya'ya da her 1 Mayıs'ta gözler Berlin'e çevrilir. Ancak bu yılki 1 Mayıs'ta tüm gözler, Hamburg ve Nürnberg'e çevriliydi. 1 Mayıs 2008, Nazi rejiminin sendikaları yasakladığı ve 1 Mayıs'ı "milli işçilerin günü" ilan ettiği günün 75. yıldönümüydü.

Yıllarca Berlin'de sokaklara çıkmaya çalışan Neo-Naziler bunu başaramayınca, diğer illere yayılmaya başladılar. Geçmiş yıllarda Leipzig'de ağzlarının payını aldıktan sonra, bu yıl da Hamburg'u seçtiler.

Hamburg'da eylemciler, birçok talebin yanı sıra, asıl olarak Neo-Nazilerin yürüyüşünü engellemeyi önlerine koydular ve Berlin gibi illerden de büyük destek aldılar.

Son yıllarda polisin uyguladığı şiddet ve devrimci-demokrat kurum ve kişilere yönelik operasyonlarla sarsılan Hamburg, bu yıl tekrar militanlığını sergiledi. Neo-Naziler 700 kişiydi ancak polis, onları tam bir koruma çemberine almıştı. Eylemciler ise, 15 bindi. Nazileri engellemek için her yol denendi. Polis, tabi ki eylemcilere saldırdı, Alman basını İstanbul ve Hamburg görüntülerini yan yana verdi. Eylemcilerin direnişi akşam saatlerinde de sürdü. Arabalar yakıldı, ara sokaklarda polis eylemci avına çıktı. Hamburg'daki eylemin kitleliliği ve militanlığı, bu yıl Almanya'da 1 Mayıs'ı belirlledi.

Sendika konfederasyonları her yıl olduğu gibi bu yıl da birçok şehirde, kitleleri 1 Mayıs'ta sokağa çağırdılar. Temel talep, asgari ücret düzenlemesi ve

ücret artışıydı. Afişlerdeki temel slogan ise, "iyi işe iyi ücret"ti. Ancak bu yıl Berlin'de geçen yıla oranla katılım fazla olsa da, yaşanan grevler düşünüldüğünde cansız geçti. Toplam olarak da sendikaların yaptığı eylemlere geçen yıla oranla katılım, daha azdı.

İşçiler, Berlin'deki ulaşım grevinde olduğu gibi, sendikaların kararı bir duruşa sahip olmadıklarını söylüyorlar. Sendikalar, Neo-Nazilerin sendikaların yasaklandığı ve işçi sınıfının örgütlülüğünün yerle bir edildiği 1 Mayıs 1933'ü anmalarını ve Neo-Nazi partinin kapatılmasını talep etmek dışında, eyleme dönük bir şey yapmadılar, yapanlarla dayanışma içine girmediler.

Hamburg dışındaki eylemler, Berlin dahil olmak üzere, daha çok şenlik havasında geçirildi. "Avrupa 1 Mayıs'ını örgütleyeceğiz" iddiasıyla ortaya çıkan Mayday çalışması, Almanya'da sol sosyal-demokratların "yaşam koşullarının düzeltilmesi için" şiarıyla yola çıktığı, ancak karnaval şeklinde kutlandığı bir organizasyona dönüştü. Bu yıl da kendine anti-kapitalist diyen sol gruplar bu etkinliklerden uzak durdu.

İsviçre'de her yıl 1 Mayıs sonrası, kendilerini anti-kapitalist olarak tanımlayan "Siyah Blok"tan gençler, eylemlerini sürdürürdü. Bu yıl da 10 bin kişinin katıldığı 1 Mayıs'tan sonra taşlar, şişeler yağdı polislerin üstü-

ne. Gece geç saatlere kadar arabalar yandı. İsviçre'de toplam 12 yaralı ve 301 gözaltı var. Lozan'da gençler, 1 Mayıs sonrası McDonalds'ın camlarını aşağı indirip arabaları ateşe verdiler.

İşçilerin İsviçre'deki talepleri, diğer Avrupa ülkelerinin benzerdi. Emeklilik hakkı, sosyal kalkınma ve krizin faturasını kendilerinin ödemeyeceği şiarıydı.

Fransa'da toplam 200 bin kişi 15 ilde, Paris'te ise 30 bin kişi sokağa çıktı. Aylardır grevlerle sarsılan

Fransa'da yine temel talep, emeklilik hakkının gaspedilmesi-ne karşıydı. Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy'e duyulan güvenin dibe vurduğu bir ortamda, temel hedeflerden biri de Sarkozy oldu.

Avrupa'da gözler Fransa'ya çevrilmişti, daha militan bir çıkış beklentisi vardı. Ancak bir kaç ilin dışında Fransa'da 1 da Mayıs eylemleri "sakin" geçti.

Yunanistan grevlerle 1 Mayıs'a giren ülke oldu. Tramvaylar, trenler, hava yolları, limanlar grevdeydi 1 Mayıs'ta. Atina'da binlerce işçi sokağa döküldü. Temel talepler, bir yandan emeklilik hakkı ve özlük haklarda gerçekleştirilmek istenen gasp, diğer yandan hayat pahalılığıydı. Polis burada da müdahale etmedi.

İspanya'da ETA'nın patlattığı üç bomba dışında 1 Mayıs sakin geçti.

Rusya'da 1 Mayıs, geçmiş yıllara oranla daha 1 Mayıs sönük geçti. Moskova'da 30 bin kişi sokağa çıktı. Rusya genelinde 320 bin polis ve asker 1 Mayıs'ta görevliydi.

Amerikan Liman İşçileri Savaşa Karşı 1 Mayıs'ta Grevdeydi

Amerika'nın Batı sahillerinde liman işçileri sendikası, Irak savaşının derhal durdurulması için 1 Mayıs'ta grev çağrısı yaptı. 29 limanda işçiler, 1 Mayıs'ta iş bıraktılar. Greve toplam 25 bin işçi katıldı.

Sendika yaptığı açıklamada "Irak'ta savaşan askerlerimizi destekliyoruz ancak Washington'daki politikacılara artık yeter, askerleri geri çekin diyoruz" dediler.

Long Beach ve Los Angeles'deki en büyük iki limanda yükleme ve boşaltma işlemleri tamamen felç edildi, bu limanlarda grev, 8 saat sürdü.

CNN televizyonunun yaptığı anket sonucuna göre Amerikan halkının yüzde 68'i savaşa karşı.

Akdeniz Üniversitesi'nde Yaşananlar

Akdeniz Üniversitesi'nde 6 Nisan'da yaşanan faşist saldırılardan sonra, "üniversitelerde neler oluyor?" sorusu burjuva medyanın gündemine oturdu. Televizyon ekranlarına ve gazetede fotoğraflara yansıyan görüntülerde Ömer Ulusoy adlı faşist, öğrencilere ateş ediyordu.

Aslında yaşananlar devlet destekli sivil faşistler tarafından yapılan ne ilk ne de son saldırı. Yıllardır üniversitelerde devrimci, demokrat ve yurtsever öğrencilere karşı bu saldırılar sıklıkla yapılıyor. Hatta "hiç olay olmadığı"ni iddia ettikleri Akdeniz Üniversitesi'nde daha önce de bıçaklı-satırlı saldırılar yaşanmış. Keza liselerde sivil faşistler, gençleri denetimleri altına alabilmek için her türlü şiddeti uygulamışlar. Olayda "ilk" olan ise, 12 Eylül sonrasında üniversitelerde sivil faşistlerin silahlı saldırısının gündeme gelmesidir.

6 Nisan günü Akdeniz Üniversitesi'nde bu faşist saldırıları protesto etmek için bir eylem düzenlemek isteyen öğrencilerin üzerine ilk önce polisler saldırıyor, sonra sivil faşistler devreye soku-

luyor. Ömer Ulusoy adlı faşist, ateş ederek 6 öğrenciyi yaralıyor. Polisler, bu saldırıyı düzenleyen Ömer Ulusoy'u yakalamak yerine, saldırıları protesto eden devrimci-demokrat yurtsever öğrencilerden 40'ını gözaltına almayı tercih ediyor. Ömer Ulusoy ise, ancak oluşan yoğun baskılarla beş gün sonra "yakalanabiliyor".

Saldırganlardan sadece birisi olan Ömer Ulusoy'un MHP İl Teşkilatı'ndan beslenen sivil bir faşist olduğu, daha önce beş kez gözaltına alındığı bizzat Antalya Emniyet Müdürü tarafından açıklandı. "Yakaladık" dedikleri Ulusoy'un kendisinin teslim olduğu da ortaya çıktı. Bundan önceki sivil faşist saldırılarda olduğu gibi, Ulusoy da devletin verdiği "göstermelik ceza" güvencesinden olmalı, gelip kendisi teslim olmuştu. Ömer Ulusoy'un, darp, haraç, kavga vb. suçlardan gözaltına alınırken, Akdeniz Üniversitesi'nden kısa bir süre önce de Antalya Lisesi'nde devrimci demokrat liseli gençlere saldırılarda bulunduğu ortaya çıkmıştı.

Oysa sivil faşistler, sadece devrimci-demokrat öğrencilere değil, uzun saçlı, küpeli, mini etekli vb. kendi dışındaki herkese saldırıyor, oruç tutmadığı için öğrencileri nehirle atıyor, bıçaklıyordu. Son iki ayda üniversitelerde yaşanan saldırılara bakıldığında bile açıkça görülebilen bu durum, burjuva medya tarafından görmezlikten geliniyordu.

26 Mart'ta Ankara Üniversitesi'nde devrimci-demokrat öğrencilere sivil faşistler bıçaklar ve satırlarla saldırdılar, bu saldırı sonucu birçok öğrenci ağır yaralar aldılar. 24 Mart'ta İstanbul Üniversitesi'nde

Ali Tosun, arkadaşlarından ayrıldıktan sonra gözaltına alındı. Kendisinden haber alamayan arkadaşları olayı basına açıklayınca, gözaltında olduğu kabul edildi. 20 Mart'ta Bolu İzzet Baysal Üniversitesi'nde Irak İşgali'nin 5. yılını protesto etmek isteyen öğrencilere özel güvenlikçiler ve jandarmalar saldırdılar. 11 Mart'ta Çukurova Üniversitesi öğrencilerine sivil faşistler, demir çubuklarla saldırdı. Yine aynı gün Uludağ Üniversitesi'nde devrimci-demokrat öğrencilere yapılan faşist saldırıları kınamak isteyen gruba ilk önce jandarmanın kıskırttığı sivil faşistler saldırdılar. Bunları püskürten ve direnen öğrencilere bu kez de jandarma, azgınca saldırdı. 29 Şubat'ta Giresun'da üniversite öğrencilerinden Doğan Hakmaz,

sivil faşistler tarafından dövülürken, Kürt olduğu bilinen öğrencilere sürekli tacizde bulundukları ortaya çıktı.

Sıraladıklarımız sadece birkaç ay içinde sivil faşist saldırılara maruz kalan üniversitelerle sınırlı. Basında yer almayan daha birçok yer de vardır. Bu sınırlı tablodan

da görüleceği gibi, saldırılar ne birkaç sivil faşistin kendiliğinden yaptığı bir iş, ne de AKP hükümetiyle devletin bazı klikleri arasında yaşanan kapışmanın bir parçası. Özellikle Akdeniz Üniversitesi'nde yaşanan saldırıların AKP tarafından bilinçli olarak teşvighandığı öne sürüldü. Akdeniz Üniversitesi rektörünün ulusalcı olması, YÖK başkanının seçilmesine tepki göstermesi, üniversiteye türbanlı öğrencileri almaması gibi argümanlarla, AKP'nin Akdeniz Üniversitesi rektörünün kimliğine saldırdığı söylendi. Tartışma programlarında karşı-devrimci İP'li ya da ADD'liler arasından seçilen öğrencilerin ağzından bunlar anlatılıp duruldu. Oysa sorun, üniversitelerde devrimci fikirlerin ve örgütlenmelerin gelişip güçlenmesini önlemek isteyen devletin politikasıydı. Sorun, sağ-sol çatışması değil, resmi-sivil faşist saldırılardı.

Saldırıları ilk değildi, ancak sivil faşistlerin üniversite içinde silah kullanacak kadar pervasızlaşması ilk kez yaşanıyordu. Öğrencilerin buna cevabı da, saldırının şiddetine denk bir biçimde oldu. Daha olay anında çok güçlü bir direniş gelişti, kurşunların üzerine gözünü kırpmadan yürüyen öğrenciler, silahlı saldırıyı, cesaretleri ve devrimci öfkeleriyle püskürttüler. Bu olayın yankısı, diğer üniversitelere de hızla ulaştı. Sivil faşist güruha karşı direniş, daha üst boyuta yükseltildi ve üniversitelerde sivil faşistlerle çatışmalarda devrimciler üstünlük kazanmaya başladı. Ankara Üniversitesi'nde yaşanan direniş, Uludağ'da sivil faşistlerin gereken cevabı alması, Çukurova Üniversitesi ve en son ODTÜ'lü öğrencilerin Kanal D'de yayınlanmak için yapılması planlanan programı basarak sivil faşistleri cezalandırması ve programı yaptırmaması gibi çıkışlar, önemli gelişmelerdir.

Sivil faşistlerin Akdeniz Üniversitesi'nde kaldırdıkları taş, kendi ayaklarına düştü. Yılgınlık ve korku salmak isterken, devrimci, demokrat, anti-faşist öğrencilerdeki tepkiyi ve direnişi büyüttü.

1 Nisan'da Kızılay'da!

Emekçilere kapalı alanı, emekçiler açtı

SSGSS mecliste görüşülmeye başlandığı sıralarda Ankara'da meclisin Dikmen kapısı önünde TTB, Akay kavşağı üzerinde DİSK ve TMMOB, Numune hastanesi önünde sağlık çalışanları ve Kızılay'da KESK ile birlikte pek çok sendika ve devrimci kurum yerlerini almıştı. Basına açıklama yapan bu kurumlar, tasarıyı kabul etmeyeceklerini, polisin ablukasının da kendilerini yıldıramayacağını söylediler.

Kızılay'da polis barikatı Güvenpark'ta meclise çıkışın olduğu otobüs ve dolmuş duraklarının bulunduğu taraftaydı. Ancak meydanın bulunduğu tarafta barikat yoktu. Anlaşılan polis, kitlenin Kızılay meydanını işgal edebileceğini düşünmemişti.

Saat 15:00 gibi polisin barikatını sol taraftan yarmaya çalışan kitle ile polis arasında kısa bir arbede yaşandı. Arbede bir an yatışır gibi oldu. Polis barikatını açmadan bulunduğu yerden kitleye saldırdı. Polis hazırlıksız yakalanmıştı. Kısa bir süre içinde kitle, Kızılay meydanına yöneldi ve polislerle yaşanan arbede bir çatışmaya dönüştü. Ve son bir hamle ile polis barikatı kitle tarafından yarıldı. Kızılay meydanı zapt edildi.

Kitleyi burada da dağıtmaya çalışan polis, bir kaç defa saldırı düzenledi. Ancak kitlenin duruşu her defasında polise geri adım attırdı. Kitlenin kararlı duruşu karşısında polis geri çekilmek zorunda kaldı. Kimi sendika yöneticileri, kitleyi Kızılay'ın öbür tarafına yönlendirmeye çalışıyordu. Bir anlık bir şaşkınlıkla buna uyan kitle, muhalif sendikacıların uyarısı ile Kızılay meydanını terk etmedi.

Bunun üzerine polisin saldırı denemeleri tekrar başladı. Ancak polis kitlenin üzerine gelmeye daha fazla cesaret edemedi ve meydanın meclis tarafındaki çıkışlarını tutmakla yetindi. Sık sık slogan atan kitle oturma eylemine geçti. Kitle, bir kaç taraftan sürekli saldırı tehdidine karşılık, hareketlenmenin olduğu tarafa yöneliyor ve meydanın boşalmasına yol açmamak için sık sık Meclis tarafındaki çıkışa geri dönüyordu.

Kitlenin duruşu çok güçlüydü ve en sonunda polis yaptığı hamlelerini geri çekmek zorunda kaldı. Sloganlarına devam eden kitle, halaya durdu. Yaklaşık yarım saat sonra polisin dağılın uyarısı başladı ve kitle yeniden sloganlara döndü. Bu esnada Akay kavşağında bekleyen TMMOB ve DİSK de Kızılay meydanına geldi. Öncesinde Dil-Tarih'ten faşist saldırılara karşı her gün birlikte çıkan öğrenciler de gelmişti. Zaten kıyafetlerinin de dikkat çektiği liseli öğrenci sayısı alanda belirginleşmeye başlamıştı. Böylece meydandaki kitle sayısı hızla arttı. Haberi alan Kızılay'a koşuyordu.

Hal böyle iken bir saati aşan eylemi, sendikalar bitirme kararı aldılar. Her ne kadar buna muhalefet eden bazı yöneticiler olduysa da bir süre sonra kitle dağıldı.

Eylem, gençliğin militan duruşunu ve sendikalar içindeki muhalefeti göstermesi bakımından önemliydi. Kızılay'ı fethetmiş olmanın insanların yüreğinde yarattığı heyecan, rahatlıkla gözleniyordu. Ancak kitlelerin kararlı duruşunun pasifize edilmesine karşı tavır alacak gücün eksikliği, tek sıkıntı veren yön oldu. Buna rağmen alandan ayrılırken, pek çok insan tekrar bu meydanı zaptetmenin sözünü birbirine verir gibiydi.

1987 yılından beri her yıl 4-10 Mayıs tarihleri arası, "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" olarak kutlanıyor. Her yıl olduğu gibi bu yıl da bir dizi etkinlik yapılıyor ve nutuklar çekiliyor.

19 yıldır "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" kutlanan bir ülkede, çekilen nutuklara da bakarak, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda en azından belli adımlar atılmış olmasını beklersiniz. Peki gerçek tablo nedir? Bu kutlamaların yapıldığı bu ülke, nasıl bir ülkedir?

Türkiye iş kazalarında Avrupa şampiyonu ve dünya üçüncüsüdür

Bu kutlamalar, iş kazaları konusunda Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü bir ülkede yapılıyor. Öyle ya böyle bir başarı da kutlanmayı hak ediyor doğrusu(!)

Davutpaşa'da maytap fabrikasında meydana gelen patlamada göz göre göre onlarca işçinin ölümüne, yüzlercesinin de yaralanmasına sebep olan işverenler ile devlet ve belediye yetkilileri hakkında hiçbir işlemin yapılmadığı bir ülkeden bahsediyoruz. 13 günde 5 işçinin öldüğü; TBMM Araştırma Komisyonu ve iş müfettişlerinin teftiş yaptığı sırada bile işçilerin birer birer ölmeye devam ettiği; iş cinayetlerinin bir grip salgını gibi olağan karşılandığı Tuzla Tersaneleri'nin bulunduğu bir ülkeden...

İş cinayetleri bunlarla da sınırlı değil. Ortaçağ teknolojiyle hiçbir güvenlik önlemi alınmadan işletilen madenlerde iş cinayetleri artık kanıksanmış durumda. Baharla birlikte, traktör ve kamyon kasalarından ve bir çuval gibi taşındıkları minibüslerden cansız bedenleri yollara saçılan tarım işçileri; göçük altında can veren İSKİ kanal işçileri; çöp kamyonlarının presinde ezilen belediye işçileri; Bursa'da kapatıldıkları fabrikada diri diri yakılan kadın işçiler; inşaattan düşüp ölmeleri olağan karşılanan inşaat işçileri...

Bütün bunlar, ölümle sonuçlandığı için medyada duyurulma şansına kavuşmuş (!) büyük kazalardır. Sanayi sitelerinde, fabrika ve atölyelerde, elini, kolunu, bacağını kaybeden binlerce işçinin çığlıkları kimse duymadığı gibi, kayıtları da tutulmuyor.

İş kazaları, açıkça gözle görülebildiğinden, kayıtlara geçmese de varlığı bilinir. Bir de sinsi sinsi gelen ama gelmesi hiç de sürpriz olmayan meslek hastalıkları vardır ki, kayıtlarda görülmeyen gibi gözle de görülmez. Fark edildiği zaman ise işi geçen geçmiştir.

Emperyalist tekeller, işçi sağlığı ve güvenliği standartlarının geliştiği ve denetimlerin sıkı olduğu ülkelerden, insan ve çevre sağlığı bakımından zararlı olduğu için yasaklanan

İşçi sağlığı ve iş güvenliği

Ölen, yaralanan ve meslek hastalığına yakalanan işçilerin adı, kaydı yoktur bu ülkede. SSK istatistik kayıtlarına göre, 2006 yılında toplam 79 bin 27 iş kazası yaşanmış. İş kazaları nedeniyle 1592 işçi yaşamını yitirmiş. 1953 işçi, sürekli iş göremeyecek derecede sakat kalmış. Bu rakamlara bakarsanız, AB ülkeleri bile iş kazası yönünden Türkiye'den 3 kat daha kötü durumdadır. Çünkü SSK, bu rakamlara dayandığı yıllık kaza sıklık hızını, binde 5.65 olarak açıklarken, AB ülkelerinde bu oran binde 14.14'tür.

üretim süreçlerini, yarı-sömürge ülkelere kaydırmaktadırlar. İşçiler, bırakalım zararlarını, adını bile bilmedikleri bu zararlı kimyasal maddelerle çalışmaya zorlanmaktadır. Örneğin, asbest denince, asbestli gemiler akla gelir. Oysa sanayide yapılan onlarca işte asbest kullanılır. Her gün, haberleri bile olmadan işçilerin ciğerleri asbestle zehirlenmektedir. Mahalle aralarına kurulan atölyelerde, kot taşlamasında çalışan ve ciğeri kumlarla dolan yüzlerce genç işçi, ölümcül silikozis hastalığına yakalanıp ölümü beklemektedirler.

Yani, "İş Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası" kutlanan ülke, organize sanayi bölgeleri, tersaneleri, madenleri, tarlaları ve atölyelerinde onbinlerce işçinin iş kazalarına kurban gittiği, ölümcül meslek hastalıklarına yakalandığı, binlercesinin de öldüğü bir ülkedir.

İş cinayetlerine kurban giden işçinin adı da yok kaydı da

Ölen, yaralanan ve meslek hastalığına yakalanan işçilerin adı, kaydı yoktur bu ülkede. SSK istatistik kayıtlarına göre, 2006 yılında toplam 79 bin 27 iş kazası yaşanmış. İş kazaları nedeniyle 1592 işçi yaşamını yitirmiş. 1953 işçi, sürekli iş göremeyecek derecede sakat kalmış.

Bu rakamlara bakarsanız, AB ülkeleri bile iş kazası yönünden Türkiye'den 3 kat daha kötü durumdadır. Çünkü SSK, bu rakamlara dayandığı yıllık kaza sıklık hızını, binde 5.65 olarak açıklarken, AB ülkelerinde bu oran binde 14.14'tür.

Bu rakamlara bakarak iki olasılık düşünülebilir: Ya, Türkiye iş kazası sorununu çözmekle kalmamış AB ülkelerinden bile 3 kat daha iyi koşulları sağlamış; ya da bırakalım koşulları düzelterek iş kazalarını önlemeyi, gözünün önünde olan kazaları kaydetmeyi bile becerememiş demektir. Tabi ki ikinci şık doğrudur.

SSK istatistiklerine göre, 2006 yılında 574 işçi meslek hastalığına yakalanmış. Oysa konunun uzmanlarına göre, her yıl onbinlerce işçi, meslek hastalığına yakalanıyor. Bırakalım bu ka-

zaları ve meslek hastalıklarını önlemeyi, kaydını bile tutmayı beceremeyen bir ülkede yapıyor bu kutlamalar.

Sosyal güvenliğin tasfiyesi

İşçi sağlığı ve iş güvenliğini de vuruyor

Yeni atılan adımlarla mevcut kötü tablo bile mumla aranacak. Sosyal güvenliğin tasfiyesi ve sağlığın paralı hale getirilmesi; kamu işletmelerinin özelleştirilmesi; 4857 sayılı "Kölelik Yasası" ile getirilen esnek çalışma ve taşeronlaştırma; yabancı sermayenin teşviki adı altında emperyalistlere tanıyan ayrıcalıklar ve görmezden gelme politikası, iş kazası-meslek hastalıklarının daha da artmasına zemin hazırlamıştır.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi AKP hükümeti, işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerini, sermayenin üzerinden kaldırılması gereken bir yük olarak görüyor. Yeni istihdam paketi ile işyeri hekimi bulundurma zorunluluğunu 50 işçiden 250 işçiye çıkarırken, bin işçiye kadar olan fabrikalarda ise, işyeri hekimini işyerinde bulundurma zorunluluğunu kaldırıp birkaç saatliğine dışarıdan satın alınan bir hizmet haline getirmek istiyor. Ayrıca, daha birkaç yıl önce yasalara giren "iş güvenliği uzmanı" çalıştırma zorunluluğunu kaldırmak istiyor.

Bütün bu yeni adımlar, iş kazalarında ve meslek hastalıklarında patlamalara yol açacaktır.

İşçi sağlığı mı "iş sağlığı" mı?

Bütün bu olumsuz tabloya rağmen, "iş sağlığı ve iş güvenliği" konusunda son dönemlerde yoğun tartışma, çalışma ve faaliyetler yürütülmektedir. 4857 sayılı "Kölelik Yasası"nda bile konu daha kapsamlı olarak ele alınmakta ve işverenlere ilk defa risk değerlendirmesi yapma zorunluluğu getirilmektedir.(Bu zorunluluk kısa süre sonra kaldırıldı.) Yine bu yasa ile, "İş Güvenliği Uzmanlığı" diye yeni bir meslek tanımlanmıştır. Çalışma Bakanlığı da buradan kendine görev çıkararak "İş Güvenliği Uzmanlığı" eğitimi vermeye başladı. Ancak Danıştay, Bakanlığın böyle bir yetkisi olmadığı gerekçesiyle eğitimi durdurdu. Bu eğitimi sadece üniversitelerin verebileceği belirtildikten sonra bazı üniversiteler, halk sağlığı kürsüsü çatısı altında "iş sağlığı iş güvenliği" eğitimi verirken, bazı üniversiteler ise, bu eğitimi yüksek lisans düzeyinde vermeye başladılar. Konuyla ilgili bir çok kurum tarafından, yoğun bir sempozyum, panel, ücretli eğitim, kongre vb. faaliyetler yürütülmeye başlandı. Yine bu konuda çeşitli vakıflar, dernekler ve enstitüler kuruldu, kuruluyor.

Bütün bunların anlamı nedir? Bu faaliyetlerin yoğunlaşmasını nasıl yorumlamak gerekir?

Bunu açıklayabilmek için öncelikle dikkati bir noktaya çekmekte yarar var: Dikkat edilirse biz sözümüzün başından beri işçi sağlığı iş güvenliği kavramını kullanıyoruz. Eskiden beri de bu kavram böyle kullanılagelmiştir. Ama yukarıda, bu konuda yoğunlaşan faaliyetlerden bahsederken ise tırnak içinde “iş sağlığı iş güvenliği” kavramını kullandık. Bu kavram, bu faaliyetleri yürütenlere aittir ve sıradan bir söylem farkı da değildir. Hatta konuyla ilgili son dönem çıkartılan yasalar ve yönetmeliklerde de “iş sağlığı iş güvenliği” kavramı kullanılıyor.

“İş sağlığı ve iş güvenliği” kavramını kullananlar da bunun sıradan bir söylem farkı olmadığını açıkça ortaya koyuyorlar; “işçi sağlığı iş güvenliği” kavramını kullananları ideolojik davranmakla suçlarken, kendilerinin ise tarafsız ve “bilimsel” olduklarını iddia ediyorlar. İdeolojik davranmakla suçladıkları, sadece, işçi sınıfı ideolojisine sahip olan sosyalistler değil, sendikalar, tabip odaları, işçi sağlığı konusunda büyük emekler harcamış olan Prof. Turhan Akbulut, Meslek Hastalıkları Hastanelerinde yıllarca emek harcamış Nazif Yeşilleyen gibi hocaları, yani konuya işçinin sağlığı açısından bakan herkesi ideolojik yaklaşmakla suçluyorlar.

Daha önce de söylediğimiz gibi, öteden beri konu işçi sağlığı ve iş güvenliği olarak ifade edile gelmiştir. Hatta, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Dünya Çalışma Örgütü (ILO) bile, tanımlarken, işçi sağlığı ve iş güvenliği olarak, yani işçilerin sağlığını korumak olarak tarif ediyor:

“Tüm mesleklerde işçilerin bedensel, ruhsal, sosyal iyilik durumlarını en üst düzeye ulaştırmak, bu düzeyde sürdürmek, işçilerin çalışma koşulları yüzünden sağlıklarının bozulmasını önlemek, işçileri çalıştırılmaları sırasında sağlığa aykırı etmenlerden oluşan tehlikelerden korumak, işçileri fizyolojik ve psikolojik durumlarına en uygun mesleksi ortamlara yerleştirmek ve bu durumları sürdürmek, özet olarak işin insana ve her insanın kendi işine uyumunu sağlamaktır”.

Buradan da anlaşıldığı üzere, “iş sağlığı ve güvenliği” adlandırması daha yenidir ve son dönemin ürünüdür. Peki “iş sağlığı” ifadesi hangi ihtiyacın ürünü olarak ortaya çıkmıştır?

Bunu anlamak için “iş sağlığı”nın nasıl tanımlandığını kendi ağızlarından dinlemek gerekiyor. İş Müfettişi Özlem Özkılıç’ın Türkiye İşverenler Sendikası (TİSK) Yayınlarından çıkan “İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemleri ve Risk Değerlendirme Metodolojileri” adlı kitabında bakın neler söyleniyor:

“İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının amacı, iş kazaları ve meslek hastalıklarından çalışanları korumak, daha sağlıklı bir ortamda çalışmalarını sağlamaktır.” Buraya kadar sorun yok. Devamında “iş sağlığı” kavramının kendileri açısından gerçek içeriğini ortaya koyuyor: *“Ancak iki husus daha var ki, bunları da göz ardı etmemek gerekir. Bunlardan biri üretim güvenliğini sağlayarak verimi artırmak, diğeri ise işletme güvenliğini sağlamaktır.”*

“İş güvenliği”nden ne anladıklarını da ortaya koymak daha açıklayıcı olacaktır: *“İş kazaları ile meslek hastalıklarının neden oldukları kayıpları en aza indirmek amacıyla, bilimsel araştırmalara dayalı*

İş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek, nedenlerini tespit edip ortadan kaldırmak ve erken tespit etmek için bilimsel gelişmeler o kadar gelişmiştir ki, işçinin sağlığını korumak artık çok kolaylaşmıştır. Sermaye, bu bilimsel gelişmeleri, verimliliği artırmak ve maliyetleri düşürmek için kullanıyor. İşçilerin temsilcisi olduğunu iddia eden sendikaların bu alanda neredeyse hiçbir çalışması ve çabası yoktur. TİS’lerde işçi sağlığı ve iş güvenliği ya hiç yer almaz ya da çok sınırlı ve işlevsiz bir şekilde yer alır.

güvenlik önlemlerinin saptanması ve uygulanması doğrultusundaki çalışmalar ise kabaca ‘iş güvenliği’ terimi içinde toplanmaktadır.”

“İş sağlığı”, “üretim güvenliğini sağlayarak verimi artırmak” ve “işletme güvenliğini sağlamak” olarak anlaşılırken, “iş güvenliği”nden ise, “iş kazaları ile meslek hastalıklarının neden oldukları kayıpları en aza indirmek amacıyla...” yapılan çalışmalar anlaşılıyor. İşçi sağlığı ise, bu amaçlara hizmet ettiği sürece vardır. Tersten, işçi sağlığını koruyan ama maliyeti artıran ve verimi düşüren bir önlem ise, “iş sağlığı”na zarar veriyor, dolayısıyla uygulanmayacak demektir.

Buradan da görüleceği gibi, işçi sağlığı ve güvenliğinden, işçileri, işyerinde, sağlıklarını bozacak etkenlere karşı korunması anlaşılırken, “iş sağlığı ve güvenliği”nden de, patronun karının nasıl artırılacağı ve maliyetlerin nasıl düşürüleceği anlaşılmalıdır.

Konuya yoğunlaşmanın gerçek nedeni

İşçi sağlığı iş güvenliği ile “iş sağlığı ve iş güvenliği” arasındaki farkı ortaya koyduktan sonra, son dönemde yoğunlaşan faaliyetleri anlamlandırmaya geçebiliriz.

Öncelikle faaliyetlerin, Tuzlada peş peşe işçi ölümlerinden sonra yapılan göstermelik denetlemeler dışında, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında değil, “iş sağlığı ve güvenliği” alanında yoğunlaştığını söyleyelim.

Bütün dünyada sermaye, sömürüyü daha da yoğunlaştırıp üretim kalitesini ve verimliliği artırmak üzere çeşitli toplam kalite yönetimi sistemleri oluşturmaktadır. Bunlardan birisi ISO 9000 serisidir. Üretim süreçlerinde belli bir kalite standardı oluşturduktan sonra, yine aynı amaçla çevre standartları oluşturdular. Verimlilik ve kalite artışı ile maliyetler-

den kaçınmak için, makine, üretim süreçleri ve çevre ile birlikte işçilerin sağlığının da önemli olduğunu fark ettiler. Verimliliğin artışı için işçinin sağlığı ile birlikte bütün süreçleri, toplam kalite mantığı ile birlikte bir bütün olarak “iş sağlığı ve iş güvenliği” olarak tanımlayarak ele almaya başladılar. Bunu belli bir standarda kavuşturmak için ise “OHSAS 18001 İş Sağlığı ve

Güvenliği” standardı oluşturdular. Son çıkan yasa ve yönetmeliklerle, bu standardın gerekli gördüğü yasal boşluklar giderilmeye çalışıldı. “Risk değerlendirme zorunluluğu”, “İş Güvenliği Uzmanlığı” vb. bunlardan sadece bir kaçıdır.

Son dönemde “iş sağlığı ve iş güvenliği” alanında yoğunlaşan diğer faaliyetler de, tamamen bu standardın gerekli gördüğü ihtiyaçları gidermeye dönüktür. “İş Güvenliği Uzmanlığı” eğitimleri, yüksek lisans programları, ücretli sertifika programları, sempozyumlar, belgelendirme kuruluşları, risk değerlendirme kuruluşları vb. faaliyetlerin bu derece yoğunlaşmasının nedeni de budur. Bu alan büyük bir gelir ve rant alanı da doğurmuştur ve bu rantın paylaşımı uğruna büyük bir kavga da yürütülmektedir.

Bütün bu faaliyetler, işçi sağlığının önem kazandığı ve korumak için hummalı bir çalışma yürütüldüğü şeklinde yansıtılmaya çalışılıyor. Ama peş peşe Tuzla Tersanelerinde ölen işçiler, bu yalanı söyleyenlerin yüzüne bir şamar gibi patlıyor ve yalanlarını ortaya çıkarıyor. Çünkü bu faaliyetler işçilere sağlık olarak değil, daha fazla sömürü ve sağlıklarının bozulması şeklinde yansıyor.

Bilimsel gelişmelerden

İşçinin sağlığını korumak için yararlanılmalı

İş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek, nedenlerini tespit edip ortadan kaldırmak ve erken tespit etmek için bilimsel gelişmeler o kadar gelişmiştir ki, işçinin sağlığını korumak artık çok kolaylaşmıştır. Sermaye, bu bilimsel gelişmeleri, verimliliği artırmak ve maliyetleri düşürmek için kullanıyor.

Peki bu bilimsel gelişmeler işçilerin sağlığını korumak için kullanılamaz mı?

Kullanılabilir ve kullanılmalıdır da. Artık kendisi de, tıp, fizik, biyoloji, kimya, istatistik, epidemiyoloji, ergonomi, psikoloji gibi birçok bilim dalının bileşimi olarak bir bilim haline dönüşen “işçi sağlığı ve iş güvenliği” biliminin de amacı budur.

Ama sermaye bu bilimsel gelişmeleri kendi çıkarına değerlendirmek için harıl harıl çalışırken, işçilerin temsilcisi olduğunu iddia eden sendikaların bu alanda neredeyse hiçbir çalışması ve çabası yoktur. TİS’lerde işçi sağlığı ve iş güvenliği ya hiç yer almaz ya da çok sınırlı ve işlevsiz bir şekilde yer alır. Daha da kötüsü, işçiler de TİS talepleri arasına sağlık ve güvenlik önlemlerini ya hiç koymazlar ya da çok sınırlı bir şekilde koyarlar.

İşçiler, konu kendi sağlıkları olduğu için daha fazla ilgilenmeli, gerekli sağlık ve güvenlik önlemlerinin alınması için mücadele etmelidirler.

İşçi sağlığı ve güvenliği konusunun değişik yönlerini önümüzdeki sayılarda işlemeye devam edeceğiz.

Kardeşler!

Sancıyan bir sessizlik bırakıyor geride

Birer birer gidenlerimiz;

kanlı, hırçın, çıkarsız...

Ve artık yetmiyor dilde ısıması

Kıvranışı sığmıyor kınına;

Saplanışlar istiyor elde hançer,

Göğsüne göğsüne saplanışlar.

Kardeşler!

Kolları-pazuları kırıla-ısırla

Damla damla ezilen işçiler için;

Aşsız-ışıksız, suyu-samanı yağmalanmış

Bezgin, dayanıksız köylüler için

Çağrışan kardeşlerim!

Gece yaralarına kadar grevlerden

Haber bekleyenler!

Candaşlarım!

Kardeşler!

Unutmayın! Yolumuz puslu pusuludur!

Düşmanı sevindirir tökezleyen her adım.

Zorlu bir dönemeçte

Düşmanca konuşulanlarda unutulmasın!

Yüreği daraltan bir zehir varsa eğer

O zehri tez elden kusmalı bu kalabalık

Duralamak hayatın yaralarındır.

Bakin! Zırhlarla çevirmişler

Tel örgüler ve taş duvarlarla halkın çevresini

Doğrulsun istemiyorlar bin yıldır ezilenler.

Kardeşler!

Hızın, özverinin, hareketin kardeşleri!

Sırdaşlarım!

Bilgi ve dövüşkenlik sizi bekliyor

Nabzına kulak verin çığlıgın

Görün, nasıl nefes alıyor sevinç,

Sabır nasıl da çırpıntılı.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte geldiler. “Ayak-

ları yürütmeyiz” dercesi- ne panzerleriyle, gaz bombalarıyla koştular yolu kapatmaya. Onlar korktuklarını zaten gün- ler öncesinden açıkla- mışlardı, bunu gizlemek için de her türlü araçları- nın ardına sığınmakta bir sakınca görmediler. Pro- vokasyon edebiyatının altına sığınarak, Tak- sim’i yıllardır işçilere ve emekçilere kapatan dev- let, kitleleri korku dağla- rının ardına atmaya ça- lıştıkça, kendi korkusunu dışa vuruyordu. Göster- melik demokrasi manev- ralarının nasıl paçavraya çevrildiği, 1 Mayıs’ta bir kez daha görüldü.

* * *

GSS’yle birlikte yükselen işçi ve emekçi hareketinin doruk noktası olması ihtimali, devleti o kadar sarsmıştı ki, Va- li’nin ağzından tehditlerini savururken, sarı sendikacıları da yapılan pazarlıklarla Taksim’den vazgeçirmeye çalışıyorlardı.

Taksim tarihi, Taksim iradeydi....

Varsın herkese açılıns ama işçilere- emekçilere açılması, devletin ’77 katli- amını kabul etmesi, kitlelerin iradesine teslim olması demekti ki, devletin bü- yüklüğüne halel getirmek yakışık al- mazdı!

O gün iki sınıf da kendisine yakışan tarz ve silahlarıyla karşı karşıya geldi. Yenen ve kazanan, yine işçilerin-emek- çilerin ezilenlerin cephesi yani onların deyimiyle “ayakların” tarafı oldu. O ka- dar önlemleri, kitlelerin sokak sokak çatışmasını, Taksim’i zorlamasını en- gelleyemezken, “kötü bir şey olmadan 1 Mayıs’ı atlattık” açıklamalarını yaptılar. Oysa bir günün ekonomik maliyetini he-

saplayarak işçileri ve emekçileri kölece ça- lışma koşullarına hap- seden burjuvazinin, açıktan savaşım da na- sıl yenildiği gün gibi ortaya serildi.

Derelerin önüne bentler çekilebilirdi, ama su birikip birikip bentleri de aşabilir, ne- hirlerle birleşerek o büyük denizlere ulaş- bilirdi. İşte Taksim de bizim için ulaşılması gereken bir denizdi. Sokaklardan çatışa ça- tışa gelen işçiler, emekçiler ve devrimci-

ler ise, o denize ulaşmak için bentleri yı- kan dereler ve nehirlerdi. O deniz ki, yıl- lardır ulaşılmayı bekleyen, geçen yıl zap- tedilen, sloganlarla inleyen, tarihin ken- disiydi. Orayı 1 Mayıs meydanı yapanlar, üreten ellerdi ve bu uğurda canlarını- kanlarını vermişlerdi. Taksim ne basit bir alan tartışmasıydı ne de bir anlık hevesti. Taksim, kızıl 1 Mayıs alanıydı ve gerçek sahiplerini bekleyip durmuştu yıllarca. Yılarca yoz burjuva kültrün merkezi hali- ne getirilmek istenen ama yine de bilin- cinden bir şey yitirmeyen bir meydan.

* * *

Büyük günler için büyük dövüşenler, her türlü hedefi fethedebilirler. Yeter ki kilitlenip o uğurda doğru mücadele ara- çlarını ve biçimlerini yaratalım. Tarihi ya- ratan da bu büyük günler için dövüşenler olur.

Bizler, tarihi kendi kanımızla yazar- ken, işçilere ve emekçilere kurtuluşun yolunu gösterirken, devleti de korkuların içine sürükledik. Tarih, ezen ve ezilen sı- nıfların savaşımının tarihidir. Hiçbir ya- lan, bu gerçeğin üzerini kapatamadı, ka-

patamayacak.

İşte 1 Mayıs’ta sloganlar yankılanırken, pankartlar açı- lırken, taşlar atılırken, molo- toflar yakılırken, bu tarihi yapmanın öfkesi ve coşkusu yansıdı her tarafa. 1 Mayıs alanı kocaman bir şehir, ey- lemcileri de işçiler ve emek- çiler oldu. Devletin her türlü aracı, sokaklarda, meydan- larda hükmünü yitirirken, ga- zetelere ve televizyonlara yansıyan kareler, yapılan be- yanatlar çaresizliklerini ve re- zilliklerini tüm dünyaya ilan etmekten başka bir anlama gelmiyordu.

“Her Yer Taksim Her Yer 1 Mayıs!” sloganı çatışılan tüm sokaklarda ve caddelerde fırtınaya dönerken, 1 Mayıs gü- nü İstiklal Caddesi’nde “İşte Taksim İşte 1 Mayıs!” sloga- nıyla yankılanıyordu beyinle- rinde. Yenilmenin hıncıyla her şeye saldırdılar. Çiçeklere, tu- ristlere, sokaktan geçenlere, hastanelere, gazetecilere... Bir tek ey- lemcilerin yüreklerine söz geçiremiyor- lardı. Askeri darbe dönemlerini aratma- yan görüntüleri bile 1 Mayıs’a çıkılmasını engelleyemediği gibi, gelecek yıla 1 Ma- yıs Taksim kararlılığının daha güçlü ta- şınmasına vesile oldu.

En karanlık yıllarda dahi, bu korku duvar- larını yıkanlar karşısın- da, fiilen dikilen engel- ler hükmünü yitiriyor.

Yaşasın 1 Mayıs!

Taksim 1 Mayıs Alanıdır!

Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!

İşte! Alınları çocuklarımızın,

barınaklarımız bizim.

İşte! Yas kundağı analar.

Sessizce donatıyorlar bizi.

İşte! Gencecik anası ölenlerin.

En canlı yığınaklar bize.

İşte! Ezilenler, bayraklarımız.

Kardeşler!

Halkın kardeşleri!

Yoldaşlarım!

Başlayınca bu yolun onurlu yolculuğu,

Ancak yaşamakla varılan duyguda konaklanır

Ve ancak yürüyerek söylenir şarkılarımız

Çünkü adım adım derinleştii ezgisi

Bilekte, diz bağında, dudakta ateşlendi.

Ve koşa kucaklaya

Ve sara sarmalaya

Ve yumruklaya yumruklaya

Haklı ve mazlum olanın

Uyuşuk onurunu

Uyarmak için

Kuvvetli ve zalime karşı

Nice sarp yerlerden geçildi buraya kadar

Ve buradan daha da dikleşerek

Dinmeden dinlenmeden

Dişe diş

Dövüşe dövüşe yürünecek!

Nihat Behram

'68'li olmak devrimci olmaktır!

Başkaldırının simgesi haline gelen '68 olaylarının üzerinden tam 40 yıl geçti. Bu vesileyle burjuva medyada da '68 üzerine çok şey yazılıp söyleniyor. Bugün burjuva parlamentosu da dahil yasal mücadele içinde yeralan "eski 68'liler" konuk ediliyor, eskinin devrimcisi ile faşisti aynı programlarda ağırlanıyor, "dış mihraklar" tarafından nasıl kullanıldıklarına dair bolca çarpıtma ve demagoji yapılıyor. Bir yandan '68'in mirası üzerine konup onun sermayesini yemeye devam ediyorlar, bir yandan da '68'in devrimci ruhunu karartmaya, içini boşaltmaya çalışıyorlar.

Esasında '68 üzerine burjuvazinin çarpıtmaları yeni değil. Başta emperyalist burjuvazi olmak üzere, '68 olaylarını şu ya da bu ölçüde yaşayan tüm ülkelerdeki egemen sınıflar, yeni '68'leri bir daha yaşamamak için onun devrimci özünü boşaltmaya özel bir önem verdiler. Yıllarca bu yönde beyin yıkama faaliyeti yürüttüler. "Konu mankeni" haline getirdikleri kimi '68 liderlerini de bu doğrultuda kullandılar. Bu, dünyada olduğu gibi ülkemizde de yapıldı, yapılıyor. '68'in 40. yılı vesilesiyle aynı teraneyi bir kez daha ve artan oranda dinliyoruz.

Genç kuşaklar açısından '68, uzak bir tarih. Birçoğu '68'i ve onun anlamını, burjuva medyadan öğrenmek durumunda kalıyor. O açıdan '68'i gerçek yönleriyle ortaya koymak, dünyada ve ülkemizde '68'in nasıl yaşandığını ve ne anlam ifade ettiğini sergilemek, o yıllarda şehit düşen devrimcilere karşı bir borç ve sorumluluk olduğu kadar, bugünün gençliğine karşı da görevimizdir.

Dünyada '68 olayları

'68 Mart-Roma; binlerce öğrenci gün boyu polislerle çatışıyor.

'68 Nisan-NewYork; Colombia Üniversitesini işgal eden öğrencilerle polis arasında saatler süren bir savaş yaşanıyor.

'68 Mayıs-Paris; öğrenciler barikatlar kurarak polislerle çatışıyor.

Paris'in kuruluşundan bu yana en çetin sokak savaşı veriliyor. Hükümetin düşmesine ramak kalan bir genel grev başlıyor ve Paris sokaklarında bir milyon işçi-öğrenci yürüyor.

'68 Haziran; Berlin, Brüksel, Stockholm, Amsterdam, Londra ve İstanbul... Binlerce öğrenci okulları boykot ediyor, caddelerde polislerle çatışıyor.

'68 Baharı'nda tüm dünya bu haberlerle sarsılıyordu. "Hür dünya"nın tüm egemenlerinin başları, öğrencilerin taşları ve molotofları ile dertteydi.

Gençlik istiyor, istekleri için savaşıyordu. Söz hakkı istiyor, vermiyorlar mı- işgal ediyordu! Yürümek istiyor, yürütmüyorlar mı- çatışıyor!

Ne oluyordu? Gençlik neden başkaldırıyordu?

Nasıl bu kadar radikal olmuş, düzene yönelmişlerdi?

Hem de en "demokratik ülkelerin" gençliği!

Hem de "düzenin yarınki sahipleri"(!)

Hem de kapitalizmin sarsılmazlığı ortadayken!?

'60'ların emperyalist kapitalist dünyası

'60'lı yıllar, dünya kapitalist sisteminin ikinci emperyalist savaş sonrası, görece istikrarlı gelişiminin tıkanmaya başladığı yıllar oldu. Savaşın yıkımıyla yeni pazarlar bulan emperyalizm, kısa sürede yeniden "aşırı üretim" bunalımına sürüklendi. Savaş sonrası üretim araçlarında yenilenme ile ABD emperyalizmine rakip olan Batı Almanya ve Japonya'nın atağı ve emperyalistler arası çelişkinin keskinleşmesi, buna eklendi. Kapitalizmin umarsız ve ölümcül hastalığı nüksetmişti yine. Bu, daha fazla sömürü ve baskı rejimi demekti. İşsizlik, emperyalist-kapitalist ülkelerde bile ciddi bir sorun olmaya başlamıştı. İşsizlik artarken ücretler düşüyordu.

Öte yandan tüm Avrupa ülkelerinde ve ABD'de genç nüfus oranı artıyordu. İşsizlik sorunu esas olarak gençliğin sorunuydu. Çünkü işsizler ordusunun yarısı 25 yaşın altındaydı. Üniversite mezunları arasında da işsizlik oranı yükseliyordu. '68 eylemlerinde özellikle İtalya'da öne çıkan önemli bir neden de "diplomalı işsizlik" oldu.

Gençlik sadece ekonomik olarak değil, kültürel olarak da kısıp alınmıştı. "Amerikan way of life" (Amerikan yaşam tarzı) müzikten giyime, eğitimden eğlenceye kadar her alanda dayatılıyordu. Burjuvazi tüm kurumlarıyla, basını, TV'siyle, otomatikleşmiş, tek tip bir yaşam sunuyordu gençliğe.

'68'in temel dinamiği olan gençlik, bütün bu sorunların yanısıra, öznel sorunlar da yaşıyordu. Kapitalizmin gelişmesi, üretimin rasyonalleşmesi, işbölümünün yetkinleşmesi, vasıflı işgücü ihtiyacını artırıyordu. Kapitalizmin daha fazla teknisyene, mühendise ihtiyacı vardı. Böylece "üniversitelerin sanayileşmesi" için yeni düzenlemeler yapıldı. Öğrenim kitleleşti. Öğrenci sayısı ABD ve Batı Almanya'da iki katına, Fransa'da üç katına, İtalya'da yarım misli fazlasına ulaştı. O güne kadar elit bir tabaka yetiştiren üniversitelerde, işçi-emekçi çocukları da okumaya başladı.

'68 eylemlerinin patlama momenti

'60'larda bu ekonomik-kültürel-akademik sorunlarla beraber, siyasal sorunlar da atbaşı gidiyordu.

Özellikle emperyalist devletlerin ulusal kurtuluş mücadelesi veren sömürge, yarı-sömürge ülke halklarına karşı giriştikleri işgal ve katliamlara, gençliğin tepkisi artıyordu.

1958-62 yıllarında Fransa, Cezayir'dedir. 1960'da İngiltere, Fransa ve Belçika, Kongo'dadır; 1961-62 yıllarında ABD, Küba'da ve '64 sonrasında Vietnam'dadır... Vietnam, bardağı taşıran son damla olmuştur.

Biriken sorunların patlaması da çok şiddetli olur.

'68 demek, isyan ve başkaldırı demektir. İnsanlığın tüm acılarını, kendi acıları olarak sahiplenmek, egemenler tarafından dayatılan yoz-bencil yaşamı bir kağıt gibi buruşturup atmak demektir. Bizler, çıplak göğüsleriyle süngülerin, silahların üzerine yürüyenlerden öğreneceğiz '68'i. Taş ve molotof atmaktan yorulmayanların, kaldırım taşları ile barikatlar kuranların sesinden dinleyeceğiz... Reformist-pasifist partileri aşip ilerleyen '68 sürecinden dersler çıkaracağız. Daha güçlü ve sağlam vuruşları adım adım örerken, yine Deniz gibi haykıracacağız: "Akın var akın/Güneşe akın/Güneşi zapt edeceğiz/Güneşin zaptı yakın!"

Öğrenciler, Vietnam savaşının durdurulması, zorunlu askerliğin kaldırılması, öğrencilerin askere alınmasını getiren yasaların değişmesi için celp kağıtlarını yakmaya başlar, yürüyüşler, gösteriler düzenlenir. Gözaltılara, tutuklamalara, cinayetlere rağmen, yüzbinlerce öğrenci, polislerle kıran kırana çatışır.

'68 eylemlerinin bir yönü de ırkçılığa karşı olmasındır. Siyah lider Martin Luther King'in 4 Mart 1968'de katledilmesinin ardından siyahlar ayaklanır. ABD'de Colombia Üniversitesi, siyah ve beyaz öğrenciler tarafından birlikte işgal edilir. Tepkiler bir noktada birleşir: "Kahrolsun Emperyalizm!", "Kahrolsun Sömürgecilik!"

'68 öğrenci eylemlerinin ayırteci bir diğer özelliği; sözde "sosyalist", "komünist" partilerden bağımsız, hatta onlara rağmen gelişmesidir. Gençliğin, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı başkaldırısı, modern revizyonist, eurokomünist partilerin "barışçıl" parlamentarist, pasifist ideolojilerine tepki duymayı ve onlardan kopuşu da beraberinde getirmiştir.

'68 eylemlerinin dikkate değer bir yönü ise, işçi-öğrenci birleşik mücadelesidir. Özellikle Fransa'da 9 milyon işçinin genel greve gitmesi ve öğrencilerle birlikte sokakları zapt etmesi, siyasi iktidarı sarsar. Dönemin başbakanı, hemen o gece "referandum" kararını açıklamak zorunda kalır.

'68 eylemlerinde işçi sınıfının daha aktif rol oy-

namaması, hareketin önderliğini çekememesi, o güne kadar güvendiği parti ve sendikaların ihaneti yüzündendir. SSCB'deki geriye dönüşle birlikte (Kruşçev dönemi) Avrupa'daki birçok parti de revizyona uğramıştır. İşçi sınıfı ML önderlikten yoksun kalmıştır.

Türkiye'de '68

'68, Türkiye'de de öğrenci eylemlerinin yükseldiği bir yıl oldu. Avrupa ile doğrudan bağlantısı söz konusu değilse de, bir etkilenme vardı. Fakat bu etkilenme, burjuvazi ve uşaklarının iddia ettikleri gibi "Türkiye'de '68 eylemlerinin, daha çok Avrupa'yı taklit hevesinden kaynaklandığı" şeklinde bir etkilenme değildi. 27 Mayıs öncesinden başlayarak, 1960 sonrası adım adım yükselen öğrenci hareketinin bir devamıydı.

'68 Mayıs'ında "NATO'ya Hayır!" kampanyası yapıldı. Ardından "üniversite reformu" olarak adlandırılan bir dizi demokratik talep için boykotlar, işgaller başladı. Bunların içinde ODTÜ işgali, en öne çıkanıdır. '71'de Nurhak dağlarında şehit düşen THKO'nun önderlerinden Sinan Cemgil'in yaptığı bir konuşmanın ardından öğrencilerin oy birliği ile işgal gerçekleşir. İşgalden sonra yapılan açıklamada; "Bizler genel forumun aldığı karar üzerine ODTÜ içinde bir Amerikan üssü olan rektörlük binasına el koyduk" denilir. Dört gün sonra ODTÜ rektörünün izniyle iki bin askerin okula girmesinin ardından işgale son verilir. Bu eylemin ardından birçok öğrenci lideri hakkında tutuklama kararı çıkacaktır.

Bir ay sonra '68 Temmuzunda 6. Filo'nun gelmesiyle anti-Amerikan, anti-emperyalist gösteriler, protestolar baş gösterir. Bu protestolardan dolayı, polisin İTÜ Öğrenci Yurdu'na baskını ve Vedat Demircioğlu'nun katledilmesi, eylemleri daha da yükseltir. Binlerce öğrenci önce Taksim'e, sonra Dolmabahçe'ye yönelerek ABD askerlerini denize atarlar. TİP'li oportünistler ise, Avrupa'daki "komünist" partilerin işlevini üstlenerek, öğrencileri "tahriklere kapılmamaya", "Dolmabahçe'ye gitmemeye" çağırılmaktadır. Ancak gençliğin anti-emperyalist öfkesini bastırmayı başaramazlar.

'68'in Kasım ayında Vietnam kasabı CIA ajanı Commer, ABD'nin Ankara büyükelçiliğine atanır.

Öğrenciler Commer'i protesto etmek için Esenboğa havaalanına giderler, bunun üzerine Commer'i gizlice ülkeye sokarlar. Fakat 6 Ocak 1969'da Commer, siyah renkli cadillac otomobiliyle ODTÜ'ye gelir. Bunun haberini alan öğrenciler, olayı tüm kampuse duyurur. Aralarında içlerinde komünist önder Osman Yaşar Yoldaşçan ve Mehmet Fatih Öktül-müş'ün de bulunduğu kalabalık bir öğrenci grubu, Commer'in arabasını ters çevirip yakarlar. ABD emperyalizmini, Commer'i, onu ODTÜ'ye davet eden rektörü protesto ederler.

Commer'in arabasının yakılması ve 6. filonun denize dökülmesi eylemleri, '68 gençlik hareketinin ABD emperyalizmine ve işbirlikçilerine karşı başlat-tıkları mücadelenin simgesi haline gelmiş eylemler-dir. Bu eylemler aynı zamanda gençliğin reformist barışçıl partilerden devrimci tarzda kopuşunu da ivmelendirmiştir. '68 öğrenci hareketlerinin üzerinden '71 devrimci atılımı mayalanacak ve döneme damgasını vuran silahlı devrimci örgütler kurulacaktır. Bunda Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Sinan Cemgil vb. öğrenci liderlerinin Filistin halkıyla dayanışmak için Filistin'e gitmeleri ve orada savaşmaları, önemli bir rol oynamıştır.

Türkiye'de de öğrenci hareketi, -tıpkı diğer ülkelerde olduğu gibi- işçi sınıfı mücadelesiyle dayanışma içindedir. 1963 yılında Kavel'de fiili grevle, grev hakkının önünü açan işçi sınıfı, '60'lı yıllar boyunca birçok eyleme direniş ve greve damgasını vurur. 1965 yılında Zonguldak kömür işçilerinin eylemi, işçi-öğrenci birlikteliği açısından bir milat özelliği taşır. Kömür işçilerine saldıran polisin iki işçiyi katletmesi üzerine Ankara'ya yürüyen işçilere öğrenciler de katılır. Bu yıldan itibaren irili-ufaklı birçok işçi eylemine öğrenci gençlik katılacaktır. Özellikle 15-16 Haziran büyük işçi direnişine öğrencilerin katılımı çok yüksek olmuş, bu eylem öğrencileri de çok etkilemiştir.

'68'li olmak, devrimci olmaktır!

Egemen sınıflar, gençlik eylemlerini her zaman gençliğin yaş dönemi özellikleri ile açıklayıp, soyut bir "kuşak çatışması" olarak gösterirler. '68 kuşağı da bundan fazlasıyla nasibini almıştır. Sistemin, bu gelişmeleri, gençliğin "geçici hevesi" ve eylemleri olarak göstermesi, zaaf ve çelişkilerini gizleme çabasıdır.

Oysa '68 hareketinin, düzen karşıtı, radikal, anti-emperyalist içeriği, slogan ve eylemleriyle çok açıktır.

Avrupa'daki '68 öğrenci eylemlerinde her ne kadar anarşist, anti-otoriter gruplar yer almışsa da,

hareketin ilham kaynağı sosyalizm olmuştur. SSCB'deki geriye dönüş ve Avrupa partilerinin ihanetine rağmen sosyalizm, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin, ulusal kurtuluşçu güçlerin ve gençliğin umudu olmaya devam ediyordu. Sosyalizmin prestiji yüksekti. Fakat

bu daha çok, anti-emperyalist küçük burjuva sosyalizmiydi. Öğrenciler Mao'nun, Che'nin, Ho Chi Minh'in posterleriyle yürüyorlardı.

Ülkemizde '68 gençlik hareketinin liderleri de dönemin etkilerini üzerlerinde taşıyorlardı. Fakat onlar, aynı zamanda yeraltı örgütünün, silahlı devrim mücadelesinin tohumlarını attılar. Bu yönleriyle ülkemizde Mustafa Suphi TKP'sinden sonra hakim hale gelen reformist-revizyonist görüşlerden kopuşun da miladı oldular. '71 devrimciliğini simgeleyen Deniz, Mahir, Kaypakkaya, idam sehpalarında, çatışmalarda, işkencehanelerde direnişleriyle ve yiğit ölümleriyle, gelecek kuşaklara büyük bir miras bıraktılar.

Onları bugün şoven görüşlerine alet etmeye çalışan "ulusalcılar", ya da "kimseyi öldürmediler" diyerek pasifist-yasalci duruşlarını meşrulaştırmaya kalkışanlar, Denizlerin mirasına sahip çıkamazlar. Onlar, sadece Denizlerin prestijini sömürmeye kalkan rantiyeci takımıdır. '68'in devrimci önderleri, Kemalizmden etkilendikleri "çocukluk" dönemlerini hızla aşarak Marksizm-Leninizme yönelmiş, yeraltı örgütlerini kurarak birçok silahlı eylem gerçekleştirmiştir. Ölüme giderken bile son sözleri; "Yaşasın Marksizm-Leninizm!", "Yaşasın Kürt ve Türk Halklarının Kardeşliği!" olmuştur. Bu gerçekleri saptırmaya kimse-nin gücü yetmez.

Ne var ki, gerek dünyada gerekse ülkemizde '68 hareketinin asıl eksikliği, sağlam bir örgütlülüktür, ML bir önderlikten yoksun olmasıdır. Bu yoksunlukla birleşen işçi sınıfı ve emekçi halkla bütünleşememesi, hareketinin devrim ve iktidar perspektifi ile gelişmesinin önünü kapadı ve sonunu hazırladı. Egemen sınıfların terör ve ideolojik saldırısı ile kendiliğindenci hareketin açık sonu, '68'le bir daha yaşanmadı. Parti ve komsomolun önemi bir kez daha açığa çıktı.

'68'in tüm eksikliklerine rağmen, onun öne çıkan devrimci yönlerinin gölgelenmesine asla izin verilmemelidir. O, anti-emperyalist niteliği ile düzen karşıtlığı ile devrimcidir. Süngülere, silahlara, çıplak göğüs yürüyüşleri ile devrimcidir. Barikatları, kaldırım taşları ve molotoflarıyla devrimcidir.

'68 hareketi, emperyalist kapitalizme inen bir şamar olmuş, onu sarsmış, fakat düşürememiştir. Şamarın yetmediğini, öldürücü yumruğun nasıl indirilmesi gerektiğini göstermiştir.

Sıkı bir yumruk gerekli. Güçlü, örgütlü, hedefli, öldürücü bir yumruk!

* * *

'68 baharının üzerinden birçok bahar geçti. Kaç çocuğun adı Deniz, Mahir, Ulaş, Sinan oldu bilinmez. Kimileri nostalji saydı '68'i; kimileri "ne kadar yanlış yaptıklarını" sıralayıp nedamet getirdi. Ama hiçbir şey, '68'in dünyayı sarsan bir anti-emperyalist dalga olduğu gerçeğini karartmadı.

Bırakalım devrim yorgunları, 68'i bir nostalji olarak ansınlar. Onların çoğu bugün burjuvaziye akıl hocalığı yapmayı meslek edinmişlerdir. Biz, Denizlerin, Mahirlerin, Kaypakkaya'ların devrimci ruhunu, militanlığını sahipleniyoruz ve ML bir bakış açısıyla daha ileriye taşıyoruz. Onların mirasına gerçek anlamda sahip çıkmanın, uğrunda can verdikleri idealeri yaşatmak, devrim ve sosyalizm mücadelesini büyütmek olduğunu biliyoruz. Bu bilinç ve sorumlulukla hepsinin anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Komün savaşçıların, Fransız direnişçilerin soluk alıp verdiği yerdir Paris. Kaldırım taşlarında petrolcü kadınların, militan çocukların el izleri vardır.

'68 Mayıs'ında Paris, barikatlar şehridir. Bu sefer gençlik sokaktadır. Eğitimin burjuvazinin çıkarlarına göre düzenlenmesine, Vietnam işgaline karşı Fransız gençliği ses vermektedir:

"Susmayacağız! İsteyeceğiz ve Alacağız!"

Nepal'de 240 yıllık monarşiyi ortadan kaldırıp yeni anayasayı hazırlayacak olan "kurucu meclis" seçimlerini NKP(M) (Nepal Komünist Partisi(Maoist)) ezici bir üstünlükle kazandı. Bu durum, burjuva basında "büyük bir sürpriz" olarak nitelendirildi ve şaşkınlıkla karşılandı. Çünkü seçimden önce yapılan tüm yorumlarda "gelecekteki partiler" in ilk sırayı alacağı, NKP(M)'nin ise ancak üçüncü parti olacağı tahmin ediliyordu. ABD'nin "terörist örgütler" listesine koyduğu NKP(M) gibi bir partinin, seçimlerden birinci parti olarak çıkması, üstelik kendinden sonra gelen tüm partilerin toplamından fazla oy alması, beklenmedik bir durumdu.

Fakat yaşanan şaşkınlık ve bundan sonra ne olacağına dair soru işaretleri, sadece burjuva basınıla sınırlı değil. Devrimci, demokrat kesimlerde de Nepal ve NKP(M)'deki gelişmeler, büyük bir ilgi ve merakla izleniyor. Bir yanda, başını Venezüela'nın çektiği Latin Amerika ülkelerinde seçimle iş başına gelen sol hükümetlerden sonra, buna Asya'dan Nepal'in de eklenmesine sevinenler ve bunu "sosyalizmin zaferi" olarak selamlayanlar var. Diğer yanda, burjuva parlamenter sisteme dahil olarak ve devrim fikrinden uzaklaşarak elde edilen başarıların ne kadar kalıcı olacağı, neyi ne kadar yapabileceği konusunda kuşku ve kaygı besleyenler...

Fakat her halükarda NKP(M)'nin "seçim zaferi" burjuvaziyi olduğu kadar, -belki de ondan daha fazla- devrimci-demokrat kesimleri ilgilendiriyor, tartıştırıyor. Bu durum, NKP(M)'nin ideolojisine, tarihine ve politik duruşuna kısaca da olsa göz atmayı gerektiriyor.

"Gerilla savaşı"ndan seçim sandığına

Praçanda liderliğindeki NKP(M), 1996'da krallık rejimine karşı "gerilla savaşı"nı başlattı. 2001'de bir saray darbesiyle iktidara gelen ve Şubat 2005'te meclisi feshederek mutlak monarşi ilan eden Kral Gyanendra'nın baskıcı rejimi, özellikle kırsal kesimdeki halkın NKP(M)'ye desteğini arttırdı. Ve buralarda "kurtarılmış bölgeler" kuruldu.

NKP(M)'nin öncülüğünde krallık rejimine karşı başlayan gösteriler, kısa sürede halk hareketine dönüştü. 2006 yılının Nisan ayında sokağa çıkma yasağına rağmen genel grev ve gösterilerle yüzbinlerce kişi, Nepal'in başkenti Katmandu sokaklarını zaptetti. Bunun üzerine Kral Gyanendra, meclisin yeniden açılmasını, seçimlerin yapılmasını kabul etmek zorunda kaldı. Burjuva-reformist partilerden oluşan "Yedi Partili İttifak" kuruldu. Bu ittifak, yeni bir anayasa hazırlayacak Kurucu Meclis için, adil seçimler yapılması konusunda anlaştılar. NKP(M) de, "tek taraflı ateşkes" ilan ederek, seçimlere kadar görev yapacak geçici hükümete katılmayı kabul etti. 18 Mayıs 2006'da kralın elindeki yetkileri alan meclis, NKP(M)'nin ısrarı ve kararlığı üzerine 28 Aralık 2007'de cumhuriyeti ve federalizmi ilan eden bir yasa çıkardı. Söz konusu yasanın Kurucu Meclis'in oluşturulmasının ardından yürürlüğe girmesi kararlaştırıldı.

NKP(M)'nin "geçici hükümet"e girmesi ve "tek taraflı ateşkes" ilan etmesi, ilk soru işaretlerini birlikte getirmişti. Nepal'deki bu gelişmeleri 2006 yılı-

Nepal'de Maoistlerin seçim zaferi!

nın Mayıs ayında dergimizde değerlendirdiğimiz bir yazıda, kaygılarımızı ve olası gelişmeleri ortaya koymuştuk. Aradan geçen iki yıllık süreç, kaygılarımızı haklı çıkardığı gibi, öngörülerimizdeki isabetliliği de gösteriyor.

"Muhafif partiler, şu aşamada Kral'ı devirmekten ziyade görevlerini sınırlamayı tercih ediyorlar. Parlamentonun kurulması ve seçimlere gidilmesini yeterli görüyorlar. Dolayısıyla köklü bir değişiklikten yana değiller. Dahası, başta ABD olmak üzere emperyalistlerle ilişki içerisindeler. Bütün bunlar, bu partilerle ittifakın tehlikelerini de ortaya koyuyor. Nitekim Kral'ın geri adım atmasıyla birlikte, kitle eylemlerini durdurma kararı aldılar ve yaşama geçirdiler. NKP(M) ise eylemlere devam edeceğini söylemesine rağmen, muhafif partilerin isteği üzerine parlamento kurulana kadar bekleyeceğini açıkladı... Devrimci ve komünist partiler açısından böylesi dönemlerde en önemli kıstas olan 'iktidar perspektifi', bu aşamada büyük bir önem taşıyor. NKP(M) geline aşamada, bu burjuva partileriyle arasındaki sınırları çok daha net biçimde çekmek ve bağımsız devrimci politikaları yaşama geçirmekle karşı karşıya. Her tür emperyalist ülkeye karşı tavrını çok net ortaya koymalı, burjuva-reformist partilerden farklı olarak, ayağa kalkan Nepal halkını devrimle götürmelidir. Aksi halde, burjuva partilerin önderliğinde, Kral'ın yetkilerinin sınırlandırıldığı, sözde seçimlerin ve seçilmiş bir meclisin bulunduğu bir 'demokrasi'den öteye bir yere varılmaz. Bu durumda Nepal'in ABD ve Çin rekabetiyle daha fazla kısıkaç altına girmesi de kaçınılmazdır." (PDD Mayıs 2006 sayı:41)

Bugün geline noktada, iki yıl önce işaret ettiğimiz tehlike, daha da yaklaşmış durumda. Çünkü NKP(M) arkasına aldığı kitlelerle krallık rejimini devirmek yerine, seçimle iş başına gelip değiştirmeye yöneldi.

Kapitalizme

dokunulmayacağı sözü

Seçimleri kazanmasının ardından yapılan mitingde konuşan NKP(M) lideri Praçanda, "ülkenin yeniden inşası sürecinde barış sürecine ve çok partili demokrasiye bağlı kalacaklarını" söyledi. NKP(M) lideri, Yedi Partili İttifak'la kurulan koalisyon hükümetinin devamından yana olduklarını ve federal, demokratik bir cumhuriyet kurmak istediklerini belirtti. Bu yönde görüşmelere de başladı.

Ardından sanayici ve işadamlarıyla da bir araya gelen Praçanda, partisinin ülkenin kalkınması için elinden geleni yapacağını "yeni bir geçiş ekonomisi" politikası benimseyeceğini ifade etti. Partinin Başkan Yardımcısı Battaray ise, BBC'ye verdiği röportajda, "ekonomide kapitalizmin devam edeceğini, tam bir kapitalist temel kurulduktan sonra sosyal anlamda bir şeyler yapılabileceğini" kaydetti. Maocuların öncülüğündeki hükümetin "kamu-özel sektör işbirliği" politikası uygulayacağını ekledikten sonra; "şu anki ekonomik gelişmemiz, bizim dilimizde burjuva demokratik devrimdir. Diğer bir deyişle kolektifleştirme, toplumsallaştırma ve uluslaştırma gündemimizde değildir" dedi.

Politikada ve ekonomide bu doğrultuda görüşler ifade edilirken, gerillanın tasfiyesi yönünde de adımlar atılmaya başlandı. Maocu gerillaların, Nepal ordusu ile birleşeceği bildirildi.

Bütün bunlar, her cepheden burjuvazi ile uzlaşma, onları rahatlatma çabaları olarak görülebilir. NKP(M), bunu teori düzeyinde savunuyor da. Onlara göre, kapitalizm tüm yönleriyle gelişmeden, sosyalizme geçiş mümkün olmaz. "Üretici

Dünyanın en fakir ülkelerinden NEPAL

Nepal, kuzeyde Çin, güneyde Hindistan'ın arasında kalan 147 bin kilometrelik bir alana sahip, Güney Asya'da bir kara ülkesi. Kuzeyinde Himalayalar ve güneyinde de ormanlık Terai bölgesi ile çevrelenmiş durumda. Yaklaşık olarak 29 milyon nüfusa sahip. Halkın büyük bölümü tarımla uğraşıyor. Nepal halkını Hindistan'dan gelen Racputana asıllı Gurkal'larla Güney Hindistan'dan gelen Bhutia'lar ve Nevar'lar oluşturuyor. Ülke halkının %80'i Hindu. Nepal'de çok sayıda etnik grup bulunmakta ve çok sayıda dil konuşulmaktadır. Devletin resmi dili Nepalcedir. Yönetim şekli "Anayasal Monarşi"dir. Başkenti Katmandu olup, en gelişmiş ve büyük şehri de burasıdır. Kişi başına düşen milli geliri 240 dolar olan Nepal, dünyanın en fakir ülkeleri arasında gösterilmektedir. Halkın %76'sı tarımla uğraşmaktadır. %18'i hizmet sektöründe ve %6'sı da sanayi sektöründe çalışmaktadır. En önemli tarım ürünleri; piring, mısır, buğday, şeker kamışı, süttür.

"Dünyanın çatısı" olarak anılan Nepal'in Çin ve Hindistan'a olan coğrafi yakınlığı ve tarihsel bağları, onun ekonomisini ve siyasal yapısını da etkilemiştir. 19.yy'ın ortalarında, İngiltere'nin tüm dünyadaki hakimiyeti, özel olarak da Hindistan'da artan gücü, Nepal'i İngiltere'nin etkisi altına sokmuştur. İngiltere'nin gücünü kaybetmesi ve ABD'nin artan hegemonyasıyla Nepal, Hindistan eliyle ABD'ye bağımlı hale getirildi. Bugün halen ithalat-ihracatta en büyük partnerleri; Hindistan, ABD, Çin ve Almanya'dır.

güçler teorisi” olarak da bilinen bu revizyonist görüş, Mao’da “Yeni Demokratik Devrim” adıyla, geri kalmış ülkelerde devrim sonrası kapitalizmin, devlet eliyle geliştirilmesi şeklinde geliştirilmişti. Zaten Çin’in “demokratik devrim”de çakılı kalıp sosyalizme geçemeyişi, bu ideolojik/siyasal yaklaşımın doğal sonucuydu.

Ne var ki, NKP(M) Mao’dan farklı olarak devrim fikrini de deforme ediyor. Mao’nun “iktidar namlunun ucundadır” ünlü sözüne karşılık, devrimin seçimle de yapılabileceğini kanıtlamaya çalışıyor. Mao, Çin’de emperyalizme ve feodalizme karşı devrimci bir savaş yürütüp, iktidarı devrimle ele geçirmişti. NKP(M) ise, iktidarı devrimle ele geçirmek yerine, seçimle iş başına gelip varolan düzeni değiştirip-dönüştürmeyi vaaz ediyor. Devrim fikrini pratikte reddettiği gibi, “devlet kapitalizmi” yerine “kamu-özel sektör işbirliği”ni koyuyor. Bu noktada, hem Mao’dan, hem de Latin Amerika ülkelerinin “sosyalist” etiketli hükümetlerinden geriye savruluyor.

Bu güvenceler yetecek mi?

NKP(M), burjuvaziye birçok yönden güvenceler vererek, onları rahatlatma çabasında. Fakat bütün bu çabaları, burjuvaziye yatıştırmaya, hükümeti kurmaya yetecek mi? Daha da önemlisi, hükümette kalmayı, sıraladığı burjuva reformlarını gerçekleştirmeyi başarabilecek mi?

Bunun hiç de kolay olmadığı şimdiden görülüyor. Öyle ki, NKP(M)’nin birlikte hükümet kurmayı önerdiği hiçbir parti, henüz buna yanaşmadı. Keza seçim sonrasında NKP(M)’nin krala “sarayı gönül-

lû bir şekilde terk etmesi” yönündeki çağrılar da karşılık bulmuş değil. Öte yandan Maocu gerillaların Nepal ordusuyla birleşme planı da birçok zorluğu barındırıyor. Nepal ordusu içinde gerillalara karşı savaşan subayların, bu durumdan oldukça rahatsız oldukları açıkça söyleniyor. Bir general, “siyaseten beyni yıkanmışlar, orduya alınamaz” diyebiliyor. NKP(M) başkanı Praçanda ise, işadamlarıyla yaptığı görüşmede, orduya entegrasyon sürecinde, sanayi alanında güvenliğin sağlanmasını amaçladıklarını dile getiriyor. Yani gerillalar, ilk görev olarak patronların karlarını güvence altına alacak!

Nepal, Çin ve Hindistan’ın arasına sıkışmış, dünyanın en fakir ülkelerinden biri. Nepal’deki 25 milyon insanın neredeyse üçte biri, yoksulluk sınırının altında yaşıyor; günlük kazançları bir doların altında olan insan sayısı, oldukça fazla. Kişi başına yıllık milli gelir, sadece 260 dolar düzeyinde.

Böyle bir ülkede on yılı aşkın süredir “gerilla savaşı” yürüten NKP(M), yoksul halkın büyük bir desteğini kazandı. Bu destekle güçlenen mücadelesi ile Nepal ordusuna ve monarşiye büyük bir yenilgi yaşattı. Krallık, geri adım atmak zorunda kaldıysa, burjuva partiler hükümet kurup seçimlere gidilebilirdi, NKP(M) önderliğinde yükselen halk hareketi sayesinde oldu. Kitleleri bu denli arkasına aldığı halde, krallığı ve burjuva klikleri devrimle alaşağı etmek yerine, seçimle değiştirme çabası, NKP(M)’nin politik olarak sonunu getirebilir. Kitlelerin desteğini de yitirmekle karşı karşıya kalabilir.

ABD emperyalizminin desteklediği Krallık rejimi, “parlamentar monarşi”ye geçişi fazla sarsıntı geçirmeden sağlamaya çalışıyordu. NKP(M)’nin seçimlerde ezici üstünlük sağlaması, bu planı bozdu. Maocuların seçim zaferiyle, Nepal’de Çin’in etkisinin artacağı yorumları arttı. ABD’nin, Nepal gibi Asya’daki önemli dayanaklarından birini yitirmek istemeyeceği, bu sürecin hiç de kolay geçmeyeceği söylenebilir.

Yeniden yükselen

“barışçıl sosyalizm” hayalleri

‘70’li yıllar “barışçıl sosyalizm” hayalleri ve tartışmalarıyla geçmişti. Şili’de Allende’nin seçim zaferi, bu yöndeki argümanları güçlendirmiş, beklenti ve umutları yük-

seltmişti. Ne var ki Allende’nin “barışçıl sosyalizm” girişimi, bir askeri darbeye kısa sürede yıkıldı. Böylece “barışçıl sosyalizm” hayalleri, inandırıcılığını kaybetti ve literatürden büyük oranda silindi.

Şimdi Nepal’le birlikte yeniden sosyalizme “barışçıl geçiş”in mümkün olacağı kanıtlanmaya çalışılıyor. Oysa bugüne dek hiçbir egemen sınıfın gönül rızası ile iktidarı ezilen sınıflara vermediği unutuluyor. Burjuvazinin de asla sosyalizme “barışçıl geçiş”e izin vermediği ve veremeyeceği bilinmelidir. ‘70’li yılların deneyimleri, bunu pratik olarak da kanıtlamıştır. Kaldı ki, bugün ‘70’li yıllardan daha farklı bir konjonktür sözko-

nusudur. Yeni bir emperyalist savaşın yaşandığı, emperyalist hegemonya kavgasının işgaller, darbeler, iç karışıklıklar vb ile daha sert geçtiği bir dönemde, “barışçıl geçiş”in hayali bile anlamsızdır.

NKP(M) de, “barışçıl geçiş”in bir hayal olduğunu bizzat yaşayıp görecektir, ya yeniden devrimci savaşıma dönecek; ya da düzenin kabul edeceği sınırlara çekilip reformist bir partiye dönüşecektir. Çünkü Maocular, Nepal’de hükümeti kurmayı başarsalar bile, bunun bırakalım sosyalizme geçişin zeminini hazırlamayı, “burjuva demokratik devrim”in gereklerini bile yerine getiremeyeceği açık ortadadır. Emperyalizm döneminde “burjuva demokratik devrim”i gerçekleştirme görevi de, proletarya önderliğindeki emekçi kitlelerin anti-emperyalist demokratik devrimini gerektirmektedir.

Bu, niyetlerin ötesinde, eşyanın doğası gereği böyledir. Bunun aksini savunmak ve yeniden “barışçıl geçiş” hayalleri yaymak, işçi-emekçi kitleleri aldatmaktan başka bir şey değildir.

* * *

Elbette devrimci bir partinin kitleleri bu denli arkasına alması, rejimi zorlaması sevindirici bir gelişmedir. Bu, işçi-emekçi kitlelerin, ezilen halkların, eşit, özgür, bağımsız bir ülkede yaşama isteğinin, savaşırsız/sömürsüz bir dünya özleminin artarak güçlendiğini göstermektedir. Latin Amerika’dan Asya’ya esen rüzgar bu yöndedir. Ne var ki, kitlelerin bu özlemi, Çin emperyalizminin ABD’ye karşı alttan alta yürüttüğü hegemonya savaşına alet edilmemelidir. Bilerek ya da bilmeyerek bu zemine düşmek, kitlelerin umut ve beklentilerini sömürmek anlamına gelecek, devrim ve sosyalizm mücadelesine zarar verecektir.

Kendine ML, komünist vb. diyen her hareket, bu gerçeği görerek hareket etmeli, böyle ciddi bir tehlikeye karşı uyanık olmalıdır. Nepal’de olduğu gibi tehlikeli sulara yelken açan partileri de “enternasyonal dayanışma” adına destek verip pohpohlamak yerine; uyarmalı, olası tehlikelere dikkat çekilmelidir. Gerçek “enternasyonal dayanışma” bunu gerektirir.

Bugün emperyalist işgale, hegemonya savaşına, burjuvazinin artan sömürü ve soygun düzenine tepki duyan ve giderek artan oranda sosyalizme umut bağlayan kitlelere karşı görevimiz, ML’nin ihtilalci özüne uygun olarak örgütlenmek, emperyalist kapitalizmi devrimle alaşağı etmektir. İşçi ve emekçilerin gerçek iktidarı ancak bu şekilde kurulabilir. Özgür, eşit, bağımsız, demokratik bir yaşam istemi, ancak bu şekilde karşılanabilir.

Nepal’in jeo-stratejik önemi

Nepal, binlerce yıllık tarihi ile Himalaya dağlarının tepesinde Çin ve Hindistan arasında stratejik konumda bulunan bir ülke. Küçük bir ülke olmasına karşın, dünyanın en büyük iki ülkesi, Çin ve Hindistan’ın arasında bulunması, onun önemini artırıyor. Nepal, bu iki ülke arasında adeta tampon görevi görüyor. (Çin-Nepal sınırı 1.236 km, Hindistan-Nepal sınırı 1.690 km) Bu yönüyle emperyalistleri yakından ilgilendiriyor. Özellikle Çin ile ABD arasında keskinleşen pazar kavgasında önemli bir yere sahip. O yüzden bu iki emperyalist güç, son gelişmeleri çok yakından izliyor ve yönlendirmeye çalışıyorlar.

Daha önce Kral’ı destekleyen ABD, Kral’ın halk hareketini bastırmaya gücünün yetmediğini ve yıkılacağını anladığı noktada, yükselen muhalefetten yana bir tutum değişikliğine gitti. Nepal’in jeo-stratejik konumu, buraya hakim olanın, Hindistan ve Çin’i kontrol etme olanağı sağlaması, ABD’nin ilgisini arttıran en önemli faktör.

Çin ise, bölgesinde hakimiyetini korumak ve ABD’nin etkisini sınırlamak için Nepal’deki gelişmeleri yakından izliyor. Çin’in en hassas olduğu bölgelerden, Tibet özerk bölgesinin Nepal’e komşu olması, Çin açısından Nepal’deki gelişmelerin önemini artırıyor. Çin, Hindistan da dahil çevresindeki komşu ülkelerle son dönemde arka arkaya güvenlik anlaşmaları yaptı. Nepal’de seçimleri Maocuların kazanması, ABD’ye karşı Çin’in elini güçlendirdiği yorumlarını arttırdı. Her şey NKP(M)’nin bundan sonra izleyeceği çizgiye bağlı.

2-4 Nisan 2008 tarihlerinde Bükreş'te düzenlenen NATO zirvesi, önemli tartışmalara sahne oldu. ABD'nin dünya üzerindeki askeri hegemonyasını güçlendirmek amacıyla kurulmuş olan NATO'nun son zirvesi, ABD'nin hegemonyasının giderek etkisizleşmekte olduğuna dair yeni veriler ortaya koydu. Zirvede ABD'nin ısrarla üzerinde durduğu konularda ilerleme sağlanamadı.

Gürcistan ve Ukrayna'nın ittifaka üyeliği Rusya'nın karşı çıkmasıyla, Makedonya'nın üyeliği Yunanistan'ın karşı çıkmasıyla ertelendi. ABD'nin Afganistan'la ilgili ek asker talebi büyük tartışmalar yarattı. Füze savunma sistemi konusunda ise, Rusya'nın itirazları belirleyici oldu. Böylece zirvenin temel gündemleri olan ve ABD açısından büyük önem taşıyan üç konuda da ABD istediğini alamadı. İlk kez NATO liderler zirvesine katılan Rusya Devlet Başkanı Putin, ABD'nin isteklerine kesin biçimde karşı çıktı.

Her konuda Rusya barikatı

Rusya, ABD'nin isteklerine ilk barikatı NATO'nun genişletilmesi konusunda koydu.

Arnavutluk ve Hırvatistan'ın ittifaka üye olması konusunda Rusya'nın herhangi bir itirazı yok. Zaten Arnavutluk, uzun bir zamandan beri ABD ile çok yakın ilişkiler sürdürüyor. Hatta ABD Başkanı Bush'un ziyaret ettiği ülkeler içinde, protesto gösterisi düzenlenmeyen, alkışlarla karşılandığı tek ülke olarak Arnavutluk'un adının geçmesi, ilişkinin boyutunu gösteriyor. Bu iki ülkenin, bir yıl içinde NATO'nun 27. ve 28. üyeleri olarak ittifaka katılması düşünüyor.

Makedonya için engel Yunanistan'dan geldi. Makedonya, aynı zamanda Yunanistan'ın kuzeyindeki bir bölgenin adı. Bu nedenle Yunanistan, Makedonya ismini bir başka ülkenin kullanmasına karşı çıkıyor ve bunu kendi topraklarına dönük bir hak iddiası olarak değerlendiriyor. Makedonya'nın üyeliğini, ancak, bu ülkenin adını değiştirmesi koşuluyla onaylayacağını söylüyor. ABD'nin ısrarına rağmen, Yunanistan barikatı aşılamadığı için Makedonya üyeliğe davet edilmedi.

En ciddi engel ise Ukrayna ve Gürcistan konusunda çıktı. Bu ülkeler, eski Sovyetler Birliği topraklarından kopan ve sonrasında Rusya ile ilişkilerine mesafe koyan ülkeler. ABD bu ülkeleri kendi hegemonyası altına almak için fazlasıyla uğraştı. 2004 yılında Gürcistan'da, arkasından Ukrayna'da yaşanan "kadife darbeler" ile yönetimlerini ele geçirmeyi başardı. Ancak yine de tam hakimiyetini kuramadı; Rusya kimi zaman doğalgaz kartını kullanarak, kimi zaman tehdit ederek bu ülkelerin üzerinde elinin olduğunu her zaman hatırlattı. Ülkelerin yönetimlerini yeniden ele geçirmek, kendi yandaşlarını başa getirmek için çabasını hiç bırakmadı. En kötü koşulda, bu ülkelerde bulunan Rusya yanlısı bölgeleri (Ukrayna'da Kırım, Gürcistan'da Güney Osetya ve Abhazya) kopartarak kendi topraklarına katmak ya da bağımsızlıklarını tanımak konusunda tehdit etti.

Rusya'ya sınır olan ve stratejik önemi bulunan bu iki ülke, ABD'nin çıkarları açısından büyük önem taşıyor. Bir taraftan NATO içindeki 'ABDci' ülkelerin sayısını ve askeri gücünü artırmak, diğer yandan Karadeniz'in bir "NATO Gölü" haline gelmesini sağlamak

ABD hegemonyasına bir çentik daha NATO Zirvesi

Dünya üzerindeki hegemonyanın temel göstergesi, ABD'nin eski Dışişleri Bakanlarından Albright'ın söylemiyle "vazgeçilmez ülke" olmaktır. Albright bu sözü ABD için kullanıyordu. Ancak her geçen gün biraz daha çarpıcı bir biçimde görünüyor ki, diğer ülkeler artık ABD'den vazgeçmek konusunda çok daha fazla zorlanmıyorlar. Diğer yandan Rusya, "vazgeçilmez ülke" olma konusunda biraz daha mesafe kaydediyor.

için buna ihtiyacı var. Bu nedenle ittifaka alınmaları konusunda çok ısrarlı davranıyor. Ancak Ukrayna'nın üyeliğinin Rusya'nın "Batı" ile ilişkilerinde bir krize neden olacağını açıkça söyleyen Rusya, buna en büyük engel. Bu tehdit karşısında, Almanya ve Fransa "Rusya ile ilişkileri zorlaştırmamak için" bu ülkelerin üyeliğinin henüz erken olduğunu, buna kesin karşı olduklarını söylediler.

ABD'nin yaklaşık on yıldır ciddi biçimde üstünde durduğu füze savunma sistemi de yine Rusya'nın engeline takıldı. NATO üyesi ülkeler, bu projeye destek verdiklerini söylediler. Ancak Rusya'ya güvence vermek adına üç önemli karar aldılar. Birincisi, İran'ın balistik füze üretme kapasitesi kesinleşmeden önce füze sistemi kurulmayacaktı. İkincisi, sistemin en önemli parçalarından biri olan radar, sabit bir beton zemine kurulacak; böylece Rusya'ya dönmesi engellenecekti. Üçüncüsü ise Rus uzmanlar, gerektiğinde bu sistemleri denetleme olanağına sahip olacaklardı. Bütün bu kararlar, ABD açısından büyük bir rahatsızlık konusu oldu. Çünkü en başta İran'ın nükleer kapasitesinin tespit edilmesi, yıllardır üzerinde durulan ama sonuçlanmayan bir konu, ne zaman, neye göre sonuçlanacağı ise belirsiz. Füzelerin sabit olması da ABD'nin istemediği bir konu, çünkü ABD'nin İran'ın nükleer kapasitesinden daha fazla Rusya'nın nükleer kapasitesi ve savaş gücü ile ilgilendiği sır değil.

Böylece, ABD'nin Rusya'ya karşı kendi savunma ve saldırı kapasitesini artırmak için düşündüğü füze kalkışı projesi, doğrudan Rusya'nın belirlediği sınırlara itilmiş oldu. Üstüne üstlük, sistemin kurulacağı Çek Cumhuriyeti de, ABD ile Mayıs ayında yapılacak anlaşmayı ertelediklerini, çünkü kurulacak üsteki ABD askerlerinin statüsü konusunda anlaşamadıklarını söyledi. Sistemin kurulacağı bir diğer ülke olan Polonya konusundaki engeller de henüz aşılabilmiş

değil. Kısacası ABD'nin en önemli projelerinden biri olan kalkan konusundaki belirsizlik, zirvede daha da bulanıklaştı.

Rusya'nın kısmen onay vermiş görüldüğü tek konu ise Afganistan oldu. Rusya toprakları üzerinden Afganistan'a sevkiyat yapılmasını kabul etti. Ancak bu sevkiyata sınır koydu; gıda, petrol, yedek parça ve ulaşım araçları gibi askeri olmayan malzemelerin geçişine izin verdi. Ayrıca havasahasının açılması istemini reddetti.

"İttifak" içinde büyük çatlak

ABD'nin Bükreş zirvesindeki en önemli sorunu elbette ki Rusya'nın giderek artan gücüydü. Ancak tek sorunu bu değildi. Afganistan ve NATO'nun kimliği ve Fransa'nın askeri kanada geri dönmesi gibi konular da ABD'nin istediği biçimde sonuçlanmadı.

ABD'nin Afganistan konusundaki beklentileri genel olarak çok sınırlı kaldı. Afganistan'a Fransa, Polonya, Gürcistan, Çekya ve Azerbaycan, toplam 1800 asker gönderme sözü verdiler. Bu ise, oradaki ihtiyacın çok altında bir rakam. Afganistan'daki savaş bir çıkmazın içine gömülmekte ve ABD oradaki savaş kaybetmekteyken, NATO'dan istediği desteği alamaması, oldukça önemli bir sorun.

Fransa'nın askeri kanada geri dönmesi, ABD'nin istediği bir şeydi, ancak ABD'yi güçlendirecek biçimde bir dönüş söz konusu değildi. Sarkozy'nin Devlet Başkanı seçilmesinin arkasından ABD'nin tam destekçisi görünen Fransa bile, ABD'nin istediği bu adıma atarken kendi kurallarını koydu. Fransa'yı NATO'nun askeri kanadına çekmek isteyen ABD, buna karşılık, AB'nin kendi askeri örgütünü oluşturmaya dönük itirazını kaldırmak zorunda kaldı. AB açısından, askeri kanadın oluşturulması, uzun bir zamandır tartışma konusu olan, ancak ABD'nin izin vermediği bir durumdu. Bu zirve, buna da bir kapı açmış oldu.

NATO'nun kimlik sorunu ise bu zirvede de çözülemedi. Sovyetler Birliği ve onun dünya üzerindeki etkisine karşı kurulmuş olan NATO, SB'nin ve Doğu Bloku'nun dağılmasının arkasından, kendisine yeni bir "varlık nedeni" belirleyemedi. ABD'nin güç ve hegemonyası azaldıkça, NATO'nun da karar alma ve harekete geçme mekanizmaları zayıfladı. 11 Eylül saldırılarından bugüne, bu durum daha da derinleşiyor. Ancak Bükreş Zirvesinde bu konu gündeme bile getirilemedi.

NATO'nun son zirvesi, NATO üyesi olmayan Rusya'nın etkisi altında geçti. ABD'nin bütün çabalarına rağmen, Almanya ve Fransa başta olmak üzere üye ülkelerin tutumu, Rusya'nın tepkisini almaktan kaçınmak oldu.

Dünya üzerindeki hegemonyanın temel göstergesi, ABD'nin eski Dışişleri Bakanlarından Albright'ın söylemiyle "vazgeçilmez ülke" olmaktır. Albright bu sözü ABD için kullanıyordu. Ancak her geçen gün biraz daha çarpıcı bir biçimde görünüyor ki, diğer ülkeler artık ABD'den vazgeçmek konusunda çok daha fazla zorlanmıyorlar. Diğer yandan Rusya, "vazgeçilmez ülke" olma konusunda biraz daha mesafe kaydediyor.

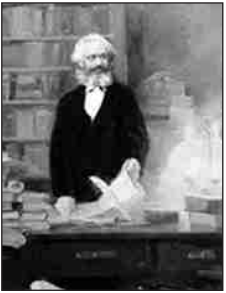

☆ 3 Mayıs 1962-Ankara'da Açlar Yürüyüşü Yapıldı

Yapı-İş Sendikası'nın düzenlediği yürüyüş, işsizliği protesto amacı taşıyordu. 5 bin kadar işçi ve işsizin katıldığı yürüyüşte, Meclis hedeflendi ve polislerle çatışma yaşandı. 300 kişinin gözaltına alındığı eylem, '60'lı yıllardaki yükselişin habercisiydi.

☆ 4 Mayıs 1970-ABD'de Vietnam Savaşı'nı Protesto Eden 4 Öğrenci Öldürüldü

Ohio'da Kent Eyalet Üniversitesi'nde Vietnam Savaşı'nı protesto eden öğrencilerin üzerine ateş açıldı. 4 öğrenci katledildi. Ortaya çıkan ses kasetlerinden öğrencilerin keskin nişancılar tarafından öldürüldüğü anlaşıldı.

☆ 5 Mayıs 1818-Karl Marx Doğdu

Komünizm teorisinin mimarı ve örgütleyicisi olan Marx için onun ölene kadar yanında olan yoldaşı Engels şöyle di-yordu: "Marks, her şeyden önce bir devrimciydi. Kapitalist toplum ile onun yaratmış bu-

lunduğu devlet kurumlarının yıkılmasına şu ya da bu biçimde katkıda bulunmak, kendi öz durumunun ve gereksinimlerinin bilincini, kendi kurtuluş koşullarının bilincini, kendisine ilk onun vermiş bulunduğu proletaryanın kurtuluşuna yardımında bulunmak, onun gerçek yönelimi işte buydu. Savaşım onun en sevdiği alandı. Ender görülür bir tutku, bir direngenlik ve başarı ile savaştı O."

☆ 9 Mayıs 1974-Almanya'da Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF) önderlerinden Ulrike Meinhof, Stuttgart'ta Stammheim Cezaevi'ndeki hücrelerinde

katledildi.

☆ 13 Mayıs 1974-Kürt kadın savaşçısı Leyla Qasım Baas rejimi tarafından Irak'ta katledildi.

☆ 18 Mayıs 1973-TKP-ML'nin kurucusu ve önderi İbrahim Kaypakkaya Tunceli'de yaralı olarak yakalandıktan sonra, Diyarbakır Cezaevi'nde gördüğü işkencelerle katledildi.

İbrahim Kaypakkaya, Doğu Perinçek'in başını çektiği TİİKP'in oportünist görüşlerini reddederek, devrimci bir kopuş gerçekleştirdi ve TKP-ML'yi kurdu. Büyük oranda Mao'nun fikirlerinden etkilenen Kaypakkaya, Türkiye'yi tıpkı Çin gibi "yarı-feodal, yarı-sömürge" olarak değerlendirip, devrimin "kırsal şehri kuşatması" ile başlayacak "halk savaşı" stratejisiyle gerçekleştireceğini savundu. Bu doğrultuda kırsal bölgelere çekildi ve köylülük içinde faaliyete başladı. Bu faaliyetler esnasında polislerle girdiği çatışmada yaralı olarak ele geçti. Çok vahşi işkencelere maruz kaldı ve büyük bir direniş sergiledi. Kaypakkaya'nın adı "işkencede ser verip sır vermemek"le özdeşleşti. İhtilalci komünistler 12 Eylül yıllarında işkencehanelerde direniş destanları yazarak Kaypakkaya'nın bu mirasını sahiplendiler ve daha ileriye taşıdılar.

☆ Mayıs 1968-Fransa'da 68 Eylemleri

Dünya devrimci hareketinde '68 baharı diye bilinen eylemlerin başlangıç tarihidir. 40 yıl önce, öğrenci gençlik başta olmak üzere, işçiler ve köylüler, emperyalizme karşı devrimci bir başkaldırı gerçekleştirdi. Dünyayı etkisi altına alan bu eylemler, barikat savaşlarından, genel grevlere, okul işgallerinden, silahlı eylemlere kadar birçok çeşitlilikte sürdü ve birçok ülkede, devrimci örgütlerin ilk önderlerini bağrından çıkardı.

O yıllarda ABD emperyalizmi Vietnam'ı işgal altında tutuyordu ve yenilmek üzereydi. Ve eylemin ilk çıkışlarını da savaşa katılmak istemeyen Amerikalı gençler yapmışlardı. Amerika'da devasa mitingler düzenleniyor,

6 Mayıs 1972-Deniz, Yusuf, Hüseyin İdam Edildiler

'68'de gençlik içinden çıkan devrimci önderler, Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan, zaman içinde devrimin silahlı bir tarzda gerçekleştirilebileceğini kavrayarak, yönlerini buraya çevirdiler. THKO'yu kurarak silahlı mücadeleyi başladılar.

Yaptıkları eylemler, kamulaştırmalar, boykotlar kısa sürede yankı buldu ve halk içinde sempati topladı. Tabi ki, burjuvazi için de bir korku kaynağı oldu. 1971 yılına gelindiğinde, iyice sıkışan devlet, çareyi darbe yapmakta buldu. 12 Mart askeri darbesinden sonra, devrimci önderleri yakalama işine giriştiler. Halkı baskı altında tutarken, bir yandan da varolan örgütlülüklerini dağıtıyorlardı. Devrimci önderleri, çatışmalarda katletmeye başladılar.

THKO önderleri de darbeden sonra dağlara çekilmeye karar verdi. İlk gerilla birliklerini oluşturmaya giriştiler. Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan, bu hazırlıklar içindeyken yakalandılar. Deniz Gezmiş ve Yusuf Arslan Sivas'ın Şarkışla ilçesinde polislerle girdikleri çatışmadan sonra yakalandılar. Hüseyin İnan ise, daha sonraki süreçte yakalandı.

Yakalandıktan sonra, her türlü hukuksuzlukla sürdürülen duruşmaların ardından, verilen idam cezalarından üçünü uygulamaya karar vermeleri, önceden alınmış bir karardı. Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın idamları onandı. Bu idamları engellemek için, THKP-C ve THKO militanları birlikte eylemler örgütlediler. Aralarında Mahir Çayan'ın da bulunduğu 10 devrimci, Kızıldere'de katledildiler. Hemen bu eylemin ardından Deniz, Hüseyin ve Yusuf idam edildiler. Ancak devlet istediğini elde edememiş ve bu yiğit genç devrimcilere boyun eğdirememişti. İdama sloganlarla, marşlarla giden Deniz, Hüseyin ve Yusuf, gittikçe artan bir sevgi ve coşkuyla halkın gönlünde yer etti ve bugünlere kadar taşındı.

Vietnam halkının haklı savaşı destekleniyor ve ABD'li emperyalistlerin derhal çekilmesi isteniyordu. Dalga dalga yayılan bu hareketlilik Fransa'da da yankısını buldu. Barikatlar ve devrimler ülkesi Fransa'da öğrenci gençlik hareketi, üniversite işgalleri, boykotlar ve gösterilerle Mayıs ayında yükselişe geçti. Devrimciler, direnişleri işçi sınıfına taşımak için yoğun çaba gösterdiler. 10 Mayıs'ta Paris'te devrimci öğrenciler tarafından kurulan barikatlara polisler ve faşistler saldırınca, işçi sınıfı da öğrencilere destek vermek için harekete geçti. 1 günlük genel grev yapıldı. 1 milyon işçinin ve emekçinin katıldığı mitingle, saldırılar protesto edildi ve o günden sonra grevler tüm ülkeye yayıldı. Hemen ardından köylüler de eylemlere destek vermek için harekete geçip büyük mitingler düzenlediler. Ama reformist Fransız Komünist Partisi'nin eylem kırıci politikalarıyla eylemler sönümlendi.

'68 hareketi Türkiye'nin de gençlik hareketini yoğun bir şekilde etkiledi ve ilk devrimci önderlerin, örgütlerin çıkmasında önemli bir rol oynadı. Bugün '68'i "romantik gençlik anıları" olarak anlatan ve sunan dönekler, devrim hayalinin bittiğini yayıyorlar. Şu bilinmelidir ki; '68'i temsil edenler bugün hala savaşanlar ve devrim uğruna mücadele edenlerdir. '68 romantik bir anı değil, devrim için başkaldırı ve isyandır. Denizleri, Mahirleri, İboları ve Fatihleri, Osmanları, çıkartan '68 baharı bizim yüreğimizde ve bilincimizde gelecek kuşaklara taşınacak.

Mayıs Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

Mayıs 1980-Serdar Yılmaz

Kartal'da yıldırım düşmesi sonucu şehit olan Serdar, çalışkan ve fedakar bir kadro, işçiler ve emekçilerle kurduğu yakın ilişkilerle, örgüte kadrolar kazandırmış iyi bir komünistti.

10 Mayıs 1976-Fevzi Aslansoy

12 Mart sonrasında Ankara üniversite gençliğinin önde gelen militanlarından. Onun bu karakterini iyi bilen polis, sivil faşistleri devreye sokarak Fevzi'ye kurşunlatacak katletti.

8 Mayıs 1945

Kızıl Bayrak Berlin'de dalgalandırıyor!

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı, resmi olarak Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla 1 Eylül 1939'da başladı. Hitler asıl hedefi olan Sovyetler Birliği'ne saldırıyı, 22 Haziran 1941'de başlattı. 8 Mayıs 1945'de Kızıl Ordu, Berlin'e sosyalizm bayrağını dikti ve insanlık tarihinin en kanlı savaşı sosyalizm karşısında diz çöktü.

Kızıl Ordu, Berlin'in şehir merkezine kadar gelmişti. Hitler'in 30 Nisan'da intihar ettiği ve yerine Admiral Karl Dönitz'i vesayeten görevli kıldığı biliniyor. (Hitler'in intihar olayı hala bilinmeyen bir gerçektir.)

Dönitz, Hitler'in çizdiği plan doğrultusunda görevini devralır. Hedefi, Batılı güçlere karşı kısmi bir kapitülasyon imzalamak ve Sovyetler Birliği'ne karşı savaşa devam etmektir. Dönitz, bunu kamuoyuna "Bolşevik düşmandan kaçan Alman halkının kurtarılması" şeklinde duyurur. Ana hedef ise, Batılı müttefikleri bölmek ve anlaştıkları ile Sovyetler Birliği'ne karşı savaşı sürdürmektir.

Dönitz, kısmi kapitülasyon için Orgeneral Jodl'u görevlendirir. Jodl, Amerikan anakarargahında kapitülasyonla ilgili görüşmede ya kısmi bir kapitülasyon ya da Alman Ordusu'na dört gün süre tanınmasını talep eder. ABD generali Eisenhower, Jodl'un planlarını bildiği için sadece iki günlük bir süre tanır. 7 Mayıs'ta Batılı müttefiklerin anakarargahı olan Reims'da Jodl, Alman Ordusu adına kapitülasyonu imzalar.

Stalin ise, Alman ordusu adına düşük rütbeli bir subayın kapitülasyonu imzalamasını kabul etmez. Stalin'in talebi, tüm yüksek rütbeli ve yetkili askerlerin belgeyi imzalaması ve bunun duyurulmasıdır. Stalin, Alman faşizminin ana hedefinin Sovyetler Birliği olduğunu, savaşı sürdürmeye ve Batılı müttefiklerden "ortak düşman Sovyetler Birliği'ne karşı" taraf kazanmaya çalışıp, kapitülasyonu kabul etmeme oyununun oynanacağını görmüştür. Ve kapitülasyon, bugün de tarihe geçtiği gibi, asıl olarak 8 Mayıs gecesi Kızıl Ordu Mareşali Schukow imzasıyla Kızıl Ordu Anakarargahında, Berlin Karlhorst Alman Hava, Kara ve Deniz Kuvvetleri Komutanlarının imzasıyla gerçekleşir. 9 Mayıs'ta da İkinci Emperyalist Dünya

Savaşı'nın bittiği tüm dünyaya duyurulacaktır.

Ve 8 Mayıs 1945, insanlığın yüreğine savaşın bitimi, faşizmin yenilgisi ve sosyalizmin kazanımı olarak kazınacaktır.

* * *

8 Mayıs konusunda kapitalizmin tarih çarpıtcılığı, sahne almakta gecikmedi. Alman faşizminin Batılı müttefikleri bölerek Sovyetler Birliği'ne karşı savaşı sürdürme planları yok sayıldı. 8 Mayıs'ta belgenin imzalanması, "Stalin kendi prestiji için bunu yaptı" şeklinde açıklandı. Stalin'in ve Sovyet halkının büyük öngörüsü ve mücadelesi sonucu bu kanlı tarihin sonunu getirdiği, bu tür yalanlarla gizlendi. Bunda şaşılacak bir şey de yok. Çünkü faşizme darbe vurmak, kapitalizme darbe vurmaktır. Vuran da sosyalizmin temsilcisi Sovyetler Birliği'ydı.

8 Mayıs, Federal Almanya'da ilk defa resmi olarak 1985'de Weizaecker tarafından dile getirildi. İlk defa faşizmin yenilgisi konuşuldu. 8 Mayıs o güne kadar hiç yaşanmamış gibi davranıldı. 1965'e kadar Bavyera Eyaleti'nin tarih kitaplarında savaşın yer almamasına bakarsak, bunu daha rahat anlayabiliriz. Ancak burjuva demokrasinin söylemlerine baktığımızda, dayanaklarının neler olduğunu görüyoruz. Doğu Almanya'da her yıl 8 Mayıs "Alman halkının faşizmden kurtuluşu" olarak kutlanmaktadır. Diğer taraftan, faşizm dönemine ilişkin tüm sorumluluğun sisteme yüklenmesi ve içinde yaşayan ve bizzat tetikçi olan halkın büyük bölümünün kendi yaptıkları ile yüzleşmemiş olması ise en büyük eleştiri konusudur.

* * *

8 Mayıs 1945, Sovyetler Birliği'nin dostlarına güven ve düşmanlarına korku saldı. Sosyalizmin en acımasız düşmanı ABD, kendi çıkarı için Alman faşizminin kurumlarını göstermelik olarak yargıladıktan sonra onları tekrar işbaşına getirdi ve soğuk savaşı başlattı. Devreye ilk olarak, Alman Gizli Servisi'nin Nazi elemanlarıyla birlikte çalışması girdi. Elllerinde Sovyetler Birliği'ne karşı olan bilgileri alan ABD, bunları yeni bir savaş için kullanmanın peşindeydi. Ardından ordu başta olmak üzere tüm devlet daireleri, dışişleri bakanlığının neredeyse tümü, faşistlerle dolduruldu. Ölüm fermanı vermiş hakimler, savcılar, doktorlar, hepsi iş başında kaldı. Onlara resmi olarak af çıkartıldı. Brecht'in dediği gibi "Arabanın sadece tekerlekleri değiştirilmişti".

Emperyalizmden başka bir tavır da beklenemezdi. Hitlerin ordularının Sovyet halkını

yok etmek üzere yola çıktığını bilen Batılı müttefikler, Sovyetler Birliği'nin zaferini görünce Alman faşizmine karşı harekete geçmediler mi?

Bizim amacımız burada, Almanya başta olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde, -özellikle duvarların yıkılmasıyla birlikte- ABD'yi savaşı kazanan ve Avrupa'ya demokrasiyi getiren güç olarak görülmesinin kökenlerini ve Stalin şahsında sosyalizme olan düşmanlıklarını tarihsel olarak göstermek.

* * *

Emperyalist devletlerin resmi tarihi, 8 Mayıs'ı hangi kılıfa sokmaya çalışırsa çalışsın, kitlelerin bilincinde 8 Mayıs ve savaşın sonu dendiğinde, hep Berlin'de dalgalandıran kızıl bayrak akla geliyor. Stalin ve kızıl ordu, emperyalist işgale karşı direnişin sembolleri olarak bilinçlere kazılmış durumdadır. Bu gerçeği, hiçbir yalan ve demagoji gölgeleyemez.

☆ 19 Mayıs 1895-

Kübalı Devrimci Şair Jose Marti Öldürüldü

Yazdığı şiirlerle Küba halkına direnme gücü veren yazar, aynı zamanda Küba devrimine de esin kaynağı olmuş bir şairdir.

*"Aynı yalınlıkta ölmek isterim
Kırda bir çiçek gibi, sakın, gösterişsiz
Mum yerine yıldızlar parlasın üzerimde
Yeryüzü uzansın altımda sessiz
Ben aydınlık ve özgürlük delisiyim
Varsın hainleri saklasın soğuk bir taş altında
Dürüstçe yaşadım ben, karşılığında
Yüzüm doğan güneşe dönük öleceğim"*

☆ 5 Mayıs 1981-IRA Militanı Bobby Sands Cezaevi'nde Ölüm Orucu'nda Öldü

IRA militanı Bobby Sands ve arkadaşları siyasi tutsaklık hakkı ve tek tip elbisenin kaldırılması talebi başta olmak üzere, yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve tecride son verilmesi için ölüm orucuna başladılar. Maze Cezaevi'nde gerçekleştirilen eylem, 217 gün sürdü ve Bobby Sands ile 9 arkadaşı yaşamını yitirdi. Cezaevi dışında çok büyük yankılar yaratan eylemlere rağmen Thatcher hükümeti geri adım atmadı. Bobby Sand bu eylem sırasında İrlanda halkından aldığı oylarla milletvekili seçildi. Kitlese ve militan eylemler gerçekleştirildi. Aynı zamanda Ölüm Orucu eyleminin silah olarak kullanıldığı ilk yerlerden biri oldu Maze Cezaevi. Daha sonrasında bu eylem biçimi ülkemizde de çeşitli aralıklarla devrimci ve komünist tutsaklar tarafından kullanıldı, zaferle taçlandırıldı.

Berlin'de Sovyet Ordusunu sevinçle karşılayan Alman işçiler

2008

1 Mayıs'ının gösterdikleri

Devletin bu kadar büyük bir terör estirmesinin nedeni, genel olarak işçi ve emekçiler üzerinde bir yılgınlık ve korku yaratabilmek; terörün şiddeti ile kitleleri sindirmektir. Polislin attığı bombalarda ve savurduğu tekmelerdeki kin ve nefret, sadece saldırının mağduruna değil, yarın herhangi bir konuda direnişe geçme ihtimali olan tüm işçi ve emekçilere yönelmişti. Ancak, bu kadar büyük şiddete rağmen birilerinin direnmeye devam etmesi, devletin bu amacını boşa çıkarttı, hatta tersine çevirdi. Direniş büyüdükçe, saatler boyunca farklı farklı noktalarda çatışmalar sürdükçe, kitlelerde yılgınlık değil, moral ve coşku büyüdü. Onbinlerce kişinin sabahın erken saatlerinden öğleden sonraya kadar süren direnişi ve kararlılığı, bu 1 Mayıs'ta zaferin, devrim hanesine yazılmasını sağladı.

Mayıs devrim ile karşıdevrim arasındaki en şiddetli çarpışma anlarından biridir. Diğer bütün mücadele günlerinden farklı olarak 1 Mayıs, iki düşman sınıf arasındaki en önemli güç gösterisi, en önemli kararlılık ölçüsüdür. 1 Mayıs, burjuvazi ile proletaryanın, karşılıklı olarak gövde gösterisi yaptığı, güçlerini sınamadığı bir kavga günüdür.

2008 1 Mayısı ise, bu kavganın en kıran kırana yaşandığı 1 Mayıs çarpışmalarından biri olarak tarihe geçmiştir. Çarpışmanın galibi ise işçi sınıfıdır, devrim cephesidir!

Dizginsiz bir terör, pervasız bir şiddet

1 Mayıs akşamı İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah'ın ilk açıklaması "olumsuz bir durum yaşanmadı" oldu. Cumhurbaşkanı Gül ise "1 Mayıs'ta akliselim hakimdi" dedi. İkinin de yaptığı açıklama, 1 Mayıs günü işçi ve emekçilerin Taksim'e çıkmasının engellenmiş olduğu, bu yanı sıra da hükümetin başarı kazandığı anlamına geliyordu.

Ancak bu fazlasıyla aceleci ve hesapsız bir sevinç çılgınlığıydı. Onlar sonuç olarak yüzbinlerce insanın Taksim'e çıkışını engellemeyi başarmış olduklarını düşünüyor, bununla gururlanıyorlardı. Gerçekte ise, 1 Mayıs günü yaşananlar, devrim cephesine çok önemli bir mevzi kazandırdı, işçi ve emekçilerin moralini yükseltti.

Devletin 1 Mayıs günü estirdiği terör dizginsiz, uyguladığı şiddet pervasızdı.

Devletin saldırısı, sınıfsal kinin en üst perdesinden yaşandı. 20 bin polis, binlerce asker Taksim civarında konuşlandırıldı; 5 bin gaz bombası kullanıldı; yerlere düşenler bile tekmelendi, coplandı; kafelerde oturanlar, turistler, gazeteciler dövüldü; sendika binasına, milletvekillerine, hatta hastanenin acil servisine gaz bombası atıldı; Taksim çevresindeki semtler, gaz bulutu altında kaldı.

Geçen yıl İstanbul'u felç eden trafik önlemleri alan, "barikatı" köprülere ve vapurlara kuran devlet, işine gidemeyen insanların çok büyük tepkisini almıştı. Bu defa Taksim'in çevresini kuşatmayı ve çok küçük gruplar büyümeden, biraraya gelemeyen dağıtmayı hedefliyorlardı. DİSK binası, 1 Mayısı yönetmek için üs olarak belirlenmişti; devletin saldırısının ilk hedefi de DİSK binası oldu.

Devletin bu kadar büyük bir terör estirmesinin bir nedeni, 1 Mayıs günü Taksim'e çıkılmasını engellemektir. Ancak bundan daha belirleyici olan etken, genel olarak işçi ve emekçiler üzerinde bir yılgınlık ve korku yaratabilmek; terörün şiddeti ile kitleleri sindirmektir. Polislin attığı bombalarda ve savurduğu tekmelerde bariz biçimde görülen kin ve nefret, sadece saldırının mağduruna değil, yarın herhangi bir konuda direnişe geçme ihtimali olan tüm işçi ve emekçilere yönelmişti.

Ancak, bu kadar büyük şiddete rağmen birilerinin direnmeye devam etmesi, devletin bu amacını boşa çıkarttı, hatta tersine çevirdi. Direniş büyüdükçe, saatler boyunca farklı farklı noktalarda çatışmalar sürdükçe, kitlelerde yılgınlık değil, moral ve coşku büyüdü. Onbinlerce

kişinin sabahın erken saatlerinden öğleden sonraya kadar süren direnişi ve kararlılığı, bu 1 Mayıs'ta zaferin, devrim hanesine yazılmasını sağladı.

Bu sonuç, son aylarda hem işçi emekçiler hem de burjuvazi cephesinden yaşanan gelişmelerin bir ürünüydü. Son aylarda kitle hareketinde bir yükseliş eğrisi ortaya çıkarken, burjuvazinin krizi giderek derinleşmişti. Dergimizin son sayılarında bu konuda çeşitli değerlendirme yazıları yer aldı. Buradan yola çıkarak bu yıl 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkmanın koşullarının olgunlaştığını, bu zeminin oluştuğunu ifade ettik. Ortaya çıkan tablo, bunun doğru bir tespit olduğunu göstermiştir. Bu sonuçtan yola çıkarak, bu zemini hazırlayan koşullara dönüp bir kere daha bakmak gerekiyor.

Burjuvazinin derinleşen krizi

Son aylar, burjuvazinin hem ekonomik, hem de siyasi alanda giderek derinleşen krizine tanıklık etti. Krizin böyle iki yönlü bastırması, burjuvazinin de iyice sıkışmasına ve atmak istediği adımlarda zorlanmasına yol açtı.

Burjuvazinin yaşadığı ekonomik kriz, dünyada giderek daha etkili hissedilmekte olan ekonomik krizden bağımsız değildir. Geçtiğimiz yıl ABD'de önce konut kredilerinde ortaya çıkan ekonomik kriz, dünyanın '29 bunalımından bu yana yaşadığı en şiddetli krizin ilk habercisiydi. Ve bu kriz, ABD dışına da hızla taşdı, İngiltere, Almanya gibi Avrupa ekonomisinin motor ülkeleri başta olmak üzere, tüm dünyayı etkisi altına almaya başladı.

Türkiye'nin, bu krizi en şiddetli yaşayacak ülkelerden biri olduğu, 2008 başından bu yana giderek daha fazla dile getiriliyor. Ekonomistlerin ve uluslararası ekonomi kurumlarının buna dönük olarak yayınladıkları raporlar, yaptıkları açıklamalar, Türkiye'deki ekonomik tablonun giderek kötüleştiğini gösteriyor. 2001 yılında yaşanan krizden sonra estirilen "yalancı bahar" döneminin sonuna gelindiği, ekonomiyi sert bir çöküşün beklediği artık açıkça gözler önünde duruyor.

2001 krizinin sarsıntısının atlatılmasının arkasından 2002 Kasım ayında seçimleri kazanarak hükümeti kuran AKP, ekonomi politikalarını İMF'nin reçeteleri doğrultusunda şekillendirdi. Gerçek ekonomi ile, yani üretimle hiç ilgilenmeyen, sadece para politikalarını takip eden, faiz-kur-enflasyon hedeflemelerinden ibaret politikaları bunlar. Bu politikalar sayesinde, kısa vadede büyük karlar vurmaya isteyen sıcak para, ülkeye ak-

tı, Türk parasının değerini yükseltti ve genele yansıyan bir refah havası oluşturdu. Ancak bu arada en önemli işletmeler, bankalar, tarım arazileri yabancılara satıldı, üretim rakamları giderek düştü, gerçek ekonomide, üretime dönük sektörlerde yıkımlar yaşandı. Yıkımlar, özellikle tarım sektöründe çok daha çarpıcı bir biçimde yaşandı ve kitlelerin genelini etkileyecek düzeyde ciddi bir gıda krizine dönüştü.

2002-2006 arası dönemde, sıcak para büyük karlar vurdu. Aynı dönem, burjuvazi açısından da oldukça karlı geçti. Çıkarılan yasalar ve hak gasplarıyla, işçi ve emekçiler üzerindeki sömürü katmerlendi. Ancak bugün artık “deniz bitti”, onlar için de karlı günlerin sonuna gelindi. Bu nedenle, krizi en az zararla kapatmanın, olabildiğinde kısa bir biçimde atlatmanın yollarını arıyorlar. Bu da onları fazlasıyla sıkıştırıyor.

Ekonomik kriz, siyasi krizi de berabere getiriyor. Kar hesabı, burjuvazinin iç çelişkilerini derinleştiriyor. Krizden daha az etkilenmenin yolu olarak birbirlerinin ayağını kaydırmaya, birbirlerinin rant alanlarına el atarak kurtulmaya çalışıyorlar. Siyasi kriz, kendisini en somut olarak türban krizinde, Ergenekon soruşturmasında ve AKP’nin kapatılması davasında gösteriyor. Krizin başlangıcı, Temmuz seçimlerine kadar uzanıyor.

AKP, 22 Temmuz seçimlerinde elde ettiği büyük başarının etkisiyle, ikinci hükümetleri döneminde biraz daha rahat, biraz daha pervasız davranma hakkını kendisinde görmeye başladı. Yoksullara dağıtılan “sadaka” paketleriyle oluşmuş olsa da büyük bir kitle desteğini arkasına almış olduğunu düşünüyordu. Böylece AKP hükümeti (ve arkasındaki ABD işbirlikçisi burjuvazi) elini rahatlattı.

ABD’nin verdiği istihbarat ve destek sayesinde Şubat sonunda gerçekleştirilen Kandil operasyonu, bu rahatlığı pekiştiren bir etken oldu. PKK’ye karşı saldırı konusunda burjuvazinin ortaklaştığı bir dönemdi bu. Üstelik, AKP bu arada Ergenekon operasyonunu gerçekleştirmiş, Veli Küçük’e kadar uzanan biçimde büyük tutuklamalar gerçekleştirmişti. Kontrgerilla faaliyetlerinin gelip dayandığı son adres olan Veli Küçük’ün tutuklanması ve Ergenekon operasyonunun tamamı, ABD işbirlikçilerinin, inisiyatifi ele geçirme adına yaptıkları önemli bir hamle olmuştu. Avantajlı konumda olduğunu düşünen ABD işbirlikçileri, İran ve Afganistan konusunda bir adım daha atmak istediler ve PKK’ye darbe vurulması karşılığında Afganistan ve İran pazarlığını gündeme getirerek bir uzlaşma zemini bulmaya çalıştılar.

Ancak hareketin ortak yapılması, aradaki çelişkileri gideren ya da ABD işbirlikçilerinin elini güçlendiren bir etki yaratmadı.

AKP’nin 1 Mayıs karşısındaki tutumu, siyaseten ne kadar sıkıştığının kanıtı oldu.

Önce ‘demokrat’ maskesini yüzüne geçirdi ve 1 Mayısı sahiplenmeye çalıştı.

Amacı bir taraftan 1 Mayıs konusunda birtakım adımlar atarak kitleler nezdinde prestij kazanmaktı.

Bir taraftan da 1 Mayısın militan içeriğini boşaltmak, ‘bağrına basarak boğmak’, böylece tehlikeli bir hal almasına engel olmaktı.

Ancak “dozu” tutturamadı, sınırları iyi çizemedi. 1 Mayısın tatil ilan edilmesi ile ilgili önerge bu amaçla gündeme getirildi.

Devlet ise bu kadarına hazır değildi, bunu çok tehlikeli buluyordu. 1 Mayısın tatil edilmesi, 1 milyon kişinin meydanlara çıkmasına yol açabilirdi. Böyle bir 1 Mayıs, yılın başından itibaren GSS’ye karşı yükselmekte olan mücadeleyi, yeni bir evreye sıçratırdı.

Bu tatil, kitle hareketinin kazanımı olur, bu da kitlelerin kendilerine güvenlerini artırır, kararlılığını güçlendirirdi.

Böylesi sonuçlar doğacağını gören burjuvazi, AKP’yi frenledi, geri adım atmaya zorladı.

Tam tersine, hareketin PKK’nin büyük direnişiyle karşılaşması ve fiyasko ile sonuçlanması, aradaki çelişkileri daha da keskinleştirdi. Üstelik aynı günlerde, bu hareket ile birlikte, rüzgarın kendisinden yana esmeye başlayacağını zanneden AKP’nin, türban konusunu dayatması, kaldırdığı taşın ayağına düşmesine neden oldu.

AKP’nin kapatılması davası bu koşullarda gündeme geldi. Ergenekon operasyonu ve türban konusunda “fazla ileri giden” AKP’yi frenlemek için yapılan bir hamle idi bu. Üstelik, gerek türban konusunda, gerekse GSS (Genel Sağlık Sigortası) Yasası konusunda kitlelerin AKP’ye dönük tepkileri artmaya, seçimlerde AKP’den yana oluşan hava dağılmaya başlamıştı. Keza, AKP’lilerin sınırsız bir biçimde artan zenginlikleri, devletin kaynaklarını yağmalamadaki pervasızlıkları, oğulları, damatları vb üzerinden vurdukları büyük vurgunlar ve yaptıkları düğünlerde ortaya çıkan adeta ‘saltanat’ havası ile oluşan ‘açgözlülük’ tablosu, kitlelerde AKP’ye karşı tepkileri yoğunlaştıran bir başka etkeni.

AKP’nin kapatılması davası, bu zemin üzerinde yükseldi. Davanın açılmasının hemen arkasından AKP’nin, Ergenekon operasyonunu yeni bir aşamaya getirmesi, İşçi Partisi yöneticileri başta olmak üzere rektörlere, aydınlara varıncaya kadar geniş bir kesimi gözaltına alıp sorgulatması, tansiyonu biraz daha yükseltti, tepkileri artırdı. Aynı dönemde, uluslararası konjonktür de ABD işbirlikçilerinden yana değildi; bu gidişi, AKP’nin yıpratılmasını durduracak koşullar yoktu.

AKP’nin 1 Mayıs fiyaskosu

Kapatma davası ile ‘bir ayağı çukurda’ olan hükümet, 1 Mayıs’ta büyük bir darbe daha aldı.

Aslında 1 Mayıs tartışmalarının ilk gündeme geldiği dönemde, devletin tutumunun bu kadar şiddetli olacağı beklenmiyordu. Bu yıl 1 Mayısın çok güçlü bir biçimde kutlanmasının, yüzbinlerce insanla Taksim’e çıkmanın koşulları olgunlaşmıştı. Bu durumun farkında olan diğer klikler, 1 Mayısı hükümeti yıpratmanın bir manevrası haline getirmeye çalıştılar.

AKP’nin 1 Mayıs karşısındaki tutumu, siyaseten ne kadar sıkışmış durumda olduğunu göstergesi oldu. Önce, türban ve kapatma davasına karşı takındığı ‘demokrat’ maskesini yüzüne geçirdi ve 1 Mayısı sahiplenmeye çalıştı. Amacı bir taraftan 1 Mayıs konusunda birtakım adımlar atarak kitleler nezdinde prestij kazanmaktı. Bir taraftan da 1 Mayısın militan içeriğini boşaltmak, ‘bağrına basarak boğmak’, böylece tehlikeli bir hal almasına engel olmaktı. Ancak “dozu” tutturamadı, sınırları iyi çizemedi. 1 Mayısın tatil ilan edilmesi ile il-

gili önerge bu amaçla gündeme getirildi.

Devlet ise bu kadarına, hem de bugünkü koşullarda hazır değildi, bunu çok tehlikeli buluyordu. 1 Mayısın tatil edilmesi, 1 milyon kişinin meydanlara çıkmasına yol açabilirdi. Böyle bir 1 Mayıs, yılın başından itibaren GSS’ye karşı yükselmekte olan mücadeleyi yeni bir evreye sıçratırdı. Bu tatil, kitle hareketinin kazanımı olur, bu da kitlelerin kendilerine güvenlerini artırır, kararlılığını güçlendirirdi. Böylesi sonuçlar doğacağını gören burjuvazi, AKP’yi frenledi, geri adım atmaya zorladı.

Ancak bu konunun bir kere gündeme gelmiş olması, sonrasında ‘dağın fare doğurması’ daha büyük tepki yarattı. Aslında bu dönemde, AKP’nin attığı her adım, kendisini vuran bir bumeranga dönüştü. “Ayaklar” konusunda yaptığı büyük gaf, bugüne kadar ‘halktan’ biri olarak lanse edilmeye çalışılan Erdoğan’ın gerçek yüzünü ve sınıfsal bakışını bütün çıplaklığı ile ortaya çıkardı. Üstelik kendi kökeni de ‘ayak’lara dayanan bir ‘sonradan görme’ olması çok daha büyük tepki yarattı. Keza 1 Mayıs’ın tatil edileceği havasının yaratılmasının arkasından, sadece “Emek ve Dayanışma günü” ilan edilmesi, tepkileri doğurdu. Her fırsatta tatil ilan eden, dini bayramlara mutlaka ek yapan AKP hükümetinin, işçilere ‘bayramı çalışırken kutlamayı’ tavsiye etmesi, nasıl hesaplandığı belirsiz bir ‘ekonomik zarar’ ortaya sürmesi, tansiyonu yükselten bir etki yarattı. Taksim’i engellemek için öne sürülen argümanlar da AKP’nin artık sürünmeye başladığının göstergesiydi. Yılbaşılarda çıkan rezaletler, maç kutlamalarında yaşanan sınırsızlıklar bir tarafa, 14 Nisan’da Taksim’in polisler tarafından gaspedildiği, trafiğe kapatıldığı görüntüleri, son derece tazyikli ve Taksim’in sadece işçilere kapalı olduğunun çarpıcı bir göstergesiydi. Son güne kadar Taksim tartışmasının canlı tutulması, sanki Taksim’e izin verecekmiş gibi bir hava yaratılması ve son gün kesin olarak Taksim’in yasaklanması da işin tuzu biberi oldu.

1 Mayıs günü geldiğinde ise, AKP adeta “çaresiz” kalmıştı. Yükselen hareketin önünde duramamış, kitleleri yatıştırmayı, ikna etmeyi ise başaramamış, tersine her hareketiyle kitleleri daha da ayağa kaldırmıştı. Sonuçta 1 Mayıs günü yaşanacakları durdurmak için dizginsiz bir terör estirmekten başka çaresi kalmamıştı. Hareketi ezmeyi, yoketmeyi başarırca, kaybettiği otoriteyi ve gücü yeniden kurabileceğini düşünüyordu.

Kısacası AKP, süreci kendi hedefleri doğrultusunda iyi yönetemedi. Kapatma davası ile yıpranan prestijini kurtarmaya çalışırken, bu defa çok daha şiddetli bir prestij kaybına, üstelik işçi ve emekçi kitlelerin tepkisini alarak, uğradı. 1 Mayıs

kadar AKP'ye karşı oluşan tepkiler, 1 Mayıs günü yaşananlardan sonra infiale dö-nüştü.

Kitlelerdeki tepkinin büyüklüğü, yaşa-nan vahşetin boyutu, AKP'nin ayağının bi-raz daha kaymasına neden oldu. Kitle ör-gütleri, sendikalar, kurumlar uygulanan şiddete, estirilen teröre tepki gösterdiler. Aydınların önemli bir kısmı da AKP'ye verdikleri desteği çekmeye başladılar. Hat-ta CHP ve MHP bile uygulanan şiddeti kı-namak zorunda kaldı. Oluşan hava, TÜSİ-AD'ı bile açıklama yapmaya zorladı. TÜ-SİAD, "Güvenlik güçlerinin orantısız güç kullanmasını kaygı ve üzüntüyle izledik" açıklamasını yaparken GYİAD (Genç Yö-netici ve İşadamları Derneği) bir adım daha ileri giderek "Suç işlenmiştir. İşçilerimizin yanındayız" dedi. Yaşananların arkasından ABD'nin bile AKP'nin arkasındaki deste-ğini çektiğini, ABD işbirlikçisi medyanın tutumundan anlamak mümkün. AKP'nin gösterdiği yönetme zaafiyeti, yaptığı gaflar ve yarattığı 'beceriksizlik' tablosu, ona en fazla güvenen ABD'ci kesimleri bile geri çekilmeye zorladı.

AKP bu süreçten yıpranarak çıktı. 2002 yılında seçimleri kazanırken kimileri onu "değişimci", "yenilikçi" ve "demokrat" olarak alkışlamışlardı. Son aylarda ise, pul-ları iyice döküldü, yaratmaya çalıştığı bu tablo çöktü. Bugün, muhalif kesimler bu fırsattan yararlanarak onu daha fazla yıpratmaya çalışacaklardır. Ayağının kaydırıl-ması, hükümetten düşürülmesi çok da uzak bir ihtimal değildir.

Burada üzerinde durulması gereken en önemli unsur, AKP'nin sonunu getiren asıl unsurun işçi-emekçi hareketi olmasıdır. AKP, klik çatışmaların ürünü olarak değil, GSS'ye karşı başlayan, 1 Mayısla katlanan kitle hareketinin etkisiyle yıpranmış ve güç kaybetmiştir. Bunu başaran kitle hareketi-nin gücünü iyi görmek gerekir.

Taksim'i 2007 1 Mayıs'nda kazanmıştık

Bu yıl 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkmanın koşulları son yıllarda yaşanan işçi emekçi eylemlerinden bağımsız değildir. Bunun hazırlığı uzun süren yenilgi yılları içinde yaşanan tek tek, ancak belirleyici eylemler içinde yapıldı, köşetaşları oluşturuldu, 2007 1 Mayıs'ında ise Taksim'e çıkılarak adı kondu.

2004 Saraçhane 1 Mayıs'ı çok önemli bir dönüm noktası oldu, kitle hareketi için-de. '97 yılından itibaren Çağlayan yolunun bariyerleri arasına hapsedilen kitleler, 2004 yılında, devletin bütün tehditlerine rağmen Saraçhane meydanına aktı, onbinlerce kişi 1 Mayıs'ı özgürleştirmenin coşkusuyla yaşa-dı.

2004 Haziran'ında yaşanan NATO pro-

AKP bu süreçten yıpranarak çıktı. 2002 yılında seçimle-ri kazanırken kimile-ri onu "değişimci", "yenilikçi" ve "de-mokrat" olarak alkış-lamışlardı. Son ay-larda ise, pulları iyi-ce döküldü, yaratma-ya çalıştığı bu tablo çöktü. Bugün, muha-lif kesimler bu fırsat-tan yararlanarak onu daha fazla yıpratma-ya çalışacaklardır. Ayağının kaydırılma-sı, hükümetten düşü-rülmesi çok da uzak bir ihtimal değildir.

Burada üzerinde durulması gereken en önemli unsur, AKP'nin sonunu ge-tiren asıl unsurun işçi-emekçi hareketi olmasıdır. AKP, klik çatışmaların ürünü olarak değil, GSS'ye karşı başlayan, 1 Mayısla katlanan kit-le hareketinin etki-siyle yıpranmış ve güç kaybetmiştir. Bunu başaran kitle hareketinin gücünü iyi görmek gerekir.

testoları, 1 Mayıs'tan alınan güçle örgüt-lendi. 2002 yılında başlayan ve 2003 Nisa-nında Irak'ın işgal edilmesiyle durgunlaşan antiemperyalist, savaş karşıtı hareket, 2004 NATO protestolarında yeniden can buldu.

2005 yılı Ocak ayındaki SEKA direnişi ve işgali, özelleştirme karşıtı işçi hareketi-nin motor gücü haline geldi. "SEKA kıvıl-cım, biz yangın olacağız" diyen Tekel baş-ta olmak üzere bir çok işyerlerinde işçiler, özelleştirmeye karşı mücadeleyi SE-KA'dan aldıkları güçle yürüttüler. Tekel, Seydişehir fabrikalarında kararlı işçi ey-lemleri yaşandı.

2005 yılında yaşanan 8 Mart eylemi, uzun yıllardır feministlerin hakimiyetinde gerçekleşen 8 Martlara, militan ve kitlesel bir son anlamına geliyordu. İzinsiz olması-na ve devletin saldırısına rağmen kitlesel ve kararlı bir eylem gerçekleştirilmişti.

2007 Ocak ayında Hrant Dink'in kaldı-rımında yatan cansız bedeni, 'artık yeter' di-yen yüzbinlerin sokağa çıkmasına neden oldu. Cenaze töreninde Taksim'den yürü-yerek geçen yüzbinler, 1 Mayıs'ta Tak-sim'de buluşma sözü veriyorlardı.

2007 1 Mayıs'ında, Taksim meydanının ortasında atılan "İşte Taksim, İşte 1 Ma-yıs!" sloganı, onyılların hasretini, özlemini ifade ediyordu. '77 1 Mayıs'ının 30. yıldö-nümünde, onbinlerce kişiyle ve saatlerce süren çatışmanın arkasından Taksim'e çı-kılmıştı. Ve artık o andan itibaren, 2008 1 Mayıs'ının Taksim'de kutlanacağı, tartış-masız bir gerçek halini almıştı.

İşçi-memur, öğrenci ve

Kürt hareketi yükseliyor

2008 yılının ilk aylarında, kitle hareke-ti açısından oldukça önemli gelişmeler ya-şanmaya başladı. İşçi ve memurlar GSS karşıtı eylemlerde, Kürt halkı Newroz'da, öğrenci hareketi ise sivil faşizme karşı sa-vaşta önemli mevziler elde ettiler.

Yılın başından itibaren GSS karşıtı ey-lemler, işçi ve memur hareketi açısından önemli bir dinamik haline geldi. Sendika-lar, meslek odaları, çeşitli kitle örgütleri ve devrimciler, GSS'ye karşı mücadele için kurulan platformlarda biraraya geldiler ve eylemler örgütlediler. İstanbul'da başlayan platform çalışmaları hem diğer illere, hem de büyük illerde ilçelere yayılarak örgüt-lendi. Bu dönemde, işçi ve memurların, kendi sendikal örgütlerine, sendikal çalış-malarına duydukları ilginin arttığı da göz-ler önündeydi. İstanbul'da Türk-iş Muhafif Şubeler Platformu'nun kurulması ve bu şu-belerin GSS platformu içinde yer almaları da önemli bir gelişmeydi.

GSS platformları sayısız yerel eylem yaptıktan sonra, konfederasyonlar ve oda-lar 14 Mart'ta ülke genelinde iki saatlik iş bırakma, 1 Nisan'da ise yine ülke genel-

de genel grev ilan ettiler. '90 yılında yapı-lan 3 Ocak genel grevinin arkasından ilk kez ülke genelinde iş bırakma yapılıyordu. Sendikalar bu eylemlerin örgütlenmesini, taban çalışmasını doğru düzgün yapmadı-lar. Taban baskısının etkisiyle eylem karar-ları almak zorunda kalan sendika yönetici-leri, çok büyük katılımın olmasını istemi-yor, sadece genel çağrılar yaparak, katılımı düşük tutmaya çalışıyorlardı. Ancak buna rağmen, her iki eylemde de katılım çok yüksek oldu; hiç beklenmedik yerlerde, küçük illerde ya da ilçelerde çok coşkulu eylemler gerçekleştirildi.

1 Nisan günü Ankara'da Kızılay mey-danına çıkılması ise, eylemlerin doruğuy-du. Kızılay meydanı uzun yıllardır emekçi-lere kapalı, tıpkı Taksim gibi yasaklı bir meydandı. Devletin 1 Nisan eylemini en-gelleme çabası, önce kitlenin militan bir di-reniş sergilemesine, arkasından açtığı ge-diklerden Kızılay'a akmasına yol açtı. Kimsenin beklemediği ve planlamadığı bir biçimde, Kızılay meydanı emekçiler tara-fından fethedildi.

Aynı dönemde, Newroz eylemleri, ayrı bir koldan, ayrı bir direniş odağı oluşturdu. Yıllardır "barış" söylemleriyle uyutulmaya ve ABD'nin işbirlikçisi haline getirilmeye çalışılan, devletle barışmaya ve ABD'nin hesapları doğrultusunda İran'a karşı savaşı-maya zorlanan Kürt halkı, sınırötesi ope-rasyonun arkasından, Newroz'la sokaklara döküldü. Devletle 'barış'manın mümkün olmadığını bir kere daha sınımış olarak ha-rekete geçti. ABD'nin çıkarları için değil, kendi çıkarları için savaşmanın tek çare ol-duğunu, emperyalistlere ya da işbirlikçile-rine güvenmenin kurtuluş olmadığını, ken-di deneyimi doğrultusunda görmüş, anla-mış olmanın verdiği bir bilinçle sokakları yeniden tutuşturdu.

Newroz eylemleri genel olarak çok kit-lesel, coşkulu ve militan geçti. İzin veril-meyen yerlerde yapılan binlerce, onbinler-ce kişilik eylemler, devletle şiddetli çatış-malara sahne oldu. Mitinge izin verilme-miş olması, Kürt emekçilerini durdurmadı, tersine, daha militan kutlamaların önünü açtı. Bu eylemlerde şehitler de verildi. Newroz eylemleri, adeta '90'lı yılların ilk yarısındaki serhıldanları hatırlatırcasına güçlü ve militandı.

Newroz'a damgasını vuran olay ise, Yüksekova'da Newroz'da vurularak şehit düşen Yahya Menekşe'nin cenazesi oldu. Menekşe'nin cenazesi, gece gizlice devlet tarafından gömülmüştü. Sabah bu durumu öğrenen Yüksekova halkı, erken saatlerden itibaren sokaklara döküldü. Eylemlerin tek talebi vardı; cenazenin halka teslim edil-mesi. Çatışmalar saatler sürdü. En son, ce-naze verilmeden eylemlerin bitmeyeceğini anlayan devlet, çok önemli bir geri adım atmak zorunda kaldı: Cenaze devlet tara-

findan mezardan çıkartıldı ve kitleye teslim edildi. Onbin kişi tarafından yapılan törenle, cenaze yeniden gömüldü.

Geçmişte, devletin kaçırarak gömdüğü cenazenin, sonradan alınıp başka yere götürülmesi, ya da götürülmeden, gömüldüğü yerde tören yapılması gibi olaylar oldukça fazla yaşanıyordu. Ancak cenazenin devletten eylemle istenmesi ve bu eylemler sonucunda devletin mezardan çıkartıp vermek zorunda kalması, ilk defa yaşanıyordu. Bu yanıla, Yüksekova'da yaşanan eylem, Kürt hareketi açısından önemli bir birikimi, bir dönüm noktasını ifade ediyor.

Newroz eylemlerinde dikkati çeken bir diğer nokta ise, uzun yıllar sonra ilk defa Newroz'un devrimci yapılarla birlikte örgütlenmesi oldu. Kürt hareketi, Türkiye Devrimci Hareketi ile arasına koyduğu mesafeyi, biraz sınırötesi operasyonların yarattığı dayanışma isteğiyle, biraz da emperyalistler ve işbirlikçilerinden umudu kesmesinin etkisiyle, kapatma arayışına girmişti. Bu arayış, TDH'nin operasyonları protesto etme ve Kürt halkına destek olma isteğiyle birleşince, Newroz, uzun yıllar sonra ilk kez ortaklaştı. Metropollerdeki mitinglerde Kürt halkının TDH ile kurduğu yakın ve sıcak ilişkiler de aradaki mesafenin kapanmakta olduğunu gösteriyordu.

Aynı dönem, öğrenci hareketinin sivil faşist saldırılarla karşı karşıya kaldığı bir dönem oldu. Bunun odak noktasına Akdeniz Üniversitesi oturdu. Akdeniz Üniversitesinde devrimci öğrencilerin üzerine silahlı ateş eden faşistin görüntüsü herkesi ayağa kaldırdı. Hem televizyonda hem de gazetelerde yer alan görüntülerde iki unsur öne çıkıyordu. Birincisi ateş eden kişinin öğrenci olmadığı, tıpkı 12 Eylül öncesinde olduğu gibi okullardaki devrimci hareketi bastırmak amacıyla yetiştirilen sivil faşist kadrolardan biri olduğu çok açıktı. İkincisi, devrimci, anti-faşist öğrenciler, kendilerine sıkılan kurşunların üzerine koşuyor ve "kaçmayın" diye bağıyorlardı. Sivil-faşist saldırının boyutu ve saldırıyı püskürten direnişin gücüyü herkesi harekete geçiren. Kurşunların üzerine koşan öğrencilerin sloganları, tüm anti-faşist kesimlere güç vermişti. Son yıllarda, üniversitelerde faşist saldırılar karşısında oluşan savunmacı direniş ve güçler dengesinde oluşan "beraberlik" durumu, Akdeniz Üniversitesi'nde yaşanan bu olaydan sonra değişti. Başta Ankara DTCF olmak üzere, okullarda ardarda yaşanan çatışmalarda, moral üstünlük devrimci-demokrat öğrencilere geçti. Antalya'da sıkılan kurşunlara gösterilen direniş ve ölümün üzerine yürüyüş, bütün öğrenci hareketine direnme gücü verdi.

2008 yılı, üç kolda birden yükseliş eğilimi, kitle hareketinde genel bir canlanma ile başladı. İşçi-memur hareketi GSS karşıtı eylemlerde, Kürt hareketi Newroz'da,

Sendikal bürokrasi ve sarı sendikacılık üzerine temel gerçekler, tartışılmaz doğrulardır. İşin doğası gereği, sendikal bürokrasi, sınıf uzlaşmacı bir çizgi izler. Ancak devrimin yükselişe geçtiği, işçi-emekçi hareketinin büyüdüğü dönemlerde tabandan oluşan baskı, bu tür sendikacıları bile ister istemez devrimci yapılarla daha iyi ilişkiler kurmayı gerektirir.

Devrimci yapılar ise, sendika yönetimlerini gerek politikalarıyla, gerekse de işçi-emekçi tabanları aracılığıyla zorlamakla karşı karşıyadır. Onların faaliyetine yön verebildiği, tıkanma noktalarını açabildiği oranda harekete önderlik edebilir. Devrimciler burada boşluk bırakırsa, devletin baskısı ya da hareketin dönemsel dalgalanmaları, sendika bürokrasisini kolaylıkla dümen kırmaya götürebilir. Zaten ona egemen sınıfların biçtiği rol de budur. 1 Mayıs günü son anlarda yaşanan gelişmeleri böyle okumak gerekir.

öğrenci hareketi anti-faşist mücadelede önemli mevziler kazandılar. Hareketin üç kolda birden yükselişi, yenilgi yıllarından çıkışın bir işareti olarak birleşti, bütünleşti.

2008 1 Mayıs, bu eylemlerin, kitle hareketindeki bu yükselişin, son yılların ağırlığını üzerinden atışın ürünü olarak Taksim hedefine kilitlendi.

Sendikaların 1 Mayıs politikası

Yükselen dalganın farkında olan sendikalar, bu dalganın üzerine binmek, dalga dan faydalanarak kendisini büyütmek hedefini taşıdılar. Başından itibaren Taksim konusunda kararlı görünen sendikalarda, özellikle DİSK Genel Merkezi'nde bu yaklaşım, açık bir biçimde görünüyordu.

İşçi sendikaları sözkonusu olduğunda, DİSK adeta rakipsiz görünmektedir. Diğer konfederasyonların durumu ortadadır.

Bugüne kadar 1 Mayıs'larda hep en sağda bir çizgi izleyen Hak-iş, bu yıl da üzerine düşeni yaptı. Bugüne kadar, devletle gerginliklerin yaşandığı 1 Mayıs'larda, elinde Türk bayraklarıyla kutlamalar yapmayı tercih etmişti. Geçen yıl ise, 1 Mayıs kutlaması yapmamayı bile gündeme getirdi ve kendisi yapmadı da.

Bu yıl ise, Hak-iş'in tutumu, devletin resmi 1 Mayısını düzenlemek oldu. Resmi devlet töreniyle ve Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden getirilen taşıma işçileriyle 1 Mayısı kutladı Hak-iş! Devletin Newroz'u 'devletleştirmesi' gibi, Hak-iş de 1 Mayısı 'devletleştirmeye', resmileştirmeye öna-yak oldu, o rolü üstlendi. 1 Mayısın resmi tatil olmasının tartışıldığı bir dönemde, Hak-iş'in bu tutumu, önümüzdeki dönemde devletin politikasının nasıl şekilleneceğini göstermekteydi.

Üye sayısı en büyük konfederasyon olan Türk-iş'in konumu ise son derece karmaşıktır. '07 Temmuz seçimlerinin rüzgarını arkasına aldığı düşünün AKP, "Türk-iş yönetimini istediğini" hatta "5-0" olmasını söylemişti. Gerçekten de son Türk-iş genel kurulunda, AKP'nin listesi seçimleri kazandı. Ve bu liste yönetime gelmez, ilk iş olarak bugüne kadar hiçbir Türk-iş yönetiminin yapmaya cesaret edemediği işi yaptı, işçilerin bütün tepkisini göze alarak, asgari ücretin altına imzayı attı. Bu durum, Türk-iş içindeki muhalif, devrimci-demokrat işçiler ve sendika şubelerinde ciddi sıkıntılar yarattı.

Aslında muhalif şubelerin yaşadığı sıkıntının temeli 2004 1 Mayısında atılmıştı. DİSK, KESK ve devrimci yapılar Saraçhane'de eylem yaparken, Türk-iş, Hak-iş ve İşçi Partisi ile birlikte Çağlayan meydanına gitmişlerdi. Muhalif şubeler ise, buna karşı tavır almayı başaramamış, bunu göze alamamışlardı. Bu nedenle hem Saraçhane'ye katılan devrimci yapılardan, hem de

kendi tabanlarından tepki almış, eleştirilmişlerdi. Buna rağmen, muhalif sendikalar, 2007 1 Mayısında da Taksim yerine Kadıköy'deki yasal mitinge katılmayı tercih ettiler. Bu da onlara yönelik eleştirileri yoğunlaştırdı, kendi içlerindeki tartışmayı derinleştirdi. Bardağı taşıran son damla, son genel kurulda, muhalif sendikalardan kimilerinin AKP'li listede yer alması oldu.

Tüm bu gelişmeler ve Türk-iş içinde artan huzursuzluk, 2008 başında İstanbul'da yönetime muhalif Şubeler Platformu'nun kurulmasına yol açtı. İçinde devrimci-demokrat yöneticilerin ve üyelerin bulunduğu bu sendikalar, Türk-iş Genel Merkezi'nden farklı hareket etmeye başladılar. Özellikle GSS eylemleri sözkonusu olduğunda bu farklılık daha belirgin olarak ortaya çıktı. Türk-iş'in içinde yer almadığı eylemlere İstanbul'daki muhalif şubeler katıldılar. 1 Mayıs tartışmalarında da muhalif şubeler yine Türk-iş'in önünden gittiler ve Taksim kararını aldılar. Bu kez 1 Mayıs "bölen" olmayacaklarını baştan ortaya koydular.

Türk-iş genel merkezi ise, hem tabandaki basıncın etkisiyle, hem de İstanbul'daki kimi şubelerin bu kararlılığı karşısında Taksim kararına ortak oldu. Bu kararda, 1 Mayıs'ın resmi bir bayram olarak kutlanması yönünde AKP içinde girişimlerin olmasının da rolü vardı. Öyle ki, bu yönde hazırlanan "kanun tasarısı" ilk kez meclisteki tüm partilerce de destekleniyor ve böyle bir kararın çıkacağına neredeyse kesin gözüyle bakılıyordu. Ne var ki, AKP hükümetinin tutumu değişti ve 1 Mayıs, "malumun ilanı" şeklinde yorumlanan "Emek ve dayanışma günü" olarak kabul edildi, fakat "resmi tatil" ilan edilmedi. Hükümetin bu tutum değişikliği karşısında, Türk-iş'in yaşadığı dalgalanma son derece çarpıcıydı. Son güne kadar süren pazarlıkların ardından, hükümetin Taksim'e kesin olarak izin vermediği ortaya çıkınca, Türk-iş Genel Başkanı, bu koşullarda hükümete karşı çıkmayacaklarını ve Taksim hedefinden vazgeçtiklerini söyledi. Hemen arkasından, 1 Mayıs tertip komitesinde görev alan Türk-iş Genel Sekreteri ise, Taksim'e çıkma kararının arkasında olduklarını açıkladı. 1 Mayıs günü ise, muhalif şubeler eylemlerin içinde yer aldılar.

1 Mayıs'ta ortaya çıkan bu tablo, Türk-iş'in geleceği açısından önemli bir dönemece ifade etmektedir. 1 Mayıs, Türk-iş'in içine bir neşter attı, uzun zamandır büyü-mekte olan yarayı patlattı. Bugün, Türk-iş, olağanüstü bir genel kurul ile yönetim değişikliğinden, muhalif şubelerin ayrılması-na kadar, çeşitli olasılıklarla karşı karşıyadır.

Hareket yükselmektedir ve bir iddiası olan bütün sendika şubeleri, daha militan, daha etkili eylemler gerçekleştirmek zo-

rundadır. Aksi taktirde, üyelerini kaybetmeleri, yetkilerini aynı işkolundaki başka sendikaya kaptırmaları, ya da koltuklarını yitirmeleri gibi tehlikeler, onları beklemektedir. Türk-iş'in muhalif şubeleri de yükselen hareketin içinde yer almadıklarında, altında kalacaklarını bilmektedirler.

Süreçten tüm zikzaklarına rağmen yine de en güçlü çıkan sendika, DİSK olmuştur. 1 Mayıs süreci boyunca tüm konfederasyonları önderliğini adeta DİSK üstlenmiştir. Geçen yıl Taksim'de yaptığı kararlılık gösterisi ile büyük bir puan toplayan DİSK yönetimi, GSS eylemlerinde de ön sırada yer alarak konumlarını pekiştirmeye çalıştı. Bu 1 Mayıs'ta ise, DİSK binasının “komuta merkezi” olması, tüm kitlenin gözünün oraya dönmesi ve saldırıların odağına oturması, DİSK'i öne çıkardı. Ne var ki DİSK yönetimi, devletin yoğun şiddeti karşısında şaşırılmış, bocalamış, mecalinin ve ufkunun sınırını da ortaya koymuştur. Devrimci işçiler sendika yönetimlerini ele geçirmeye ne kadar, sendikaların kritik anlardaki bu bildik tutumları da değişmeyecektir.

Devrimciler önderlik etmeli

1 Mayıs hazırlıkları boyunca DİSK, Devrimci 1 Mayıs Platformu ile daha yakın bir ilişki içine girdi. Hatta yürüyüş kolundaki sıralama sözkonusu olduğunda, DİSK'in hemen arkasında Devrimci 1 Mayıs Platformunun olmasını istedi. Bu isteğini her ne kadar “devletin devrimcilere saldırısını önlemek” olarak açıkladıysa da, gerçek farklıydı. Bir yandan devletin “provokatörler” diye hedefe çaktığı devrimci grupları kontrol altına almaya çalışıyor, bir yandan da sırtını devrimcilere dayayarak daha güçlü bir pozisyon elde etmeye çalışıyordu.

Sendikal bürokrasi ve sarı sendikacılık üzerine temel gerçekler, tartışılmaz doğrulardır. İşin doğası gereği, sendikal bürokrasi, sınıf uzlaşmacı bir çizgi izler. Ancak devrimin yükselişe geçtiği, işçi-emekçi hareketinin büyüdüğü dönemleri farklı ele almak gerekir. Yükseliş dönemlerinde, tabandan oluşan baskı, bu tür sendikacıları bile eskisinden farklı bir profil çizmeye zorlar. Bu zorunluluk, onları ister istemez devrimci yapılara yaklaştırır, onlarla daha iyi ilişkiler kurmayı gerektirir.

Devrimci yapılar ise, sendika yönetimlerini gerek politikalarıyla, gerekse de işçi-emekçi tabanları aracılığıyla zorlamakla karşı karşıyadır. Onların faaliyetine yön verebildiği, tıkanma noktalarını açabildiği oranda harekete önderlik edebilir. Devrimciler burada boşluk bırakırsa, devletin baskısı ya da hareketin dönemsel dalgalanmaları, sendika bürokrasisini kolaylıkla dümen kırmaya götürebilir. Zaten ona ege-men sınıfların biçtiği rol de budur. 1 Mayıs

Devrimci yapıların, Taksim'de kutlanacak bir 1 Mayıs için, geçen yıla göre daha hazırlıklı geldikleri, günün bilançosundan ortaya çıkıyor. Geçen yıl yapılan hatalar, erken pes etme, hatta Taksim'e gelmeden doğrudan başka alanlara gitme gibi yanlış kararlar bu yıl çok fazla yaşanmadı. Birkaç yapı dışında, devrimci kurumların ezici bir çoğunluğu, Taksim hedefine bağlı kaldı. Kararlılık ve coşku oldukça yüksekti. Yoldaşlarımızın da içinde olduğu küçük küçük gruplar, Taksim'e açılan bütün ara sokaklarda, bütün caddelerde, köşe başlarında oluşturdukları mevzilerde büyük direnişler gerçekleştirdiler. Devrimcilerin çatışmalarında dikkati çeken en önemli unsur, oldukça disiplinli ve kontrollü hareket etmeleri idi. Devrimciler, devletle çatışırken kimseye zarar vermemeye çok büyük dikkat gösterdiler. Devrimci şiddetin hedefi, devletin resmi kurumları ve bankalar oldu.

günü son anlarda yaşanan gelişmeleri böyle okumak gerekir.

Yükselen kitle hareketi ve devletin kendi içindeki çatlakları, bu 1 Mayıs'ta sendikaları Taksim'e çıkma kararını almaya yol açtı. Ancak son günlerde devletin baskısı arttığında, sendikalar da yalpalamaya başladılar. Başbakan ile 1 Mayıs'tan üç gün önce yaptıkları görüşmeye, “yürüyüş kolunun tek güzergaha indirilmesi, kutlamanın olabildiğince kısa tutulması - bir buçuk saatin telaffuz edilmesi- gibi karar değişiklikleri, attıkları geri adımları ortaya koyuyor. Taksim hedefini kazanmak için kimi esnemeler yapmak mümkündür. Hatta 1 Mayıs günü de saldırının boyutu karşısında, çeşitli manevralar yapılabilir, zaman ya da mevzi kazandıracak geri adımlar atılabilir. Ne var ki, sendikalar bu kararları, başta “Devrimci 1 Mayıs Platformu” olmak üzere 1 Mayıs'ı birlikte örgütledikleri kurumlara bildirmeden, onaylarını almadan yaparak, “güvenilmez müttefik” olduklarını bir kez daha ortaya koydular.

Keza sendikaların alana kitle taşımak için uğraşmamaları, Türk-iş muhalif şubeleri ve bazı DİSK şubeleri dışında genel bir katılımın sağlanmaması, hatta KESK'in neredeyse hiç ortada görünmemesi, sendikaların 1 Mayıs'a nasıl hazırlandıklarını gösteriyor.

Devrimci yapıların sendika bürokrasisi ile birlikte hareket etmek zorunda kaldıkları her tür organizasyonda “sağlıklı bir güvensizlik” taşımaları gerektiği son 1 Mayıs eyleminde yeniden tescillendi. Sendikalar ile ilişkinin çerçevesi daha net belirlenmeli, kuralları/ilkeleri daha kesin koyulmalı ve tarafların buna uyması zorlanmalıdır. Ancak böyle bir ilişki, ‘pazarlığın’ doğrudan sendikacılar tarafından yürütüldüğü koşullarda, devrimcilerin ağırlığının hissedilmesini sağlayacaktır.

Eylem esnasında ya da öncesinde inisiyatifi sendikalara bırakmak ya da kaptırmak, sonrasında ise doğru önderlik etmedikleri için onları suçlamak, doğru bir yaklaşım olamaz. Biz sendikacılara değil, kitlelere güveniyoruz. Kitlelerin nabzını ne kadar doğru alabilir ve bağlarımızı ne kadar arttırır isek, sendika yönetimleri üzerindeki basıncımız o ölçüde etkili olacaktır. Gözümüzü dikeceğimiz yer burasıdır. Diğer yandan her tür olasılığa hazırlıklı olur, buna göre çeşitli alternatifleri önceden belirler ve yeri geldiğinde devreye sokarız. Yaygın deyimle B planımız hatta C planımız hazır olur. Bu planlar, olabildiğince birlikte yapılmak üzere ve hedeften şaşmadan oluşmalıdır. Ne var ki son noktada “bağımsız” hareket etme ihtimalini de içinde taşımalıdır. Özellikle “güvenilmez müttefiklerle” hareket edildiği koşullarda bu çok daha elzemdir.

Biz kazandık, devrim kazandı!

Devrimci yapıların, Taksim'de kutlanacak bir 1 Mayıs için, geçen yıla göre daha hazırlıklı geldikleri, günün bilançosundan ortaya çıkıyor. Geçen yıl yapılan hatalar, erken pes etme, hatta Taksim'e gelmeden doğrudan başka alanlara gitme gibi yanlış kararlar bu yıl çok fazla yaşanmadı. Birkaç yapı dışında, devrimci kurumların ezici bir çoğunluğu, Taksim hedefine bağlı kaldı. Kararlılık ve coşku oldukça yüksekti. Herkes bulunduğu alanda saatlerce çatıştı. Taksim hedefine kilitlenme öylesine güçlüydü ki, devletin saldırıları eylemcileri dağıtmaya yetmedi. Yoldaşlarımızın da içinde olduğu küçük küçük gruplar, Taksim'e açılan bütün ara sokaklarda, bütün caddelerde, köşe başlarında oluşturdukları mevzilerde büyük direnişler gerçekleştirdiler.

Devrimcilerin çatışmalarında dikkati çeken en önemli unsur, oldukça disiplinli ve kontrollü hareket etmeleri idi. Devrimciler, devletle çatışırken kimseye zarar vermemeye çok büyük dikkat gösterdiler. Ambulansın geçmesi için yolun ortasına barikat niyetine konulan büyük beton saksıların eylemciler tarafından kenara çekilmesi; yoldan geçerken çatışmanın ortasında kalarak gazdan etkilenen, yere düşen insanların kaldırılıp limonla rahatlatılması; polislin saldırısı başladığında panikle dükkanın önündeki malzemeleri toplayan dükkan sahibine yardım edilmesi; dükkan camları, yoldaki arabalar vb.nin hedef alınmaması gibi görüntüler, çatışmalarda kontrolün kaybedilmediğini gösteren önemli sahnelerdi. Devrimci şiddetin hedefi, devletin resmi kurumları ve bankalar oldu.

Son aylara damgasını vuran ve farklı toplumsal katmanların her birisinde kendini gösteren yükselme eğilimi, 1 Mayıs'la birlikte yeni bir evreye girdi. Yaşanan saldırılar, hemen ertesi günü yapılacak büyük kitle eylemleriyle protesto edilseydi, kısa süreli de olsa iş bırakma türü eylemler gerçekleştirilseydi, çok daha iyi olurdu, yükselen moral, daha da güçlenirdi. Ancak şu haliyle bile, 1 Mayıs kutlamalarının başarıyla geçtiğini, kazananın devrim cephesi olduğunu söyleyebiliriz.

Devrim dalgasının geriye çekildiği uzun süren yenilgi yıllarından çıkışın işaret fişeklerinin çakıldığı bir dönemdeyiz. Kitle hareketinin önümüzdeki süreci açısından, bu 1 Mayıs oldukça önemliydi. Devletin bütün baskı ve terörüne karşı Taksim hedefinin korunması ve bu hedef için mücadele edilmesi, zaferin hanemize yazılmasını sağladı. Taksim, uğruna mücadele edenler tarafından kazanıldı. Bu bizim zaferimizdir, devrim cephesinin zaferidir, işçi-emekçi kitlelerin zaferidir!

The background of the entire image is a vibrant, abstract pattern of red and orange flames. Overlaid on this are three men's faces. The man in the center is the most prominent, with a serious expression, dark hair, and a light beard. He is wearing a dark jacket. To his left is a man with a mustache, looking slightly to the side. To his right is a man with a slight smile, wearing a dark hat. The text is centered over the lower part of the faces.

***'68'li Olmak
Devrimci Olmaktır!***

